

ניתן לשמוע את השיחות בקול הלשון,
וכן בקונטרס המיוחד לכך בשם "מי ירפא לך".

מצוה להפיץ חוברת זו בכל צורה שהיא
לסיוע בתרומות ובהפצה: 0504137174
0504137174@okmail.co.il

מִדָּה וְאֵת עֲשֵׂה אֲכֹלֵי־לֶחֶם

ליקוטי דברים מתוך השיחות שנמסרו בכנס
בעיר התורה בני ברק, בשנת ה'תשנ"ד,
בהשתתפות גדולי ישראל,
בעקבות ריבוי האסונות.

אדר א' תשע"ט

הקדמה

כתב הרמב"ם בפ"א מהלכות תעניות ה"א-ג', וז"ל:

(א) מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור שנאמר על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות כלומר כל דבר שייצר לכם כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהן זעקו עליהן והריעו:

(ב) ודבר זה מדרכי התשובה הוא שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן ככתוב עונותיכם הטו וגו' וזה הוא שיגרום להם להסיר הצרה מעליהם:

(ג) אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה נקריית הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים ותוסיף הצרה צרות אחרות הוא שכתוב בתורה והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי כלומר כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו אם תאמרו שהוא קרי אוסיף לכם חמת אותו קרי:

בשנת תשנ"ד ארעו אסונות בפטירתם של כ-30 אנשים צעירים תוך פרק זמן קצר, בעיר התורה בני ברק. והתכנסו גדולי ישראל בעצרת גדולה לפשפש במעשים ולמנוע את חרון-האף הגדול.

בתקופתינו נמצאים אנו במצב לא שונה מהתקופה ההיא, ואין יום שאין קיללתו מרובה משל חבירו, ותינוקים ואנשים צעירים נפטרים אחד אחרי השני, וחדשים לבקרים אנשים חולים במחלות נוראות שאין להם מזור רח"ל. ומחובתינו למנוע צרות אלו ע"י תשובתינו השלימה. ולא יאמר בנו "לְשׂוּא הַפִּיִּתִי אֶת בְּנֵיכֶם מוֹסֵר לֹא לְקַחוּ" ח"ו.

ומכיון שבציבור ישנה הרגשה שמי אנו שנדע חשבונות שמים, ומי אנו שנוכל לומר על מה קראו אסונות אלו, ותחושה זו גורמת רפיון גדול ונמצא שלא עשו תשובה כלל, ועל כגון זה אמר הרמב"ם שמידה זו "גורמת להם להדבק במעשיהם הרעים ותוסיף הצרה צרות אחרות" רח"ל.

אשר על כן ראינו לנכון לפרסם את דברי מנהיגי האומה שדיברו בזמנם לעורר את הציבור לתשובה, והצביעו כולם מפורשות על העוונות שגרמו צרות אלו אז, שהינן מצויות כיום ביתר שאת רח"ל.

יתן ה' ותתעורר בנו רוח טהרה, ונשוב איליו באמת ומחה ה' דמעה מעל כל פנים.

ג מורנו הגאון הרב שמואל הלוי וואזנר זצ"ל.....ג

אם אין יראה אין תורה.....ה
 צניעות בלבוש והתנהגות.....ה
 סגולת ומעלת הצניעות.....ו
 הזהירות כשיוצאים לעבוד מחוץ לבית.....ו
 גדולה הבטחה - נשים שאננות קומנה.....ז
 "עמם אכבדך" - עם אידישע מאמע.....ח

אם יראת ה' טהרה - אז עומדת לעד.....ג
 "כה תאמר לבית יעקב" - אלו הנשים.....ג
 במה אנו עם סגולתו של הבורא ית'.....ג
 ממלכת כהנים וגוי קדוש.....ד
 הרוחות הירות החודרות למחנינו.....ד
 ונשמרת מכל דבר רע - פה טהור וקדוש.....ד
 "ויהי מחניד קדוש ולא יראה בד ערות דבר".....ה

ט שיחה נוספת ממורינו הגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל.....ט

חומרת איסור וידאו והדומה לו.....י
 איסור בגד אדום ופאה בולטת.....יא
 שבח הצניעות של שאול המלך.....יא
 שבח מי שאינה יוצאת מביתה שלא לצורך.....יב

לעמוד כחומה בצורה כנגד רוח הזמן.....ט
 להרבות בתפילה שלא נתקלקל מהסביבה הרעה. ט
 מדוע אין המוזהר מצילה?.....ט
 ענייני צניעות הטעונים שיפור.....י

יג מורנו הגאון הרב ניסים קרליץ שליט"א.....יג

"מכל משמר נצור לבדך".....טו
 לבוש של בת ישראל חשוב כלבוש של כנס"י.....טז
 מזונותיו של אדם קצובים לו.....טז
 להודיע ברבים שהצרה הגיעה.....טז
 הכל תלוי ב"אם תשמעו" ואם לא תשמעו.....יז

ע"י שכל נכון - גוברים על היצר.....יג
 ישראל כשושנה בין החוחים.....יג
 לשמור על הרגשה של צניעות.....יד
 עד היכן מידת הצניעות.....יד
 מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי.....יד

יח הגאון הצדיק הרב שלום שבדרון זצ"ל.....יח

מעשה נורא בענין גילוי השיער.....יט
 פאות מודרניות - שלא ניכר כיוסי הראש.....כ
 עבר ושנה הותרה לו.....כ

"כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו".....יח
 והאספסוף התאוות תאוה - ויבכו גם בני ישראל.....יח
 פרועת ראש בנוסח מודרני.....יט

כב מורינו הגאון הרב חיים פנחס שיינברג זצ"ל.....כב

סיבת הצרות בזמנינו.....כב

האיסורים שעוברים בלבוש פרוץ.....כב

כב הגאון הצדיק הרב דן סגל שליט"א.....כב

התקון שנדרש - כדי שנוכה להנות מזיו השכינה.....כו
 הקשר לבורא עולם ולתורתו - תלוי בעניינים.....כח
 בחמורה שבחמורות חייבים להתרחק ביותר.....כט
 על מי עומד העולם היום ומה חובתינו.....כט

"כל מה שאירע ליוסף אירע לציון".....כד
 מתוך ההסתר - אתה בטחוני אתה פטרוני.....כה
 נסיונות הקדושה - חיוק לדור אחרון.....כה
 נסיונות "הקדושה" של דורינו.....כו
 מדוע שמירת עניינים כ"כ חיוני.....כו

יח הגאון הגדול הרב שמעון בעדני שליט"א.....יח

המצוה החשובה ביותר שנתנה לאשה.....לא

תשובה ומעשים טובים - כתריס בפני הפורענות...לא

מה זאת עשה אלוקים לנו

הלכות צניעות - כרציחה וחילול שבת..... לג
השתדלות ותפילה..... לד
אל תטוש תורת אמוך..... לה

לזלול בדברים קטנים יכול לגרום חטאים גדולים... לב
"יודעת כי שלום האלך - ולא תחטא"..... לב
בגד הינו או צנוע או פרוץ - אין פרווה..... לג

הרה"ג הרב מסעוד בן שמעון שליט"א..... לו

אין להם רופא אחר - רק הם בעצמם..... לו
צניעות, להעריך מה שבאמת חשוב..... לו
כשיש ערות דבר אין רוח טהרה..... לח

מה מה עושים להסיר חרון אף..... לו
קרעו לבבכם ואל בגדיכם..... לו
מוציאין התיבה - להודיע שהעונות גרמו..... לו

הרה"ג הרב שלמה זילברשטיין שליט"א.....לט

חרדתו של החפץ חיים..... לט

חוסר שימת לב - פרושו חוסר יראת שמים..... לט

הרה"ג הרב יהודה יוספי שליט"א.....מ

שלא "יכפל" העונש..... מא
צניעות מביאה ישועה לכל..... מב
בשכר שמירת העיניים ימלאו משאלותיו..... מב
מי שורף את העיר?..... מג

לכו... ונדעה בשל מי הרעה הזאת..... מא
בתוכנו משתוללת סערה..... מא
האם הערבים הסכנה שלנו?..... מא
יסוד האמונה שהכל מה' יתברך..... מא

הרה"ג הרב אריה שכטר שליט"א - א'.....מד

מיהו משים לילות כימים בתורה?..... מט
לא להוריד את השכל לרגליים!..... מט
זכות הצניעות - זוכים לניסים..... נ
זכות שלא שינו לשון ולבוש - נגאלו..... נ
המתלוצץ מזונותיו מתמעטים..... נב
הקב"ה דורש להתאמץ..... נב
מהתרבות החרדים - מחרידה את החילונים..... נב
עצת רשעים לחילון המדינה..... נג
המדינה כאמעני להחריב אידישקייט..... נג
מי מעכב את הגאולה..... נג

מטרת ההתכנסות, חיוב הנחפשה..... מד
ריבוי הצרות רח"ל..... מד
אין חרדים מיום המיתה..... מד
וכי עביד קב"ה דינא בלא דינא..... מה
גודל צער השכינה מצער ישראל..... מה
מתי הזמן להעניש אותנו?..... מה
מה נגרם רח"ל בעוון נבול פה והתנהגות שחץ..... מו
לא עכברא גנב אלא חורא גנב..... מו
בעוון נבלות עיניים..... מז
הכל מתחיל בבית..... מז
הזמן שהולך על עיתון - תתן להקב"ה..... מח

הרה"ג הרב אריה שכטר שליט"א - ב'.....נד

"אופנה חדשה" - כוח השיכנוע של עמלק..... נו
מחיילותיו של עמלק בעצמו..... נח
הבעל יוצא לעבוד - כאשר חסר שמלות!..... נח
"בת מלך" "מכון יהודית" "הצעקה האחרונה"..... נט
המקטש גופו הקלה - שוכח את ה' ברוך הוא..... נט

"אין שואלים בשלום אשה כלל"..... נד
מכתב חשוב מהרה"ג ר' ניסים קרליץ..... נה
פוקד דרכיה תמיד - כיצד?..... נה
הפשע של ריבוי בגדים..... נו
אסור לקטרטג על ישראל, אבל חובה להוכיחו..... נו
"האוינה תפלת" - כשהיא "בלא שפתי מרמה"..... נו

דברי מרן הגאון הגרי"ש אלישיב זצ"ל.....סא

מורנו הגאון הרב שמואל הלוי וואזנר זצ"ל

אם יראת ה' טהורה – אז עומדת לעד

הנה נאספתם בעהשית ללכבוד ה' ולכבוד תורתו הקדושה, להתחזק ולחזק את יסודי הבית היהודי, הבית מקדש מעט שבזכותו אנחנו מתקיימים, ואשריכין בנות ישראל החשובות "אשה יראת ה' היא תתהלל", שבידכן הופקד דור העתיד של בתי ישראל הכשרים, ואם זכינו ברחמי ה' ית' ונשאר אחרי השואה הנוראה שריד ופליט לכנסת ישראל ושומעים קול תורה בבתי כנסיות ומדרשות, זה ודאי רק בזכות – יראת ה' טהורה עומדת לעד, שבוער גם בבנות ישראל הכשרות. כי אם יש יראת ה' – טהורה! שהיראה קשור עם טהרה וצניעות – אז עומדת לעד. לכן אשריכם בנות ישראל שבאתם לכאן למען לחזק את הצניעות, שהוא יסוד היסודות והעמוד הגדול לקיום ולבנין בתי ישראל – הרוצים ללכת בדרכי אבותינו, בדרכי ה' ית'.

"כה תאמר לבית יעקב" – אלו הנשים

במתן תורה דיבר הקב"ה לנשים תחילה, הקב"ה פתח דבריו במאמר הפסוק: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, ואומרים חכמינו ז"ל מובא ברש"י בית יעקב – אלו הנשים, ותגיד לבני ישראל – אלו האנשים, מה הסיבה שפתח לדבר תחילה לבית יעקב? לא היה זה מפני הכבוד בלבד! אלא יודע הקב"ה כי בלתי אפשרי ליתן התורה הקדושה שעל פיה יבנו בתים של תורה וחינוך נאמן לבנים ולבנות – אלא רק אם האשה בבית תתנהג ע"פ הקדושה והצניעות הכתובים בתורתנו, כי מה יועיל שמצד אחד הבעל והילדים יעסקו בתורה, ומצד שני האשה תהרוס ביתה ע"י חוסר בושה וצניעות, ע"כ זה התנאי לקבלת התורה, קודם כה תאמר לבית יעקב – אם יש אשה צנועה בבית, אח"כ אפשר לתת תורה לבני ישראל – ותגיד לבני ישראל.

במה אנו עם סגולתו של הבורא ית'?

והנה אנו רואים בדברי חז"ל בכמה מקומות שנתנית התורה הקדושה לעם ישראל והיותנו – עם סגולתו של ה' ית' תלוי בשמירת הטהרה והצניעות, כמו שמצינו במדרש על הפסוק בדברים כג: "כי ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחניך... והיה מחניך קדוש", ואומרים חז"ל במדרש: "אמר הקב"ה אין אני רוצה להיקרא ה' אלוקיך אלא בתנאי שהיה מחניך קדוש". וכן אמרו רבותינו במדרש פרשת יתרו, על הפסוק בשמות כ: "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" אמר ר"ש בר יוחאי: "אמר הקב"ה אנכי ה' אלוקיך בתנאי שתקבלו גירותי. ומה הם הגירות? אני ה' אלקיכם כמעשה ארץ מצרים... וכמעשה ארץ כנען... לא תעשו ובחוקותיהם לא תלכו!" שזה כידוע הפתיחה לפרשת עריות באחרי מות ויקרא י"ח, והמתבונן במדרש הזה רואה שמ"יתרו" ועד "אחרי מות" יש הרבה גירות – יש כמאה מצוות! ומכל מצוות אלו אמרו חז"ל שאנכי ה' אלוקיך תלוי דוקא בשמירת פרשת עריות – כמעשה ארץ מצרים לא תעשו, מכלל שזה יסוד היסודות! אם נשמרים לא לעשות כמעשה ארץ מצרים – יש מתן תורה! ואם לאו אין מתן תורה! ואין אנכי ה' אלוקיך ח"ו!

מכאן אנו למדים שלא תועיל כל התורה כולה – תורה שבכתב ותורה שבע"פ אם אין קדושה בישראל.

ממלכת כהנים וגוי קדוש

המטרה שהציב בפנינו הקב"ה לפני שהתגלה לעינינו בהר סיני היתה: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" – זה התכלית, זה העיקר, וזה המטרה של התורה, וכך דבר זה חוזר ונשנה בתורה: "והתקדשתם והייתם קדושים", "קדושים תהיו לאלוקיכם", ולא יחול תואר זה על עמינו רק אם מתנהגים בקדושה ופועלים למען הקדושה, ואמרו קדמונים כל המצוות שנצטוונו בהם מטרתם להוסיף לנו עוד ועוד קדושה, ולכן תקנו אנשי כה"ג נוסח הברכות "אשר קדשנו במצוותיו וצונו". אם כן כל המעייני שמשים שואבים את היהדות – זה קדושה וצניעות, קדושה החופפת על האדם תדיר. וכך אמרו חז"ל על הפסוק לפני מתן תורה, כי התכלית של התגלות ה' בעשרת הדברות היא: – "ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" – ואיזוהי יראה שנכרת בפניו של אדם – זוהי הבושה, מידת הבושה של בן ובת ישראל, זהו התכלית – הבושה והצניעות של בתי ישראל.

הרוחות הזרות החודרות למחנינו

אמנם הכל היה יפה ונאה לולא מלחמת היצר ופמליא שלו, ולולי הסיטרא אחרא וחילוליו, שלא יכולים לסבול שלימות בתורה וקדושה, שלימות בטהרה וצניעות, שלימות בבתי ישראל הכשרים, והם שולחים חיצונית מוות למחנינו ולבתינו!! לא היתה עוד תקופה כתקופה הזאת, שבו נעשה המרחק כ"כ גדול בין חיים יהודיים של החרדים לדבר ה' ובין החילונים פורקי העול. העולם החילוני פשט מעצמו כל זיק של בושה, והגיע בהתדרדרות הרוחנית שלו עד דיוטא התחתונה של גיהנום ושפלות, והרוחות הרעות של פריצות והפקרות – ההיפך הגמור מתורתנו הקדושה, נושבות בארץ הקודש, ובעוונותינו הרבים גם בתוככי עירנו. ---

ונשמרת מכל דבר רע – פה טהור וקדוש

כתוב בפרשת כי תצא (כ"ג י'): "כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע", פירוש: אם תבא תקופה שמחנה ישראל יהיה במצב מלחמה עם אויבך, צריך להזהר יותר ולהשמר יותר מכל דבר רע, ודורשים חז"ל "דיבור רע – לשון הרע", שצריך להשמר מכל דיבורים רעים – ודיבור רע כולל לשון הרע ודברי מחלוקת ודיבור של ניבול פה, וטעות לחשוב שלנשים יש קולא בזה!! ואמרו רבותינו ז"ל (במסכת שבת לג) על עוון ניבולות פה: צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות ח"ו, ואם שותקים ולא מוחים כשיש ניבולות פה, מתחדשות צרות רבות וגזרות קשות, ה' יצילנו, ובחורי ישראל מתים, יתומים ואלמנות צועקים ואין נענים, זה הכל בעוון של ניבול פה – שנאמר: "על כן על בחוריו לא ישמח ה' ואת יתומיו ואת אלמנותיו לא ירחם" מדוע? "כי כולו חנף ומרע וכל פה דובר נבלה", ואם כל זה עדיין לא מספיק, ממשיך הפסוק: "בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה" ח"ו, ואמרו חז"ל: "כל המנבל פיו – מעמיקם לו גיהנום" ועוד אמרו: "הכל יודעים כלה למה נכנסה לחופה אלא כל המנבל פיו ומוציא דבר נבלה מפיו, אפי' נחתם לו גזר דינו של שבעים שנה לטובה נהפך עליו לרעה", ובעוונותינו הרבים כ"כ מרבים לדבר ניבול פה, בעיקר במקומות העבודה איפה שעובדים ועובדות נשים, ובמשרדים... "ומעמיקין לו גיהנום". ובא רב נחמן בן יצחק ואומר: לא בלבד מי שמדבר אלא אפי' מי ששומע ושותק ואינו מוחה... וא"כ מה נאמר ומה נדבר, כמה צריכים להזהר לא להכניס העבירה הזאת בבתי ישראל, לשמור על פה נקי

וטהור, ואם ח"ו שומעים כזה בבית מהבנים או מהבנות אסור לשתוק! חייבים למחותו ולהרגיל הבנים להתייחס לפה ככלי שרת - כלי קודש, לתורה, ועבודה, ויראת ה' וח"ו שלא יחללוהו. ---

"והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר"

והנה כתוב בתורתנו הקדושה באותו עניין של "ונשמרת מכל דבר רע" - "והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך", הקב"ה מבקש מאיתנו: אנא למען ה' שיהיה מחנה שלכם קדוש, אנא למען ה' שלא יראה ערוה במחניכם, כדי שישררה ה' שכינתו להצילנו מכל צרות ומלחמות. שהרי עיקר רצון הבורא בבריאת האדם הוא: שיהיה שכינתו חופפת עלינו תדיר, כדכתיב: "חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם" והכוונה לשכינה שתשרה במחנינו להצילנו, אבל אם ח"ו יש גילוי ערוה במחנה ישראל - אז הקב"ה מסתלק ח"ו. ומפסוק זה מלמדים אותנו חז"ל חומר האיסור של מלבושי פריצות, שהם הם המרגילים לערוה!! ובפרט המלבושים הקצרים שאינם מכסים מספיק למטה מהברכיים או שאינם מכסים רוב היד ובית הצוואר, ובפרט המלבושים הצרים המהודקים לגוף. ומפסוק זה ש"לא יראה בך ערות דברים לומדים גם איסור גילוי שער באשה, שכל שער באשה ערוה, ובכל מדינה ומקום שדבר ה' ית' הגיע לשם, היה להם מנהג משלהם באופן כיסוי השיער, אבל הצד השווה בכלם, בכל המקומות, שלא יראה משערות הראש ואפי' משהו ואפי' כלשהו ממש!! וידוע לשון הזהר הקדוש בפרשת נשא, כמה החמיר שלא יראה אפילו שיערה אחת בחוץ, וכבר הזכיר החפץ חיים במשנה ברורה סימן ע"ה את לשון הזהר: שגורמת צרות נוראות ועניות רוחנית בביתה. ואותן שכן מכסות שערן בפאה נכרית, צריכות להזהר במאד, למען קדושת נשמת ישראל, שיהיו פאות אלו צנועות מאד!! ולא ח"ו כהפאות המודרניות למיניהם שאין ביניהן לגילוי הראש לגמרי ולא כלום!! ובעוה"ר בבתים רבים אצל נשים רבות נהפך כיסוי הראש להצגה מודרנית אשר הוא באורכו ובצורתו ובשאר עניינים שעושים בו, והאשה הזאת לא נחשבת ולא נראית כלל כאשה חרדית אלא רק כאחת השחקניות מהרחוב התחתון ואיננה לא כבת ישראל ולא אשת בן תורה אלא כבת פריי.

אם אין יראה אין תורה

ואולי זו הסיבה לתופעה הכאובה והמצערת שאנו עדים לה שיש בנות הרוצות להנשא לבן תורה וכך הן אומרות על כל פנים, אבל הם רוצות גם בן תורה וגם מודרניות, ובהסכמת הבעל היא בוחרת להיות מודרנית בלבוש שבא ממקור הטומאה, ובשאר תכשיטים המפורזים, ונראת בהופעתה כגרועות שבאומות וזה גורם שבתם מתדרדר מכל הבחינות, ובעלה שוכח תלמודו! ועווב לגמרי את הכולל!! ואם אין יראת שמים אין תורה ואין חכמה. ועבירה גוררת עבירה רוצים לאכול סם חיים ואוכלים נחשים ועקרבים סם המוות, ובסוף נמשך הבית הזה אחרי הרחוב גם בעניני התקשורת --- עד שכמעט ואין הבדל בין בית זה לבית החילונים המודרנים והפושעים ה' ירחם.

צניעות בלבוש והתנהגות

כלל הדברים דבר ראשון בענין הלבוש עלינו ליתן דעתנו לכך שלא יתכן חינוך הבנים והבנות, וקדושת וטהרת הבית, רק אם האשה זהירה בלבושה לא להתבלט כלל - לא בצבע הבגד ולא בצורתו, וזה כולל הרחקה מאיפור וצביעת העיניים - כי על צביעת העיניים אמרו חז"ל, שזה היה מסיבות חורבן ביהמ"ק, כמאמר הפסוק (בישעיה פרק ג') יען

כי גבהו בנות ציון... שהלכו ברחוב בנאווה – הלכו באמצע הדרך ודיברו בקול ובגאווה – שכל אחד יבחיץ בהן, "ומשקרות עיניים..." ואמרו חז"ל במדרש רבה פרשת מצורע "משקרות עיניים" – שהיו מכניסות צבע בעיניים. ואם היא לא נזהרת בזה ולובשת בגד או תכשיט בולט ונוצץ היא גורמת רע לבעלה ולילדיה, וגורמת חטא מבית ומחוץ – שמביאה לכך שיסתכלו עליה בני אדם, ומכניסה ע"י זה ההרהור עבירה ומחשבות עבירה לבין הבריות. ועוברת על סרך של "ולא תתורו" ועל עוון "החטאת הרבים" שעונו חמור מאד, כמו שמצינו לחז"ל מעשה נורא (במס' ע"ז י"ח) על בתו של ר' חנינא בן תרדיון שנענשה עונש חמור מאד מן השמים על שדקדקה בפסיעותיה כדי שיסתכלו בה.

סגולת ומעלת הצניעות

מידת הצניעות – היא המידה הכי חשובה וטובה שבעולם, אין די באר ואין מילים והסברים להסביר את גודל שכר מידת הצניעות ואת האושר שבמידת הצניעות, וזה לא רק בצניעות מלבושים – אלא מידת הצניעות מביאה לכך שכל אופן החיים יהיה נבנה על מידת ההסתפקות, הכל במידה בינונית, הן במאכלים הן בהנהגת הבית לא להוציא הוצאות שלא לצורך, וע"י זה זוכים שלא לבקש להרחיב עצמם כ"כ בעוה"ז, וע"י זה לא מטילים עול גדול מנשוא על האיש בעל הבית, והוא יכול בנקל לפרנס ביתו, ועדיין נשאר לו מוח וכח ודי זמן לקביעת עיתים לתורה ולהשלים את עצמו ואת ביתו – במעלות הרוחניות ג"כ.

וגם הורו לנו חז"ל שהסגולה ליזכות לבנים תלמידי חכמים ויראי אלוקים, תלוי רק ועיקר ב"אם הבית" וכמעשה קמחית (יומא מ"ז): שכל בניה היו צדיקים גמורים וכהנים גדולים, וגילו חז"ל כי כל זה זכתה, בזכות צניעותה המופלגת, וגם הנביא ברוח הקודש תולה הצלחת הבן בלימוד תורה – באמו. כדכתיב: "שמע בני מוסר אביך ואל תישוש תורת אמך". וא"כ "מה הועילה הנפש בכל קניינה אם רעה היא בעיני אדוניה"; מה הועילה האשה בכל טירחתה ויגיעתה עלי חלד, בכל צערה בהולדת וגידול ילדיה, אם אחרי ככלות הכל מה שהשיגה מכל עמלה – שרעה היא מאד בעיני אדוניה – בעיני האלוקים, על זה שבחוסר צניעותה מונעת כמו ידיה את הצלחת הבעל והבנים, ומי יודע לאיזה דרגות עליונות ונשגבות היו זוכים להגיע בניה, אם היה בידם כח הסגולה הזה של הצניעות שבאימם.

דבר שני, בענין הבנות שלא יצאו לרחובות העיר שלא לצורך ומכל שכן הטוילים המיותרים ברחובות בני ברק הלך וחזור במשך השבת שאין זה מתורת הצניעות כלל וכלל, וגם בשאר ימות השבוע מעשים בכל יום שבנות יוצאות קבוצות קבוצות וממלאות את הרחוב לרחבו מן הקצה ועד הקצה – שזה אינו מדרכי הצניעות כלל, אלא ילכו על המדרכה בבושה וצניעות כנאות לבנות ישראל, ועל ההורים להשיג על ילדיהם שלא יסתובבו ברחוב כלל בשעות הלילה.

הזהירות כשיוצאים לעבוד מחוץ לבית

והנה אומרים חכמינו ז"ל במסכת שבת קי"ח: אמר רבי יוסי מעולם לא קריתי לאשתי – אשתי, אלא לאשתי – ביתי, האשה זה הבית שלי, שהיא עיקרו של הבית. מה בא ר' יוסי ללמדנו? אבל כשנעמיק נראה לצערינו תופעה כואבת שבהרבה בתים מבתי ישראל ואפי' מבתי החרדים לרבר ה', עקרת הבית חדלה מלהיות עיקרו של הבית ומבקשת כל מיני עסקים מחוץ לבית. וגם אם אין זה חיוני מאד לפרנסתם, – היא אומרת שמשעמם

לה להיות בתפקיד של אם בישראל בלבד! אבל זו טעות מרה שמתנקמת בה, ומתנקמת בבעלה ובילדיה. וזה מלמדנו ר' יוסי שהתפקיד המכובד והגדול של אם בישראל הוא להיות בתוך הבית, "אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך" – בזמן שהיא בתוך הבית, וכדי להבין את זה היה אומר ר' יוסי שקריתי לאשתי ביתי, שהיא הבית והבית הוא האשה. ובפרט הלא יודעים כמה סכנה והיזק רוחני זה שהאשה עובדת בחנויות ובמשרדים, ובפרט בחברת אנשים גברים זרים, כידוע מדברי חז"ל שבת לג: שנשים דעתן קלה להתפתות, ולכן הטביע הקב"ה בטבע האשה מימות בריאת העולם להיות מידת הבושה הטבעית על פניה, וזה משמש לה כמחיצה רוחנית טבעית בינה לבין זרים. אבל משיוצאת לעבוד ע"י הרגילות התמידי להיות במחיצת אחרים זרים לה – נופלת ממילא המחיצה של הבושה הטבעית הזאת, וכפסע בינה לבין חטא החמור! ויוצא שכרה הגשמי והחומרי שהיא מקבלת שם בהפסדה הרוחני. והפגם ח"ו נשאר לדורות. ולכן מה שצריך להזהר ביותר.

וזה למדתי בהתעסקותי יותר מיוכל שנים בהנהגת הציבור, זה הענין של עבודת הבנות והנשים מחוץ לבית, כי מן הנסיון המר שיש לנו רוב רובם של המכשולים וההתדרדרות באים מזה! ולכן רק אם הבית נצרך לכך ביותר ואין ברירה רק לצאת לעבוד, יש לברר ולחקור תחילה אם המקום המוצע נקי לחלוטין מחילונים ופרוצים, וששאר הנשים העובדות שם חרדיות וכשרות, וזה התנאי היחידי המתיר לצאת לעבוד, וכן בשיעורי ההשתלמות באולפנים השונים צריכים שבע חקירות ודרישות לפני שמחליטים ללכת למקום זה.

גדולה הבטחה – נשים שאננות קומנה

אמרו רבותינו ז"ל במסכת ברכות י"ז: דבר נשגב שבכחו לחזק את בת ישראל הכשרה, "גדולה הבטחה שהבטיח הקב"ה לנשים יותר מן האנשים" שנאמר: "נשים שאננות קומנה" – נשים שקטות תהיה לכם תקומה. "שמענה קולי בנות בוטחות האזנה אמרתי" ומפרש רש"י: איך רואים בפסוק שיש הבטחה לנשים יותר מהגברים? מפני שהקב"ה קרא להם שאננות ובוטחות. ולהבין המאמר הזה מדוע הפסוק בחר בלשון שאנן ושקט?

היה נראה לעניות דעתי מה שלמדתי מנסיון החיים במשך שנים רבות, והוא: שנשים בדרך הטבע יותר עצבניות, וזה לא באשמתן אלא מטבע ברייתן שהם יותר כעסניות, כך ברא הקב"ה את טבע האשה, ודבר זה ידוע גם בחז"ל נדה ל"א: משא"כ לאנשים מלבד שהטבע שלהם אחר, יש להם גם את לימוד התורה שמשקט את רוחו של אדם, ונותן לו מנוחת הנפש ואושר החיים, ולומד התורה מאושר בחיים ונח מעצבותו. אבל נשים אין להן את זה, מלבד זה יש להן גורמים טבעיים שמביאים רוב נשים לעצבנות. ומידה הזאת היא הגורם לאי השקט והשלווה ששורר לפעמים באיזה מבתי ישראל. אבל אשה שהיא בעלת מדרגה ויכולה להתגבר על מידה זו, וזוכה לכינוי "נשים שאננות" שזה ההיפך מהטבע שלה, ומחזקת את עצמה במידת השלווה והשקט וע"י זה מכניסה רוח של שלום ופיוס בבית, ועושה נחת רוח והרחבת הדעת לבעלה וסביבתה שלה – אז שכרה גדול וכפול כפל כפליים, כי שברה מידתה הטבעית, וזה השבח שמשבח הנביא את הנשים השקטות שיש להם תקומה, וגורמת בהתנהגותה בסבר פנים יפות – לחזק את בעלה בעסק התורה ועבודת ה' ולקביעת עיתים לתורה בוקר וערב ומביאה אותו לחיי עוה"ז ועוה"ב. וידוע לכם מה שאמרו חז"ל כמה נשים זוכות לעוה"ב – בזה שמעמידים הילדים כל בוקר ורוחצות ידיהם בטהרה, והאמא אומרת עמהם מודה אני לפניך מלך חי וקיים... ומקבלות יחד עם הילדים והילדות עול מלכות שמים ב"שמע ישראל", ונותנות לפני הילדים סידור לברך בפנים ברכות הנהנין וברכת

המזון, ומחזקות לב הילדים הרכים שהולכים לחידר ובית יעקב שילמדו בשמחה ויתנהגו בשקט, ומחכות לבעליהן עד שבאים מבית המדרש והכולל, – בזה הן זוכות לשכר גדול ונפלא, ומה מאושרת וגדולה אשה צנועה וכשרה אשה שיש לה זכות תורה ויראת שמים של בעלה וילדיה כל יום, "כי אין שכחה לפני כסא כבודך" והכל נכתב להם בספר הזכרונות להשיב להם בעוה"ז ובעוה"ב.

"עַמִּים אֶפְבְּדָה" – עַם אִידישע מאמע

ולפני שאני מסיים ברצוני לגמור בדבר אחד נכבד בשבחן של בנות ישראל. כאשר בא דוד המלך להעלות את ארון הקודש לעיר דוד היה שמח ורוקד בכל עוז לפני ארון הקודש, ומיכל בת שאול ראתה בעד החלון את המלך מרקד ותיבז לו בליבה, וייסרה אותו בלשונה החרפה ואמרה לו: "מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות אחד הַרְקִים" – שביזה עצמו לשמוח לכבוד ה', ודוד המלך השיב לה: "ונקלותי עוד מזאת" – אני רוצה עוד ועוד יותר ויותר להשפיל עצמי לכבוד ה', ואת מכנה את נשות ישראל שפחות ואומרת שאני משפיל כבוד המלכות בזה שאני רוקד לעיני נשות ישראל, להיפך הן אינן שפחות, הן אמהות ועמם אֶפְבְּדָה הם "אידישע מאמע". דוד המלך אחד מהנביאים הכי גדולים בעלי רוח הקודש, אחד משבעת הרועים, שהיה העובד ה' הכי גדול בכל הדורות שהיה אומר: "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך" והנביא בעל רוח"ק הזה מבקש – "עמם אֶפְבְּדָה".

על זה אומרים חז"ל, דוד המלך ביקש מהקב"ה – "עמם אכבדה" – שהלואי שיהיה חלקי לעוה"ב עם האם בישראל, דוד המלך – ידיד ה', ראה באם בישראל את הדרגה הגדולה ביותר בעוה"ב שכר הכי גדול, וביקש מהקב"ה – עמם אכבדה, שיהיה חלקי בעוה"ב עם האם בישראל.

על כן נשים ובנות ישראל החשובות – אנא תשמרו על הנכס היקר שנמצא בידכן – על הבית החרדי, תשמרו על קדושת הדורות, על הבנים והבנות. "אלופינו מסובלים אין פרץ ואין יוצאת ואין צוחה ברחובותינו" – שלא יהיה ח"ו בן ובת "מקדיח תבשילו ברביס". ובזכות זה נזכה להעמיד לגיונות של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ושיזכו יחד איתנו, יחד איתכם, לקראת "רוח אפינו משיח ה'" ברחמים גדולים במהרה בימינו אמן.

שיחה נוספת ממזרינו הגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל

לעמוד כחומה בצורה כנגד רוח הזמן

הנה נאספתם לכבוד ה', למען בנין בית ישראל על טהרת הקודש, למען עתיד בית ישראל הפרטי, למען עתיד דורותיכם, לשמוע דבר ה' זו הלכה, ויהי רצון שנוכח לדברים היוצאים מן הלב ומתקבלים על ליבם של בני אברהם יצחק ויעקב. מלאכת שמים קדושה לפנינו לשעה ולדורות, אנו חיים אמנם בעיר מלאה חכמים וסופרים, ישנם בחסדי ה' כמה מאות בתי כנסיות ובתי מדרשות וגם מאות מאות מוסדות חינוך, בתי תלמוד תורה ישיבות קטנות וגדולות ומוסדות חינוך לבנות, והנה משקיעים בכל מקומות אלו כחות עצומים של חינוך ולימוד, ועול כספי גדול מאד, אבל תשמעו היטב מה שאני אומר לכם, כי אם לא נעמוד כחומה בצורה נגד רוח הזמן של ההפקרות, מותרות, אופנה ומודה, כלי תקשורת וכל אביזריהו דיגילוי עריות ועבודה זרה – לא יועילו כל אלה בתי הספר כלום!! —

להרבות בתפילה שלא נתקלקל מהסביבה הרעה

אנו חיים בשתי עולמות יחד, מצד אחד אנחנו רואים פריחת התורה, בארצינו הקדושה ובכל העולם מתווספים יום יום בתי לימוד תורה, ישיבות, כולל אברכים, שיעורים לבעלי בתים, עם ישראל צמא לשמוע דבר ה', ולעומת זאת יש כאן דור אחר, דור המבול ודור הפלגה, ירידת המוסר והשחתה נוראה, כלי התקשורת עיתונים ואופנה חודרים לכל פינה מבתי ישראל – ועושים חורבנות רח"ל, והסיטרא אחרא בונה את ביתה כרצונה, זהו העולם השנוי ותשמעו מה אני אומר לכם "ואין בין שני העולמות האלה רק כחוט השערה!!"

מצינו בדוד המלך, במקום אחד מתפלל (תהילים יב) "אתה ה' תשמרם תצרנו מן הדור זו לעולם" ואמרו חז"ל במדרש רבה אמור "מן הדור ההוא שחייב כלייה" ח"ו, ועד כדי כך שמתפלל דוד המלך, "רומה על השמים ה'" – סלק שכינתך הקדושה לשמים, ותסתלק כביכול מן הדור הזה. רואים אנו כי בדור של דוד המלך היו מושחתים, ומאידיך גיסא מצינו לדוד המלך שאמר: "בישרתי צדק בקהל רב" ואמרו על זה חז"ל (במד"ר ויקהל) כל ימיו של דוד היה דורש בקהל רב ועצום, דברי תורה שלא שמעתם אוזן מעולם, והיו תינוקות יודעים לדרוש בתורה במ"ט פנים. א"כ דוד המלך חי בשתי עולמות, והיה מתפלל ומבקש ומפיל תחינתו כל ימיו לפני יוצר בראשית, שעולם האבדון המושחת לא יזיק ויקלקל את עולם התורה והיראה, וכיון שישיראל נוטלים בידיהם אומנות אבותיהם, מוטל גם היום חיוב על כולנו להרבות בתפילה ובקשה שלא נתקלקל מהעולם המושחת שסביבנו שאין הבדל בינם לבינינו אלא כחוט השערה ממש.

מדוע אין המוזהה מצילה?

כתוב במכילתא שהקב"ה הזהיר את המשחית שלא יבוא לנגוף בבתי ישראל, ואומר המכילתא "ומה פסח מצרים שאינו נוהג אלא לשעה, ועל זה נאמר ולא יתן למשחית לבוא אל בתיכם לנגוף, מוזהה החמורה שיש בה יותר מעשר שמות ודאי שצריכה להגן על בתי ישראל", והנה אנו רואים שיש מוזהות על כל הדלתות ואעפ"כ רואים רח"ל כמה צרות רבות ורעות נכנסים לבתי ישראל, ויש לזה שתי סיבות, סיבה אחת פשוטה שאולי לא כל

המזוזות כשרות, אבל יש סיבה הרבה יותר מסוכנת, המזוזה יכולה להגן מפני המשחית העומד בחוץ, אבל מפני משחית שנמצא בתוך הבתים לא מועילה המזוזה להגן, אם יש אבזירייהו דגילוי עריות בתוך הבתים, בגדי פריצות — ושאר דברים שנאמר עליהם "תועבת ה' כל עושה אלה..." מה מועיל קדושת המזוזה ושאר סגולות, הרי בא זה ואיבד את זה.

ענייני צניעות הטעונים שיפור

אשמנו מכל עם, בושנו מכל דור, מה שהיה פשוט וברור בדור העבר אצל פשוטי העם שאשתך כגפן פוריה כשהיא בירכתי הבית, וכל עם הארץ להם מלחמת ה' נגד השפעות זרות, והקפידו שלא יכניסו כלל וכלל עיתונים לביתם, נשכח היום אפ"י מליבם של אברכים תופשי תורה, דברים פשוטים בחינוך הטהור — היום כבר הדברים אינם פשוטים, מסירות נפש שהיה לא לפני הרבה שנים אצל אבותינו ואימותינו בשמירת הצניעות וחינוך הילדים לקדושה וטהרת הלב, לא נעשה היום כראוי כלל: והרי ידוע לכולנו שהיום צריך שמירה שבעתיים יותר מדור העבר, אם פעם בשביל להיות במקומות טובה היה צריך לצאת מחוץ לעיר ובנתיים היה מקיים בעצמו — "חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך", הנה היום בשביל להיטמא מספיק להתכופף ולהרים מהארץ חתיכת עיתון חילוני והוה. האם שומרים הורים שלא יגיע לידיהם של הילדים עיתוני גילוי עריות, דברי חשק ופריצות, המטמאים את האדם מנפש ועד בשר, האם נזהרות נשים מלהכניס הביתה חוברות שונות לתפירה וכו'. דעו לכם, כי גם נשים מצוות על הלאו של "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", וא"כ, איך יתכן שאשה מישראל תכניס חוברות לא טהורות לתוך ביתה, ומקלקלת בזה את עצמה ואת בעלה ואת ילדיה וכל יוצאי חלציה. האם משגיחים כראוי לסכנות האורבות לבני הנוער, האם פוקחים עיניים כראוי על הבנות שלא יצבעו עצמן, ולא יצאו לרחוב מבושמות, ולא ילבשו בגדי שחץ הנמכרים בעירו בריש גלי ונקנים ע"י חרדים! אוי לאותה בושא, או לאותה כלימה, חוטאים ומחטיאים את הרבים. האם משגיחים היום שלא יצאו הבנות בלילה כלל, הרי דבר זה לא צריך שום הסברים, ומקובל הוא בידי מגאונים וצדיקים בדור העבר, שמאד הזהירו את ההורים לא להרשות בשום אופן לבנות לסבב ברחוב בלילה, וידוע לי כמה רעות ודברים רעים זה גורם, ופריצה קוראת לגנב, ואם יש מאורע משפחתי או חינוכי חובה עליהם להקדימו לתחילת הלילה ממש, כדי לא לעבור על איסור זה ח"ו.

חומרת איסור וידאו והדומה לו

הגמרא במסכת ב"ק דף פ' מביאה מעשה בחסיד אחד שהיה גונח מן הלב, ורפואתו רק אם ישתה חלב עז טרי כל יום, וקנה עז וקשרו למיטתו בתוך הבית, ומספרת הגמ': כשנכנסו חכמים לבקרו וראו את העז, אמרו: ליסטים מזויין בביתו של זה! שיעובר על הגזירה לא לגדל בהמה דקה בארץ ישראל, ואף שאותו חסיד עשה לרפואתו ושמר על בהמתו שלא תאכל מן הגזל — לא רצו חכמים בשום אופן להכנס לביתו! ואם כן מה יאמרו בדורנו אזובי הקיר! או לנו מיום הדין או לנו מיום התוכחה! אם היו באים חכמינו וזכרונם לברכה היום ורואים מה יש לאנשים בבתים, היו אומרים לו: ליסטים מזויין מסוכן בביתו האם זה בית יהודי! האם אתה יודע כמה אסונות ומחלות אתה מביא על כלל ישראל בזה שאתה עובר עבירות בסתר, חז"ל אומרים כל העובר עבירה בסתר — נפרעים ממנו בגלוי, א"כ יגיע יום שכל רואיהם יעידום הנה הפירות הבאשים והגידולים הרעים שגידל זה בתוך ביתו.

היו זמנים שעירנו היתה גאה שאין בה בתי קפה וקולנוע, הקב"ה אוהב אמת, בתי קולנוע באמת אין, אבל בהרבה בתים יש בסתר – קולנוע פרטי.

וזה המקום לייחד את הדיבור באיסור השימוש בוידאו: כל מי שיש לו נסיון החיים יודע, שאין מסוכן לנפש ולנשמה כמו הוידאו, ואם אסרנו בחרם לפני עשרות שנים יחד עם כל רבני ישראל את השימוש בטלוויזיה, ק"ו בן בנו של ק"ו, שאיסור זה כולל את הוידאו שאין עליו שום פיקוח וביקורת, ובקלות יכול לקנות הקלטת ולהכניס עצמו לדיוטה התחתונה של גיהנם, ומהאי טעמא יש לאסור השימוש בוידאו – בחתונות! שהוא המרגיל אותם להכניס דבר טמא זה בבית, ועבירה גוררת עבירה שמתכנסים אחר כך כל בני המשפחה ורואים את החתונה בוידאו, וכל המחיצות שהניחו בחתונה להפריד בין הגברים לנשים נופלות כעת, ובני המשפחה הגברים רואים את כל ריקודי הנשים ושירתם, ובוזה מקיימים בעצמם דברי הגמרא בסוף מסכת סוטה "זמרי גברי ועני נשי – אש בנעורת" וסופם מי ישורנו. ודעו לכם: אם חכמי כל הדורות הקפידו שעם ישראל מעודו ועד היום הזה מחנך את ילדיו בהפרדה מוחלטת בין בנים לבנות, לשמור על טהרת וקדושת ישראל, אז אם בגיל קטן צריך להפריד, אז על אחת כמה וכמה מבוגרים. ובעוד שאנו עוסקים בעניין זה יש לייחד הדיבור על עצם הצילום בחתונות, שבאים צלמים גברים לצלם את הנשים, ונכנסים לעזרת הנשים באמצע ריקוד הבנות ושירתם, --- ודבר זה איסור הוא וצריכות להפסיק הריקוד כשהצלם נכנס, וראוי לייחד אשה צלמת לעזרת נשים.

איסור בנד אדום ופאה בולטת

בגמרא במסכת ברכות (כ' ע"א) מבואר: רב אדא בר אהבה קרע כרבלתא – בגד של אשה בשוק! והאיל והיה בזה משום פריצות. ואומר המהרש"ל שהיה בגד אדום, וזהו המקור לאיסור לבישת בגדים אדומים שהוא צבע פרוץ, ורש"י הקדוש פירש שם שהפריצות היתה שיצאה לשוק במלבוש חשוב, שאסור ללכת במלבוש חשוב ובלט ברשות הרבים בלי כיסוי עליון מעליו, ואם מפאת חומרת האיסור קרעו חז"ל את הבגדים מעליה, וביישו אותה בשוק לעיני הרבים אז מה נאמר ומה נדבר בענין הפאות הנוכריות המודרניות שאין להם טעם וריח לצניעות – ולא כלום! ופאות אלו הם לא פחות גרועות ואסורות מן "הכרבלתא" אם לא יותר!!! ---

שבת הצניעות של שאול המלך

כתוב בנביא בספר שמואל בהספדו של דוד על שאול המלך "בנות ישראל אל שאול בכנה המלבישכם שני עם עֲדָנִים המעלה עֲדֵי הזהב על לבושכם". מה השבח הגדול ששבחו כאן את שאול? ואחשוב בעניי, היות שידוע מחז"ל כי שאול המלך היה המיוחד שבצניעות, כמאמרם: "צניעות יתירה היתה בו בשאול". ובמדרש רבה (במדבר פ"ד) כתוב: אמרה מיכל בת שאול לדוד: בבית אבא שאול המלך לא נראה להם גודל ועקב, הכל היה מכוסה גם הידיים והרגלים, מרוב צניעות וקדושה יתירה, וכידוע בעם ישראל ההולכים בדרכי אבותינו הקדושים שהם נגררים ונמשכים במנהגם אחר המנהיג גדול הדור, וכך היה שכל בנות ישראל למדו משאול דרכי הצניעות והקדושה, ושאול לימד אותן כי הצניעות הוא עדי – תכשיט יקר מאד, הוא היופי האמיתי שאין כמוהו, וזה השבח שנשתבח שאול, שהעמיד בעם ישראל דוד של צניעות וקדושה.

שבת מי שאינה יוצאת מביתה שלא לצורך, ואיסור יחוד

בשיר השירים כתוב "קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך" אומר המדרש מי זה קומי לך – זו בתו של אברהם אבינו, ובמסכת חגיגה ג' דרשו חז"ל בשבת עליה לרגל ואמרו "מה יפו פעמיך בנעלים" – זו בתו של אברהם אבינו בשעה שעולה לרגל לבית המקדש – וצריך ביאור מה לו להזכיר יחד עם שבת המצוה של עליה לרגל, את צעדי הנעליים של בנות ישראל? אלא בנות ישראל הצנועות, כל השנה חוץ מוזמן עליה לרגל, קיימו בעצמן "כל כבודה בת מלך פנימה" ולא נראו ברחובות ובשווקים ח"ו, אלא בשעה שעלו הבעלים לרגל לירושלים עיר הקודש והצטרפו אליהם הנשים והבנים והבנות, באותה שעה נהגו הבנות, בנותיו של אברהם אבינו צניעות יתירה, והלכו בכגדים מכוסים כ"כ שלא נראו רק הנעליים, וזה מה שאמר "מה יפו פעמיך בנעלים", שגם הנעליים היו צנועות ולא בולטות ורועשות כאלו שרואים ושומעים אותם ממרחק, כך שהיה יופי ושמחה לקב"ה מהנעליים של בנות ישראל ומצניעותם, הגודרות עצמן מלהיראות לעיני כל בשר.

וכן במיוחד יש לעורר בענין איסור יחוד, שנשים הולכות לעבוד בשביל שבעליהם יוכלו ללמוד תורה וזו משאת נפשם שיעלו בתורה, אבל יושב בשמים יודע האמת, אם הסיבה היא לימוד התורה, או שרוצים להרחיב עצמם במותרות, אבל אפי' לשם שמים, האם מותר בשביל זה לגרום איסור יחוד? האם יוצא מזה נחת רוח לפנינו ית'! הרי לפי הנסיון שיש בידינו מהרבה נשים, כמעט מן הנמנע ממש, שהאשה או הבת לא יכשלו במקום עבודתם באיסור יחוד החמור, ובפרט במקומות שיש שם פרוצים. ואני שם מחסום לפי שאיני יכול לדבר, אבל דבר זה גרם לחורבן והריסת כמה וכמה בתים מבתי ישראל ובאמת במקום להיות לעזר כנגדו, נהפכה לשונאה של עצמה ושל בעלה ושל ילדיה לדורות עולם.

הבאנו בספרנו שבט הלוי – כי הגם שמעיקר הדין הרבה גברים והרבה נשים יחד – אין איסור יחוד, אבל לדעת הרבה פוסקים אין מועיל היתר זה במקומות פרוצים, והיום כידוע ירידת הדורות נראה מאד, ורבה מאד הפרוץ על העומד, וכן ביארנו בכמה מקומות שיש בזה גם חשש גירוי היצרים מאד, ואיני מדבר אלא מעובדות.

כתוב בתשובת הרדב"ז שאסור לעבוד נשים וגברים בשולחן אחד ולא ילכו לעבוד אלא מעל גיל 40, והמאירי כותב לא להושיב תינוק ותינוקת בשולחן אחד שלא ירגילם לדבר זה עם זו, וק"ו במבוגרים.

מחכים כולנו יחד עם כל ישראל לישועת ה'. כתוב "השבעתי אתכם אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ" ואמרו חז"ל: "שיצא מה שיצא ועדיין בן דוד לא בא" ואוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה שיגידו עלינו בשמים, כי אנו המעכבים את הגאולה – שהיה עלינו לטהר את המחנה ולא טיהרנו, חזק ונתחזק בעד עמינו ובעד ערי אלקינו, ויה"ד שיקויים בנו מקרא שכתוב: "עוד ישבו זקנים וזקנות בשערי ירושלים" ויקום בנו מקרא שכתוב בנביא יואל "...ולא יבושו עמי לעולם ואחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר ונבאו בניכם ובנותיכם" במהרה בימינו ברחמים גדולים אמן.

מורנו הגאון הרב ניסים קרליץ שליט"א

ע"י שכל נכון – גוברים על היצר

לפנינו עולם עם בריות שונות, בע"ח שונים וביניהם האדם, אנו רואים שהאדם בכוחו למשול בכל מיני הבעלי חיים בעולם, הפסוק בתורה אומר "וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ". מה המיוחד באדם שבכוחו למשול? אלא הענין הוא: הקב"ה נתן באדם "שכל" ומכוח השכל קיימת לו האפשרות למשול על כל מה שבעולם, אולם השכל הזה אינו בעיקר על מנת למשול באחרים, אלא ניתן לאדם – בשביל למשול על עצמו! הפסוק אומר "לפתח חטאת רובץ" הקב"ה הניח את האדם בעולם כזה, שסביבו ולידו נמצא חטאת. "ואליך תשוקתו" – היצר משתוקק להחטיא את האדם, וא"כ מה הכלים שבהם יתמודד האדם וילחם ביצר? "ואתה תמשול בו" – ע"י השכל שקיבל ניתן לו כח ואפשרות שיכול למשול ביצר ולהתגבר נגד הכוחות שרוצים להחטיא אותו.

אבל צריך לדעת שאותו שכל שמשמש בו האדם בשביל התגברות על היצר, יכול האדם להשתמש בו הפוך... במקום לתכלית של "ואתה תמשול בו" שהוא התגברות נגד הרצונות הבהמיים, כנגד כוחות היצר שבאדם, הוא לוקח את השכל ועושה מעצמו בהמה גשמית! עם אותו השכל הוא מפתח ומרחיב את כל הנטיעות הבהמיות המושרשות בו, ומושך עצמו יותר ויותר לתענוגות גשמיים ודברים שהיצר מושך אליהם. וא"כ, זהו התפקיד של האדם, לדעת להשתמש בשכל במקומו הנכון.

הפסוק בשיר השירים ממשיל את כנסת ישראל בין האומות לשושנה בין קוצים, "כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות", כנסת ישראל היא כשושנה שבאמצע הקוצים. וכמו בעולם כך בתוך האדם. המצב של ה"שכל" – המיועד לשמש את האדם לתכלית האמיתית בין המניעים והמפריעים, הוא כמו שושנה בין חוחים – קוצים, יש באדם כוחות שונים גם כאלו המושכים אותו להיפך מדעת התורה ורצון הבורא, אלא שניתן לו השכל בתוך החוחים – בין הכוחות השונים הללו, והוא צריך להגביר כח השכל על הגוף, ולשמור ולנצל את השושנה במקומה הנכון.

ישראל כשושנה בין החוחים

אומר המדרש, בשעה שהיו ישראל במצרים (דמו לשושנה בין החוחים, מה שושנה זו ניכרת בין קוצים כך ישראל היו ניכרים בין המצרים. מיד הבחינו שזה יהודי ולא מצרי, לא שינו שם, לא שינו מעשיהם, ולא היו שטופים בעריות כמצריים, לא שינו לשונם, ולא היה בהם מספרי לשון הרע. השבח של ישראל במצרים נמשל לשושנה הנשארת תמיד שושנה רכה ויפה, למרות שנמצאת בין קוצים קשים ויבשים, מדוע זה שבח על ישראל? כי האדם מברייתו להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר ידידיו וחבריו, ונוהג כמנהג אנשי מדינתו, כך אומר הרמב"ם (דעות פ"ו). והואיל וזה דרך ברייתו, יש לאדם להשתמש בכח שכלו ולעשות מה שהשכל מחייב באמת, ולא כפי שנוהגים ידידיו ומכיריו וכל סביבתו, וזהו שבח ישראל במצרים שהכח השכלי גבר על הכוח הטבעי, ונשארו שושנה ולא שינו שם לשונם ומעשיהם.

היום כשנמצאים בין חוחים, אם השכל הוא המושל, הוא יודע ומרגיש שאין לו להידמות לחוחים. מה לו ולהם? אין מה ללמוד מהם! לא לשנות לבוש, לשון, דרך חיים, עלינו לחזק את ההרגשה שכנסת ישראל דומה לשובנה, והיפוי של שובנה הוא, שלמרות שהיא בין חוחים – נשארת תמיד שובנה שלימה ויפה.

לשמור על הרגשה של צניעות

המושג "צניעות" הוא מדרגה גבוהה מאד הנמצאת בעם ישראל, המצוה של "והצנע לכת עם אלקיך" משמעותה הרגשה תמידית בלתי פוסקת של עמידה לפני ה' ובושה מלפניו. חז"ל הבינו והרגישו דרגות בצניעות – שלנו קשה להרגיש. על הפסוק בסוף יתרו "ולא תעלו במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו" אומר רש"י "אף על פי שאינו גילוי עריות ממש שהרי כתוב ועשו להם מכנסי בד, מכל מקום הרחבת הפסיעות קרוב לגילוי ערוה", וא"כ, אתה נוהג במובח מנהג בזיון. ההרגשה הזאת שאדם יש לו להתבייש מבוראו, יש לו במה להתבייש מעצמו – זהו הצניעות, עד שהרחבת הפסיעות זה בזיון – אפי' כלפי מעלות המזבח שזהו דבר דומם.

עד היכן מידת הצניעות

כתוב בגמ' (ברכות ס"ב) הגדרה של אדם צנוע, ת"ר "איזהו צנוע זה הנפנה בלילה כדרך שנפנה ביום", שמכסה את עצמו כראוי בלילה – כאילו זה יום. רואים כאן הלכה מפורשת הבנויה רק על הרגשו! הרגשה של צניעות לפני ה' חשיכה כאורה, צניעות אינו חיוב רק לפני ה' כשנמצאים במקדש במקום השראת שכינה, אלא אפי' כשנמצאים במקום לא נקי – בבית הכיסא, שאסור להרהר שם בד"ת, ג"כ צריך הרגשה של צניעות. ואותו אחד שמקפיד על הרגשי צניעות גם במקום כזה הרוחק מדברים שבקדושה, ומרגיש צורך לכסות עצמו בלילה כמו ביום – זהו צנוע.

והנה בתורה כתוב במתן תורה "לבעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" וכתוב בגמ' מה זה יראה על הפנים? – זהו הבושה, הרגשה של בושה מלפני ה'. המדרגה האמתית של שיויתי ה' לנגדי תמיד – זוהי הבושה מלפניו. הבושה שומרת באופן טבעי על האדם – שלא יחטא. עד היכן היא מידת הצניעות? כתוב בגמ' בשבת (נ"ג) "ת"ר מעשה באדם אחד שנשא אשה גידמת ולא הכיר בה עד יום מותו, אמר רבי: בא וראה כמה צנועה אשה זו שלא הכיר בה בעלה, כי בלי צניעות מצד האדם לא יכול להיות מצב כזה. אמר ליה ר' חייא זו דרכה בכך – אשה מטבעה להיות צנועה, אלא כמה צנוע אדם זה שלא הכיר באשתו". על אברהם אבינו אומרים חז"ל (ב"ב ט"ז) "הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את" שעד אותו רגע שעברו בנהר וראה דמותה משתקפת במים לא ראה את אשתו, מתוך צניעות שבשניהם" (רש"י ומדרש).

מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי

אנחנו מדברים על דרגות גבוהות של אבות הקדושים, והנה יבוא מישהו וישאל: מה זה נוגע אלינו? הרי אלו דרגות גבוהות של אבות הקדושים? אלא חז"ל אמרו "חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב" השאיפה של האדם צריכה להיות למעשים של אבותינו הקדושים בכל דור עד אברהם יצחק ויעקב, ולכאוף מה הפירוש בדברי חז"ל אלו? הרי אנחנו יודעים את מצבינו איפה אנחנו אוחזים וא"כ מה רב המרחק? אלא כל

פעולה ומעשה שאדם עושה נובעת מהחלטה ורצון שהיו לו לפני הפעולה. בבחינת "סוף מעשה במחשבה תחילה". ואם המטרה הסופית המצטיירת בדמיונו של אברך, היא: לבנות בית, ולקבוע את ההנהגה שלו כמו אבותינו הקדושים, והוא שואף להגיע במעשיו למעשים של האבות, אז כבר עכשיו זה משנה אצלו את ההתייחסות וההתנהגות בכל דבר, מי שרואה לנגד עיניו שלמות אמיתית של אדם כמו אברהם יצחק ויעקב, אז ממילא עכשיו במדרגה שלו כעת מוכרח להתנהג אחרת, כי כל דבר נעשה ע"פ תכליתו.

"מכל משמר נצור לבך"

כתוב בפסוק "מכל משמר נצור לבך כי ממנו תוצאות חיים", בגופו של האדם יש אברים שונים, ולכל אבר יש תפקידים חשובים, ואם ח"ו מתקלקל אבר – חסר תפקיד, אבל הלב הוא אבר מיוחד הדרוש שמירה יותר משאר אברים – "כי ממנו תוצאות חיים" – משם בא התעוררות של כל החיים, בלב יש 2 יצרים המכוונים את כל האדם ל – 2 כיוונים שונים של "חיים", יש לב המלא יראת שמים – "ויחד ללבנינו לאהבה וליראה את שמך", ויש לב אחר לגמרי – אמר נבל בליבו אין אלוקים – גם זה לב! והקב"ה מצווה אותנו "ולא תתורו אחרי לבבכם" – לשמור על הלב שימלא את תפקידו האמיתי – "לאהבה וליראה את שמך", ולא ח"ו שהלב ילך אחרי עניינים שנאמר עליהם "ולא תתורו אחרי לבבכם", ועיקר הציווי של "ולא תתורו" – הוא עבודת האדם בכל היחס לענייני עולם הזה, כאשר מביטים על ענייני העולם הזה – במבט שזה העיקר, כאילו רק זה העולם, הרי זה בכלל הפסוק "אמר נבל בליבו אין אלוקים" – אין רוחניות אלא רק זה העולם. ה"ולא תתורו" מחייב שמירה על הלב – מכל פעולה ומכל דבר ששומעים ורואים, שלא יטה ליבו להיות כאמר נבל בליבו.

חובת האדם בעולמו להכיר כי מה שיש לנו בעולם, זה רק התורה הקדושה שקיבלנו שאנחנו חייבים בלימודה וקיומה. אבל אם אדם מרגיש בענייני העולם הזה שמוכרח את זה, ואם חסר לו משהו לא יוכל לחיות בלי זה, וזה מפריע לו וכבר לא מסוגל לעשות שום דבר – אדם זה רחוק מאד מאד מרצון האלוקים.---

לאדם נדמה הואיל וברחוב מתנהגים כך וכך, וזהו מנהג המקום וכך נוהגים שכנו וחבריו, א"כ ראוי שזהו יהיה ג"כ תכליתו, מנהגו, ושאירת חייו. אדם חושב כי מוכרח להתלבש כך וכך, אחרת הוא שונה מהרחוב, מידידיו, מחבריו. אבל אינו שם ליבו, כי בזה ממיר את תכליתו הניצחית של כל יהודי – מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב, ובמקום זה רוכש לעצמו תכלית של עולם גשמי הכלה ונפסד, שחולף ועובר כציץ נוכל וכרוח נושבת.

אנו יודעים את המושג במהרה"ם "מקשים העולם". איזה עולם? – "עולם התורה!" לומדים מכאן כי העוסקים בתורה הם העולם! חוץ מהם אין חשיבה אחרת, אין עולם אלא התורה, כל שאר האנשים כאילו לא קיימים! יש להסתכל על העולם אך ורק במבט של התורה ודרך החשיבה של חכמינו ז"ל. אבל ברגע שההסתכלות היא אחרת ואדם חושב שחי בתוך עולם עם דעות שונות יש עוד רצונות ועוד דרכי חיים, אז אפ"י אם לא משייך עצמו לאותו עולם האחר, אבל העולם שנמצא בו וחי בו – הוא העולם האחר – הרחוב, הפרסומות. זה כבר מזיק, הוא יקבל השפעה מהעולם האחר מפני שמתייחס אליו ומחשיבו למציאות, אלא יש לחיות כאילו לא קיים כלל עולם מלבד עולם התורה.

לבוש של בת ישראל חשוב כלבוש של כנסת ישראל

אמרנו שאשה ניחונה ברגש וצניעות טבעי, א"כ מה גרוע באשה המורדת נגד מידתה הטבעית ומעוזה מצחה להתלבש בצורה לא צנועה – נגד הרגש הטבעי שלה. בגד לא צנוע יש בו ע"פ ההלכה שני איסורים איסור אחד מצד עצמו שהבגד עצמו אינו כסוי כשר. ויש עוד איסור והוא "לפני עיורר". שגורמת מכשול לאחרים.

בגד של בת ישראל צריך להיות מושלם, בתכלית השלמות – בלי בקעים וסדקים. יש לזכור שבגד של בת ישראל זה בגד של כנסת ישראל, בגד זה צריך להיות "כשושנה", בלי פתחים וסדקים, ובלי משהו הדומה לחוחים – שהם אומות העולם. ---

מזונותיו של אדם קצובים לו

כתוב בגמ' "מזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה ועד ר"ה" (ביצה טז) מפרש רש"י, להזהר מלעשות הוצאות מרובות הואיל ולא יוסיפו לו מזונות על מה שפסקו לו בר"ה. חוץ מהוצאות שבת ויו"ט, ותלמוד תורה עבור בניו, שבוה כל המוסיף מוסיפים לו. אבל בהוצאות אחרות אדם צריך לדעת שאם יבזבז כספו למותרות – יחסר לו לדברים נחוצים: מפני שמקציבים לאדם בר"ה תקציב מסויים למשך השנה, ולפי זה חייב להיות. ואם יוציא יותר יחסר לו. אומר בעל "המשנה ברורה", וז"ל: הרבה אנשים עוברים על הלכה זו, ולא משגיחים על הוצאת ביתם להתרחק מדברי מותרות. והרבה חללים הפילה הנהגה רעה זו, שמביאה את האדם לגזול וחמס חרפה וכלימה". כשמתבוננים בזה, רואים מה גדול המרחק מדרך התורה, לאלו שיוצאים לרחוב ובודקים בכל החנויות מה שרק אפשר לקנות, או חושבים שצריך לקנות בחנויות יוקרה, דברים יקרים שאינם מתאימים לכל כיס ולכל נפש. האם זוהי דרכה של כנסת ישראל המשולה לשושנה? לעשות מעשים של חוחים המחפשים להתייפות – לקנות דברים יפים ויקרים. אם נתחזק בדברים אלו אין שום ספק שעל ידי זה נרבה רוב טובה לכלל ישראל. ---

להודיע ברבים שהצרה הגיעה

וברמב"ם בהל' תענית רואים דין נוסף לציבור. הרמב"ם אומר "מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע על כל צרה שתבוא על הציבור" כלומר שיש חיוב והנהגה על הציבור, בשעה שבאה צרה על הציבור צריכים לזעוק ולהריע ודבר זה מדרכי התשובה בכדי שידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להם", יוצא מהרמב"ם שיש עוד חיוב להתעורר – "שידעו הכל", ואם כן יש שני חיובים אחד על היחיד והשני על הציבור, על היחיד, שאדם צריך תמיד להתעסק עם עצמו "לעולם יראה אדם עצמו כאילו כל העולם כולו, חציו חייב וחציו זכאי, עשה מצוה אחת הכריע כל העולם לכף זכות, עשה עבירה אחת הכריע – לכף חובה, כלומר אדם צריך להרגיש אחריות כלפי כל העולם במעשיו שהוא עושה, ויש חיוב נוסף ביחס לציבור כלשון הרמב"ם "שידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להם", שאם "רע" צריכים כולם לדעת, לידע ולהודיע, ולראות שידעו הכל שרק בגלל מעשיהם הרעים הורע להם, וממשיך הרמב"ם שאין מסירים את הצרה אלא ע"י ההתעוררות, שידעו הכל ויבואו לידי תשובה וזהו שיגרום להסיר הרעה מעליהם.

והרמב"ן על התורה בסוף פרשת בא אומר: "וכוננת רוממות הקול בתפילות, וכוננת בתי כנסיות, וזכות תפילת הרבים, זהו שיהיה לבני אדם מקום – יתקבצו ויודו לאל שבראם

והמציאם ויפרסמו זה ויאמרו לפניו בריותיך אנחנו. מהרמב"ן אנחנו רואים שהתכלית של תפילה ועבודת הציבור שיפרסמו ויאמרו לפניו בריותיך אנו, וכל מה שמתחייב מזה, וזהו הדין שמוטל על הציבור, ואי אפשר לעשות זאת – רק בציבור, והרמב"ן ממשיך שכל הנהגת הבריאה, הם בניסים נסתרים וכל מה שנראה כטבע זה השגחה פרטית, ורק "אם יעשה המצווה – יצליחנו שכרו, ואם יעבור עבירה – יכריתנו עונשו, הכל בגזרת עליון" – שהכל תלוי במעשים של האדם.

הכל תלוי ב"אם תשמעו" ואם לא תשמעו

ומסיים הרמב"ן – "ויתפרסמו הניסים הנסתרים בעיני הרבים כאשר יבוא בעניין הברכות והקלות" כלומר כאשר ישמעו החטאים ויראו איך העונש שהגיע אליהם היה בצדק ואמת ובדקדוק גדול זה יגרום קידוש ה' – שיתפרסם הדבר לכל האומות שעונשם של ישראל הוא מאת ה' על אשר עזבו את ברית ה' אלוקי אבותם", וא"כ רואים ברמב"ן שזו הנהגת הציבור לפרסם ה"רע" אע"פ שהולך כאן כאילו טבע אבל כיון שזה הולך עם הציבור זה גופא מגלה על הניסים הנסתרים – השגחה נסתרת שיש כאן, וזה יקדש שמו ית' בעיני הגויים – "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך", ובלשונו "וזהו שיפרסמו הניסים הנסתרים בעיני הרבים".

וכיון שאנחנו היום נמצאים במצב שרואים צרות של ציבור, וצרות יחיד בצורה שזה ג"כ נהפך לנחלת הציבור, אז עבודתנו היא לעורר שיבדוק היחיד את עצמו, ועוד חיוב מיוחד לבדוק את הציבור ולתקן ולעורר את הציבור לשוב מדרכיהם הרעים, והדבר הראשון לעורר באמונה ובטחון בה, כפי שראינו ברמב"ם, ולאמיתו של דבר, הרי אנחנו קוראים פעמיים בכל יום פרשת "והיה אם שמוע" שהכל תלוי ב"אם תשמעו" ואם לא תשמעו", אבל כאשר מתרגלים גם לזה אז נותנים לנו להתעורר בצורה אחרת "שידעו כי בגלל מעשיהם הרעים הורע להם" – ויעשו תשובה, וזה יסיר הצרה, ושבע"ה נזכה לזה.

הגאון הצדיק הרב שלום שבדרון זצ"ל

"כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו..."

מורי ורבותי, אינני ראוי לעמוד ולדבר בפרט בענין זה, וכל פעם אני נמנע מלפרט ענינים אלו, מפני שאיני ראוי לזה... מורי ורבותי, "למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה, לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין", אני אצטט לפניכם כעת ממאמרו של מורי ורבי, שהלואי אהיה תלמיד, אבל כך אני מורגל לקרוא אותו, הוא היה אחד מגדולי הדור, המשגיח בישיבת חברון ר' לייב חסמן זצ"ל בעל "אור יהל". הוא מדייק את לשון הגמרא: "ללמדך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין", כתוב: "כל הרואה!" "כל", ללמדך שאין הבדל בין קטן לגדול, תשמעו את הציור שהוא אמר, זה עוד מצלצל באזני, הוא אמר: נתאר לעצמינו את החפץ חיים עומד בבית המקדש ורואה איך מבזים את הסוטה, הוא בא לביתו ואומר לרבנית תדעי עכשיו, בשבת הבאה לא נעשה קידוש על יין! אני נעשה נזיר ומקבל עלי נזירותו! – משום שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. בואו ונתבונן, היתכן? מלאך אלוקים כהחפץ חיים, צריך להזיר עצמו מן היין? החפץ חיים! הרי לא צריך לתארו ולדבר עליו, אבל אם אתם רוצים אז אספר לכם מה ששמעתי בבירור וסיפר לי חתני, היה "ועד" אצל המשגיח ר' יחזקאל לוינשטיין ז"ל והוא אמר שם, האם צריכים ראיות להשאת הנפש? אתם הרי מאמינים לי: אני בעצמי ראיתי נשמה באה אל ה"חפץ חיים" לבקש תיקון! נו, אז היתכן, ה"חפץ חיים" יזיר עצמו מן היין? כן! "שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין".

והאספסוף התאוו תאוה – ויבכו גם בני ישראל

ואמר אחר כך המשגיח ר' ליב חסמן הסבר נוסף, כתוב בפסוק "והאספסוף אשר בקרבו התאוו תאוה" ומפרש הרמב"ן שלא היה להם תאוה, דור המדבר אכלו את המן, לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, לחם אבירים אכל איש – לחם שמלאכי השרת ניזונים ממנו, לחם רוחני – אין שום גשמיות בו, אם אוכלים מזון כזה היתכן שיהיה להם תאוה? ודאי שלא! אבל הם התאוו תאוה, רוצים תאוה, אומר הרמב"ן ציור כמו ילדים שחסר להם סיד – הם מגרדים את הקיר ואוכלים סיד! כך היה חסר להם תאוה. והנה מי הם האספסוף? אומר רש"י ערב רב! ומה כתוב בפסוק אח"כ: "וישובו ויבכו גם בני ישראל – מי יאכילנו בשר". אבל לכאוף איך קיבלו השפעה? וכי במה דומים ערב רב לבני ישראל דור דעה. הרי בהשוואה לבני ישראל הערב רב הם כילדים בלי ספק!

ואז אמר המשגיח עוד ציור: אני מפרט כמו ששמעתי, בלי גוזמאות, הרי אמרתי לכם שזה עוד מצלצל באזני ילדים יושבים על הארץ ומשחקים באבנים, היתכן שיעברו לפני הילדים האלה, החפץ חיים, ר' מאיר שמחה, ור' חיים עוזר, שלשתם, היתכן שהם יקפלו את המעילים וישבו ג"כ לארץ וישחקו עם הילדים? היתכן? – לא יתכן! והנה האספסוף שהם לא יותר טובים מהילדים האלה התאוו תאוה... ובכל זאת וישבו ויבכו גם בני ישראל – מי יאכילנו בשר!! לכן: כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. עד כאן המאמר של המשגיח ר' ליב חסמן זצ"ל.

פרועת ראש בנוסח מודרני

אין מי שלא תמה מה זאת? איך מגיעה "מודה" כזאת אצל בני תורה, אשת חבר, איך יתכן?! מה זה איך? הרי לפי מה שאמרנו מקודם הרואה סוטה בקלקולה אם לא יזיר עצמו מן היין – מי יודע להיכן יגיע... האספסוף התאוה תאוה – יש "מודה"? או מה קורה? – אז וישבו ויבכו גם בני ישראל, ואם לא הגברים אז הנשים בוכות – "מי יאכילנו בשר"? רוצות שיראו קצת את הבשר, מה הן אומרות – "אבל כולם הולכות ככה"? שואלים מהיכן זה בא? דבר ערוה חדשה? אני אומר דבר ראשון זהו המקור, מכאן זה בא! מזה שרוצים להדמות לאספסוף, אין תאוה, רוצים שיהיה להם תאוה כלומר ללכת לפי ה"מודה".

סיפר לי אחד סיפור אמיתי, הלואי ולא היה אמיתי, יום אחד כשעמד לצאת מביתו בבוקר הבחין שאשתו מדברת ליד הפתח עם איוו בחורה, הוא יצא וחזר לביתו לאחר כשלוש שעות והנה אשתו עדיין מדברת ליד הפתח... והוא חשב אחת מדברת כבר שלוש שעות ולא נתנו לה שום אכילה ושתייה... אמר לאשתו, אולי תתני לבחורה הזאת להכנס וקצת משהו לשנות, לאכול. הבחורה שמעה את זה ואמרה: לא, אין צורך, אני כבר הולכת לביתי... איי ואבוי! מה הפירוש לביתי? היה לה בעל: אז סוף כל סוף אם יש לה בעל אז מדוע נראית כמו בחורה? נו, אתם מבינים את התשובה! (היא לבשה פאה) אתם צוחקים... זה לא צחוק רבות! רוצות להיראות בחורה? הרצון הזה הוא טריף! טריפה, התורה אמרה "זפרע ראש האשה" – הבזיון הגדול ביותר של הסוטה הוא שפורעים את ראשה, והנה האשה הזו רוצה להיראות לאו חוקא כנשואה אלא כמו בחורה, פאה – כמו בחורה! או יותר טוב לומר רוצה להיראות פרועת ראש, "זפרע ראש האשה", נו והמהדרין מן המהדרין לובשות עם תלתלים וכי' וכי' זה נורא ואיום ממש, אלא מהו הותרה הרצועה אם מותר ללכת בפאה נוכרית או יכול להיות שמהפאה הזאת יוצא אח"כ נוכרית ממש, כן! נוכרית ממש ח"ו, מכאן זה בא, זהו המקור.

מעשה נורא בענין גילוי השיער

אני אספר לכם סיפור, או יותר נכון עובדה ולא סיפור, בספר אריה דבי עילאי, כותבים הנכדים או הבנים בהקדמה שבחים עליו, ובין השאר הם מביאים עובדה זאת, בזמנו של הגה"ק בעל אריה דבי עילאי נפטרה אשה שהיתה הולכת בגילוי הראש, והרב התרה בה והזהיר אותה על חומר הענין ולא הועיל, והנה באותו יום לאחר שנפטרה ונקברה מגיע אחד מהחברה קדישא אל הרב, ומספר לו שנאבד לו הארנק שבתוכו היה כסף ושאר פנקסים ורשימות וכי', וקרוב לודאי שזה נפל ממנו בקבר של אותה אשה בשעה שהתכופף שם לעסוק בקבורה. ושאל אם מותר לפתוח את קברה? והשיב הרב כי במקרה זה הוא מתיר לפתוח את קברה של אותה אשה, אבל בתנאי שהוא ובית דינו וכל תושבי העיר יהיו נוכחים שם באותה שעה. וכך היה, יצא כרוז בכל העיר, ובאו למחרת הרב, והבד"ץ, וכל בני העיר לבית החיים, ופתחו את הקבר, ומצאו את הארנק. אולם, לפתע חדרו כל העיר למראה הנורא שנגלה לעיניהם, אותה אשה שהלכה פרועת ראש והיתה מתגאה בשערה, והנה עתה ראשה מקורח לגמרי, כל שערותיה תלושים ומונחים בתוך פיה, ותולעים לאלפים נכנסים ויוצאים בראשה במקום השערות, והיו התולעים מסודרים שם כתלתלים בדיוק כפי שסילסלה תלתלי שיערה בחיים. נורא ואיום. והגה"צ הנ"ל אב"ד ווישניצא הרים קולו לעורר בתשובה לאור המראה הנורא הזה, כי מה' היתה זאת, להראות לעין כל, חומר האיסור של פריעת ראש בנשים (ועיי' בספר שולחן העזר ח"ב, ט).

פאות מודרניות – שלא ניכר כיסוי הראש

למה סיפרנו את זה הרי אנו לא באים לספר סתם סיפורים, אלא כי יש היום נשים הבאות להידמות דוקא לאותה אשה פרועת הראש, הן רוצות להיראות כפרועות הראש שברחוב, עד שכבר לא ניכר מי פרועת ראש באמת ומי רק רוצה להיראות כך, איפה השכל היכן ההגיון! איך יכול להיות שבזה ימצא יראת שמים, שבזה ימצא קדושה, איך יכול להיות? כאשר כבר אין ניכר בין נשואה לפנייה, בין בת ישראל לבנות גויי נכר הארץ, בין אשה חרדית לחילוניות פורקות העול. אלא מה, הנשים לא יודעות שזה מחלוקת גדולה וחמורה אם בכלל מותר לאשה ללכת ברחוב בפאה נוכרית, אלא מה, נאמר שפוסקים כהמתירים, אבל כך התירו המתירים! ללכת בפאה – כאילו זה לא פאה! הרי אין היתר כזה בעולם כלל!

ומחוזן לזה שיש עשרים וארבע גדולי ישראל גדולי הפוסקים ממש, שהם אוסרים לצאת בפאה, הסבא שלי הגאון הגדול ר' שלום מרדכי – הרב מברז'ין פוסק (או"ח, ע"ה, ב) שאסור אפילו לדבר דברי תורה ואסור לברך שום ברכה כנגד פאה נכרית ורק אם עוצמים את העינים יש להקל בדיעבד לא יותר, אבל למעשה אני לא הולך לומר פסק הלכה, אלא אני אומר שאפי' למיעוט שהתירו פאה, זו היתה פאה משיער עיזים וכיוצא שהבחינו ממרחק שזה פאה, אולם כמו שהולכות היום שנראית כמו בחורה, כמו פרועת ראש, זה חציפות יוצאת מן הכלל! דבר זה לא התירו מעולם כלל וכלל, אלא מתוך שכולם אומרים: זה מותר... ככה מותר... ממילא הולכים אחרי ה"מודה", להיראות כמו כל הנשים ברחוב... איי נורא...

עבר ושנה הותרה לו

טוב, אבל תשאלו מה עכשיו אני מדבר על מכה ישנה עבר ושנה נעשה לו כהיתר, אז אספר לכם מה אומר על זה ר' שמחה זיסל, תלמידו של ר' ישראל סלנטר זצ"ל, כתוב בגמרא: "אמר רב הונא כל העובר עבירה ושנה בה – הותרה לו", שואלת הגמרא: "הותר לו ס"ד?" (וכי יתכן שמשמים מתירים לו את האיסור), ומתרצת הגמרא, "אלא נעשית לו כהיתר". ומימרא זו של רב הונא מופיעה כ – 7 פעמים בש"ס, ושואל ר' שמחה זיסל מדוע בכל הפעמים הגמרא מאריכה הותרה לו ס"ד אלא נעשית לו כהיתר, הלא מספיק בשאר הפעמים לומר כמו המסקנה. "אמר רב הונא כל העובר עבירה ושנה בה – נעשית לו כהיתר". מתרץ ר' שמחה זיסל: אם היה רב הונא אומר כך מיד... נעשית לו כהיתר, היו אנשים אומרים הא זה רק דברי מוסר, קטע של מוסר! נו... טוב... אני לא לומד מוסר, לכן אומר ר' שמחה זיסל, הגמרא מביאה בכל המקומות את המימרא של רב הונא בדרך שאלה ותשובה ללמדו שזה גמרא, זה פסק הלכה, זה לא מוסרו זה מציאות ממש, פשוט כמשמעו, נעשית לו כהיתר, כאילו אוכל לחם בחמאה.

והנה גם רש"י הקדוש בסוף מועד קטן (כז) מביא את רב הונא ומאריך כך: נעשית לו כהיתר – "שלא ישוב עוד בתשובה לעולם": נו... על לחם בחמאה הוא ישוב בתשובה? – ודאי שלא! ואם לא שבים בתשובה, מה קורה? הולכים ומתדרדרים עד באר שחת רח"ל, אחת מושכת את חברתה, תקני פאה כזאת, אח"כ עוד קצת ועוד קצת, ועבירה גוררת עבירה, כן, מי יכול להראות לי פסק הלכה, להביא לי רב אחד גדול, למדן אחד גדול, מדורי דורות עד הדור הזה הפוסק שמתר ללכת בפאה נוכרית להיראות כמו בחורה אה

חוצפה!! אלא מה... "כל העובר עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר". הדיבורים האלה: "ככה הולכים ברחוב". "ככה כולם", או ואבוי ל"ככה" הזה. היום כבר לא משנה מי הולכת, אי אפשר ללמוד מהן שום היתר, כי כבר אמרנו ושמענו שזה לחם בחמאה.

והנה האשה הזאת עומדת בערב שבת ומדליקה נרות, וקודם ההדלקה היא אומרת תפילה לקב"ה, או גיוואלד – מתפללת לקב"ה?? הרי אם אינה שומעת לקול גדולי התורה, שדבר ה' – זו הלכה, איך היא רוצה שהקב"ה ישמע תפילתה! הרי יש ח"ו פגם בכזו תפילה, כמאמר חז"ל: "מסיר אזנו משמוע תורה – גם תפילתו תועבה!" אם אדם מסיר אזנו מלשמוע אל גדולי ישראל, מלשמוע אל ההלכה, אל המוסר, מלשמוע אל ההגיון – גם תפילתו תועבה! וכי הקב"ה יקבל תפילה כזאת?! ---

מורינו הגאון הרב חיים פנחס שיינברג זצ"ל

האיסורים שעוברים בלבוש פרוץ

התכנסנו הלילה לחוק העניינים של קדושה, המטרה היא לגדור הפירצה במלבושים, יש היום בגדים פרוצים ווכאן פירט הרב סוג מסויים של בגד] ---

מנקודה של הלכה, עוברים כמה איסורים חמורים שהם מיסודי היהדות, ראשון: על הלאו "ובחוקותיהם לא תלכו", שהרי "מודה" זו באה מהגויים המתועבים, מפריז - המקור של הטומאה! ה' ירחם עלינו. ואם כן זהו בדיוק מה שביארו הפוסקים לא ללכת בחוקות הגויים בכל הדברים של פריצות כמבואר ברמב"ם. שנית: עוברים בכל דבר הנוגד את הצניעות על דת יהודית, שלפי המבואר בפוסקים זהו דרך הצניעות שנהגו בנות ישראל. בנוסף לכך יש את הסמ"ק, מביאו הביאור הלכה במשנה ברורה סימן ג', שפוסק על ענייני צניעות שהם איסור דאורייתא.

ובפרט במקומות של תורה יש כאן חילול ה' והחטאת הרבים, והרי מבואר בגמרא שאסור לתלמיד חכם להלך במבואות המטונפים משום שאי אפשר לתלמיד חכם בלא הרהור של תורה, וא"כ אף שכנגד ערוה הרהור מותר, אבל בנידון שלנו איך אפשר אפי' להרהר כשרואים פירצה כזו.

רבתי, א"א להלך בשוק! מפחד החשש שמא יכשל בראיית פריצות, לעצום עיניו לגמרי אי אפשר כי הרי צריך לראות היכן הולך שלא יפול, א"כ מה נעשה כשיש "מודה" של כל מיני מלבושים פרוצים, א"א לתלמיד חכם להלך במקומות אלו ואפי' יתקע עיניו בקרקע.

הגר"א זצ"ל אמר ברוח קודשו יש שני מיני יצר הרע, יש יצר הרע - "פנימי", כמו שמביא תמיד חובת הלבבות - "אמר היצר", ובוה הרחיב הדיבור ר' ישראל סלנטר באגרת המוסר שלו כי יצר הרע הזה הוא ענין התאוות ורוח הטומאה, אבל כל זה הוא יצר הרע פנימי שנמצא בתוך פנימיותו של האדם ולא מרגישים בו כלפי חוץ, אבל אומר הגר"א כי יש עוד יצר הרע - "חיצוני", כלפי חוץ, ומבאר זאת הגר"א במשלי שזה הרבה יותר חמור מיצר הרע הפנימי, כי בזה מפגין כלפי חוץ שמואס במצוות התורה ח"ו, וזה גורם חרון אף קשה מאד. ומי שהיה באמריקה ועוד מקומות רואה כמה חורבנות נוראות הביא היצר הרע החיצוני, אבל שגם פה במקומות של תורה, בנות בית יעקב ילישו בגדים שאין כוונתם אלא לעורר תאוות, ענין של זנות! ה' ירחם, זה עוד לא האמנתי שיהיה.

התורה הקדושה הדגישה את זה: "וכיסית את צאתך... כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך... ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" ומבואר בספרי כי כמו שמכסים הצואה שאין כמותה גנאי לנפש, ובוה יתקדש המחנה ותשרה בו השכינה, כך בעניינים של פריצות וחוסר צניעות - כל מה שהוא גנאי לנפש גורם סילוק שכינה, ומונע השראת השכינה - כצואה. ואז ח"ו אין מי שיציל אותנו מאויבינו.

סיבת הצרות בזמנינו

ומי יודע אם כל הצרות שאירעו לנו בזמן האחרון, וכל מה שאנו סובלים מהשונאים שלנו, אם לא זאת הסיבה - חיסרון הצניעות, שעל ידי חיסרון בצניעות, נגרם סילוק השכינה, ומי

יודע אולי זוהי הסיבה לכמה צרות, תאונות, ויסורים, שאנו רואים, ורבותי זה אולי הקרוב לודא! כי חז"ל בפירוש אמרו כאן בספרי, שהשראת השכינה שהיא היא ההצלה מהצרות תלוייה בתנאי של ולא יראה כך ערות דבר, אם כן זוהי הסיבה לצרות בזמנינו.

רבותי, אין להאריך בענין, אבל מימות עולם לא שמענו כי בני אברהם יצחק ויעקב צריכים חיזוק בצניעות, ממהות ישראל – שהם צנועים ביותר, כל מה שמצינו ארבעה דברים צריכים חיזוק: תורה תפילה וכו', אבל צניעות לא מוזכר שם, כי דבר הצניעות היה ברור בכל הדורות אפי' לעמי הארצות הכי פשוטים, והחורבן הגדול ביותר שאלו שצריכים להרעיש עליהם את העולם לא נמצאים פה, וא"כ איך יגיע הדבר אליהם! איך נוכיח אותם על הפירצה הגדולה הזו במחנינו – מחנה של תורה, זה מבהיל הרעיון, והרי המגמה כעת לעשות משהו בפועל, כי קריאה לאסיפת חיזוק בלבד – לא מספיקה.

רבותי, כואב לנו מאד מאד איך נשים עוברות בשאט נפש בעזות מצח על איסור דאורייתא – "ובחוקותיהם לא תלכו". ומצינו בש"ס ברכות דף כ' בענין כרבלתא שמסרו חכמינו נפשם באמצע השוק ועשו מעשה בידיים, ולא על ידי שליחים, בשביל לסלק הפירצה של אשה שעברה על "דת יהודית" ולבשה בגדי זנות: כבגד אדום! ובגדים בולטים, בגדים צבעוניים! כמו שהולך היום! ה' ירחם. וחורבן בצניעות – הוא חורבן היהדות בכלל, רבותי!

אין אני יכול לספר ברבים כמה דברים מגיע לבית דין, והכל בגלל החסרון של צניעות – זה מבהיל מאד מאד. אבל יש דברים שצריך לחזק עצמינו רבותי, בהבנה של העניין, ואם נשים שלנו לכל הפחות יקפידו וידגישו אשה לחברתה חומר העניין – נזכה כולנו לראות הרמת קרן התורה מכל הבחינות, בבחינת אם אני כאן הכל כאן.

הגאון הצדיק הרב דן סגל שליט"א

"כל מה שאירע ליוסף אירע לציזון"

חז"ל הקדושים אומרים כל מה שאירע ליוסף אירע לציזון, כל מה שקרה ועבר על יוסף הצדיק גם עובר ופוקד את ציזון, מתחילה אמרו חז"ל כשם שיעקב אבינו אהב את יוסף יותר מכל בניו כך הקב"ה אהב את ציזון, וכשם שאצל יוסף יש בחינה שסבל את שנאת האחים, כך יש בחינה חיו בין ישראל והקב"ה "על כן שנאתיה", וכסדר חז"ל מפרטים עד הסוף כשם שיוסף נפגש עם אחיו בבכיות ותחנונים כן אומר הנביא "בבכי יבואו ובתחנונים אובלים" וכך כל מה שאירע ליוסף אירע לציזון בעבר ובעתיד.

יוסף היה צריך לתקן את החטא שדיבר סרה באחיו ועבר את כל גלותו עד שהגיע למלכות כך ציזון צריכה לתקן מה שחטאה בשנאת חנים בלשון הרע ושאר חטאים ונצטרך לעבור את הגלות עד שנגיע במהרה בימינו למלכות מלך המשיח. הנסיון הראשון שיש לעם ישראל הוא האמונה בו ית' והוא התיקון הראשון שיוסף הצדיק עבר.

שמעתי פעם מת"ח גדול שהיה מקורב לחזון איש שכל אלו שעמדו במחיצתו של החזון איש לא היתה להם בחירה – א"א היה לחטוא, ההימצאות במחיצת האור הגדול הזה השפיע כ"כ שאדם לא היה יכול לחטוא אבל רגע אחרי – כן היה אפשר.

יתר על כן הפוניבזרב אמר פעם: מובא בחז"ל (מדרש רבה בראשית תולדות הקדושים שהגויים נכנסו לירושלים וכבשו את ביהמ"ק, רצו להכנס להוציא את כלי הקודש, אלא שגם הם פחדו ולא היה בהם רוח להיות מן הנכנסים, בכל העולם היה מפורסם הבית עולמים "לא האמינו מלכי ארץ... כי יבא צר ואוייב בשערי ירושלים", וא"כ גם עליהם נפל פחד להכנס והם חפשו מישור שיכנס, ובא יהודי אחד והודיע שמוכן להכנס תמורת הבטחה שיתנו לו מכלי הקודש. מבינים אנחנו עד כמה היתה מדרגתו ירודה בגדר שפל אנשים, והוא העז להתריס בפני קונו ולהכנס להוציא מן הכלים, ואומרים חז"ל כשיצא פעם ראשונה מהמקדש הם לא היו שבעים רצון ממנו, ואמרו לו שיכנס שוב ואז יתנו לו משהו והוא לא הסכים, הוא סרב, איימו עליו, שבר לא השפיע, ועונש לא השפיע, עד כדי כך שעינו אותו בעינויים אכזריים והוא צעק די לי שהכעסתי את קוני פעם אחת, ומת ביסוריו ולא רצה להכנס שוב.

ושאל הפוניבזרב: הייתכן, מה קרה כאן? הרי בתחילה היה מוכן להכנס למקום הקדוש ביותר ש"זר הקרב יומת" – בשביל בצע ממון, ולאחר מכן מסר נפשו בבחינה היותר עליונה עד שאם "נגדו לחנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא" – והוא לא. וסבל יסורים נוראים אכזריים וצעק די לי שהכעסתי לבוראי פעם אחת... לא יאומן כי יסופר, איך חל השינוי הגדול הזה, היכן התעלה כ"כ? ועונה: הוא היה רגע אחד "בקודש הקדשים!!" ההימצאות של רגע בקודש הקדשים שינתה את כל מהותו, טיהרה אותו רוממה אותו, עד למדרגה גדולה של מסי"נ. מכל זה נלמד איזו קדושה וטהרה נפלאה ספג יוסף כשהיה במחיצתו של האור הגדול יעקב אבינו ע"ה, במחיצת "האבות הן הן המרכבה" ולא עוד אלא שיעקב אבינו מסר לו סודות חכמתו.

מתוך ההסתר – אתה בטחוני אתה פטרוני

והנה לפתע הוא הושלך "מאיגרא רמא לבירא עמיקתא" ממחיצתו של יעקב אבינו למצרים ערוות הארץ, למקום זימה מקום אנשים שפלים, ולאיש המעלה ההימצאות במקומות אלו הוא קשה "מיסורי גהנום" וכך מנערתו הוא הושלך, אי איזה שיברון לב היה לו, ולא עוד אלא ע"י אחיו שבטי י-ה שידע את מדרגתם ושתפו שכניה עמהם, שגם הקב"ה השתתף עמם במכירתו, יוסף ידע שאם הם מכרוהו זהו סימן שמשמים נתנו להם את הכח והסכימו עמהם, בואו נתבונן – עד כמה היה צריך ליפול ברוחו עד שהיה צריך לכאורה לאבד את האמונה והביטחון בה' יתברך, אבל יוסף הצדיק עמד בניסיון, יוסף היה במצב שלא היה זיק של תקווה, כולו חושך, שום דבר, מה יקרה פה? מה ישתנה פה? ואעפ"כ הוא היה עם האמונה השלימה והביטחון בו ית' ובישועתו, ובחז"ל הקדושים כתוב על הפסוק "יורא כי ה' איתו" מפרש רש"י שם שמים שגור בפיו, בעזרת ה', ברוך ה', תודה לה' לא מש מפיו. ואומרים חז"ל עוד יותר, כשהיה נכנס לפוטיפר היה ממלמל כסדר, אמר לו פוטיפר מה אתה ממלמל? וכי מעשה כשפים אתה עושה לך? וענה לו: לא, אני מתפלל "רבונו של עולם, אתה בטחוני אתה פטרוני, יה"ר מלפניך שאמצא חן בעיניך ובעיני פוטיפר ואצליח בפעולה זו", וכך כל ימי חייו אתה בטחוני אתה פטרוני, בתוך החושך איפה ראה את הבטחוני? ואיפה ראה את הפטרוני? הרי נסתרה דרכו מה' כביכול, הוא הושלך לגמרי לבלי דואג לבלי גואל, ואעפ"כ חז"ל הקדושים אומרים, "יוסף היה במצרים" – הוא יוסף שהיה בבית אביו, הוא יוסף שהיה בבית פוטיפר, הוא יוסף כשהיה מלך – תמיד נשאר אותו "יוסף" עם אותה אמונה בוערת, עם אותו ביטחון גמור בה' ית' – שהכל ממנו, ולכל אורך הדרך לא השתנה כלום, פלאי פלאים. דרגת התמימות של יוסף, הקבלה לקבל את כל מה שהקב"ה גזר עליו בהכנעה, ולהשאיר עם אותה אמונה שלימה שהקב"ה משגיח על כל דרכיו ועושה הכל לטובתו "אתה הפטרון שלי" "אתה דואג לי" "אתה מנהל את ענייני" "אתה עושה לי את כל צרכי". ---

נסינות הקדושה – חיזוק לדור אחרון

ועוד דבר רואים ביוסף, שהיה צריך לעבור את הנסינות של "קדושה". "שלא לפניהם איש לעבד נמכר יוסף", אומרים חז"ל הקדושים: למה שלא הקב"ה לפניהם למצרים את יוסף? כדי לשבור את עַרְוַת הארץ – את טומאת העריות של מצרים, כדי שכלל ישראל יוכלו להחזיק מעמד. והתוצאה שזה עשה, הרי זה פלאי פלאות, עם ישראל שהיו כ"כ הרבה זמן עבדים נכנעים שפלים ונרדפים – לא נכשלו בחוט השערה!! אפי' אחד לא נכשל (חוץ משלומית בת דברי שחטאה שהיתה מדברת עם כל אדם ופרסמה הכתוב), זה הרי פלא שאין כמוהו, משום שהגויים טענו – אם בגופותיהם שלטו, בנשותיהן לא כל שכן, ולכן הקב"ה היה צריך לייחד שמו על כל שבט – להוסיף יו"ד, להראות שהם קדושים וטהורים ש"יהודה לקדשו" – ואיך הגיעו לזה? אומרים חז"ל, כי יוסף שבר את ערוות מצרים.

הנסינות שעברו על יוסף זה נורא נוראות, "זיהי כדברה אליו יוס' יוס". אומרים חז"ל – שנה שלמה היתה מפתה אותו ועשתה כל התחבולות כדי לטמא אותו, והיא זאת שאמרה להכניס אותו לבית הסוהר, כי פוטיפר רצה להרוג אותו מיד, כמו שכתוב "יחרר" מלשון "יחרה אפי והרגתי" – רק היא אמרה להכניס אותו לבית הסוהר, למה? היא רצתה שוב פעם לפתות אותו והיא באה לבית הסוהר איימה עליו ואמרה לו: אם אתה לא תשמע לי ולא תסתכל עלי, אני אעזור את עיניך. ויוסף ענה לה – ה' פוקח עוררים. אם לא תשמע

לי, אשאייר אותך בבית האסורים. ומה הוא ענה לה – ה' מתיר אסורים. וקשה, וכי זו תשובה ל"ערילה"? הרי היא אמרה דברים של טעם, והוא עונה דברי מוסר, – וכי זה מה שיועיל לדחות אותה מעליו? אלא שמעתי פעם, שיוסף ענה לה מיניה וביה, מה את רוצה, שאני אשמע לך כי את יכולה לקחת לי את הראייה, לנקר לי את העינים, ואם את לא מנקרת, אז הפשט שאת נותנת לי את העיניים, ולכן אני צריך לשמוע לך ולהסתכל עליך – לא זו לא האמת, כי הרי ה' פוקח עורים, ומי נותן לי את כח הראייה – רק הוא! אז איך אני יכול לא לשמוע לה?! לפי טענתך צריך להשמע למי שנותן לי את אותו "אבר", א"כ, אני חייב לשמוע לה, כי ה' מתיר אסורים – וכי אני יכול לעשות איזו תנועה כל שהיא, אם לא שה' יתן לי את אותו כח וחיות, איך אעשה נגד הטובות והחסדים שה' עושה לי כל שעה ושעה.

ואומרים חז"ל "ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו" – היא צוותה לקשור ברזל דוקרני בצווארו שאם הוא יוריד ראשו ולא יסתכל הוא ידקר. והוא הוריד את הראש, ופצע עצמו ודקר את גרונו. העיקר לא להסתכל, ולכן הוא זכה, עד שאומרים חז"ל "מְשָׁלוּ נַתְנוּ לוֹ" – כל מה שקיבל יוסף, זה בזכות ששמר על קדושה, פה שלא חטא וזכה: "ועל פיך ישק כל עמי", עינים... ידים... כל דבר משלו נתנו לו, שמסר נפשו על קדושת ה' ית'.

נסיונות "הקדושה" של דורינו

החפץ חיים אומר, שההנהגה בגאולה העתידה, שיבא הזמן ואז ברגע אחד יהיה הכל, בבחינת "ויריצוהו מן הבור" וכך אומר הגר"א "וחש עתידות למו" – שהעתידות כשיבואו זה יהיה "וחש", במהירות, העונשים לגויים, וגאולה לכלל ישראל, אחד אחרי השני – בעגלא ובזמן קריב, שילך במהירות. אבל לפני כן צריכים לעבור את הנסיונות.

כל מה שאירע ליוסף אירע לציון, גם היום, כגאולת מצרים, ציון צריכה לעבור את כל הנסיונות של "קדושה", יש "יצר", יש "רחוב לא טהור". בואו ונלמד מיוסף, "ברזל באה נפשו", בחור בודד, לא היה עם ציבור, לא היה עם חברה חרדית, הוא היה ב"ערות הארץ" מלאה חטאים, ואף אחד לא היה אתו לתת לו איזה חזק, ואעפ"כ "ברזל באה נפשו". ולכן, גם היום אנחנו רואים, שקדושה זה מהנסיונות הגדולים של הדור האחרון, כמו שאומרים על זה חז"ל, שזה שער ה-50 שבטומאה, ושטן מרקד בכל מקום, איפה שהולכים יש ההיפך מן הקדושה, וכי מה זה? הרי הכל בהשגחתו ית'! אלא כל זה בשביל שאנחנו נזכה. כי בחז"ל הקדושים רואים מי שמתקן רַאִיָה, מתקן את כל החבילה שלו מגלגול זה ומגלגולים קודמים, וזו חובתנו בדור אחרון לתקן החושים. לכן כתב הקב"ה פסוק מיוחד על זה, "עיניו בכבל רגלו ברזל באה נפשו" – ששמר את עיניו.

וכך אומר הראב"ד: "הראשון לכל הגדרים הוא שמירת עיניו", מה הפשט ראשון? לא רק ראשון שני שלישי, אלא אם אין את זה, אז אין כלום, לא יחזיק אותו שום גדר אחר, אלא הראשון לכל הגדרים הוא שמירת עיניו, שאם עיניו שמורות – לבו שמור, ואם לבו שמור נמצא כולו שמור. וכל מי שמקדש עצמו מלמטה, הקב"ה מקדש אותו מלמעלה (במד"ר י, כט), וכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה – אתה מוצא קדושה (ויק"ר כד,ו).

מדוע שמירת עיניים כ"כ חיוני

ובראייה יש עוד ענין, הרי חז"ל הקדושים אמרו, אין דברי החוצץ מפני התאוה כעצימת העיניים. וכתוב בספרים הקדושים, היכן שאדם חושב, שם הוא נמצא כולו. וההסבר בזה: כמו שאדם מחזיק דבר הוא עם הדבר, אדם עומד על מקום הוא עם המקום, כשאדם מסתכל על דבר הוא עם הדבר. וכן "סמוך ונראה" – סמוך זה יחד באותו מקום, אבל מה זה נראה? הרי רואה מרחוק ומה מקשר ביניהם? אלא אם אתה רואה את הדבר אתה נמצא שם!! אצל לוש נאמר, "המלט פן תספה בעוון העיר". הזכות של אברהם תעמוד לו, רק כשלא נמצא במקום הרשע, אחרת ישלוט עליו הדין – ולכן אמר לו "אל תבט אחרוך", כי אם אתה תסתכל – אתה נמצא שם! – הראיה ג"כ מקשרת, ותבט אשת לוש ונהפכה מיד לנציב מלח.

ומהספורנו משמע יותר מזה, כתוב "ועיני ישראל כבדו מזוקן לא יוכל לראות", לכן חייב אותם וכו' ושואל הספורנו: מה הקשר? למה היה צריך להיות כתוב קודם שלא יכל לראות, כדי להסביר למה מחבק אותם? ואומר הספורנו, כדי שתדבק ותחול הברכה על המתברך צריך שתדבק נפשו של המברך במתברך, ולכן, אם יעקב אבינו יכל לראות זה עדיף, ואז לא היה צריך לחבק, כי היה מסתכל, ובראיה לבד מקשר נפשו. ורק בגלל שלראות לא יכל, לכן עשה פעולה אחרת פחות מועילה מזה – והיא שחיבק. ולכאורה מבינים, שחיבוק זה חיבור של מגע ויותר מראיה. אבל רואים בספורנו לא כן, אלא חוש הראיה גדול מחוש המישוש, ואם יכל בראיה זה יותר טוב.

המשגיח בקול תורה – רבי גדליה אומר, כי ענין גשמי זה מוגבל ורוחני זה לא מוגבל, הרגל, היד – יכולה להגיע עד גבול מסויים, אבל העין במבט אחד יכולה להקיף מרחק עד האופק, כי היא רוחנית ועיניים זה רוחניות וזה הרבה יותר גבוה ועליון. אסור להסתכל בפני אדם רשע – למה? כי זה פוגם, זה מושך ומקשר אותו עם כל הזוהמה של הרשע ההוא!! ולהבדיל – בראיה קדושה מסתכלים על ס"ת, ציצית, שמים – זה מיד מקדש את האדם, כי ראייה רוחנית יותר ולכן זה קשר וחיבור עצום. כמו כן מצינו במשכן שילה היו אוכלים קדשים קלים בכל הרואה, כל מקום שאפשר משם לראות את משכן שילה נחשב כמו לפניו מן החומה בירושלים, ומבארת הגמרא זבחים ק"ח: דכתיב "בן פורת יוסף" עין זו של יוסף שלא רצתה לזון מדבר שאינו שלה – תזכה לדורות במקום שחנו שבטו של יוסף והועמד שם משכן שילה – תאכל קדשים קלים, בכל הרואה, כי זוהי העוצמה האדירה והכח הרוחני של שמירת העיניים.

התקון שנדרש – כדי שנוכה להנות מזיו השכינה

כתוב בילקוט "ויחיי" מעשה ברבי מתיא בן חרש שהיה יושב בבהמ"ד, והיה זיו פניו כאור החמה, וקלסתר פניו כמלאכי השרת. הוא האיר, פניו זרחו מדוע? אומרים חז"ל שמעולם לא הסתכל על אשה! פעם אחת עבר שטן ונתקנא בו, אמר היתכן שאדם כזה לא יחטא? הלך לפני הקב"ה ושאל מתיא בן חרש מה הוא לפניך? אמר לו צדיק גמור, הקב"ה העיד עליו צדיק גמור, אמר לו – תן לי ואנסנו, אמר לו הקב"ה – לא תוכל לו! אשרי האיש שהקב"ה העיד עליו לא תוכל לו, אמר לו – אעפ"כ, והשיבו – טוב, תנסנו.

ומספרים חז"ל, שבא לביהמ"ד עמד לפניו ונדמה לפני ר' מתיא בן חרש כאחת שהיתה המופלגת בחיצוניות מימי בראשית ועד אז, וכשראה אותה מיד הסתובב לצד השני, וכשבא

מהצד השני ועמד לפניו, הסתובב לצד השלישי וגם שם בא והסתובב לצד רביעי, הוא ראה שהמצב חמור מה עשה? אומרים חז"ל, היו לו תלמידים שהיו משמשים אותו, הוא קרא להם ואמר, לכו והביאו לי מסמרים ואש, והביאו לו והוא חימם באש את המסמרים דקר עצמו וניקר את עיניו, באותה שעה אומרים חז"ל, נודעוץ השטן ונפל לאחוריו מהגבורה הזאת – שניקר את עיניו, ומיד שלח הקב"ה את המלאך רפאל לרפא אותו, ור' מתיא שכבר לא ראה שאל מי אתה? וענה: "המלאך רפאל", הקב"ה שלח אותי לרפא אותך, וענה לו ר' מתיא, הנת, הנת... הוא פחד שמא יהיה לו עוד פעם נסיונות ולא יצליח לעמוד בהם, ולא הסכים להתרפאות, עד שהקב"ה הבטיח לו שהוא ערב לו שלא יחטא, ומסיימים חז"ל, "גמיר", יש לנו קבלה ממשנה רבינו, אין היצר הרע שולט אלא במה שעניינים ראוות. ואומר הש"ה הקדוש: אמר החכם אין חציצה מפני התאוה כעצימת העיניים.

ואומר הבן איש חי זכרונו לברכה, נורא! מי זה היה ר' מתיא בן חרש. הוא אומר, שהיה מנשמתו של פלטי בן ליש, שאומרת עליו הגמ' בסנהדרין יט: שהיה הגבור הגדול ביותר בקדושה יותר מבועז ויוסף, ואומר הבן איש חי, שפלטי בן ליש מעשה לא עשה, אבל להסתכל הוא הסתכל, ואת זה היה צריך לתקן ע"י גלגול בר' מתיא בן חרש. ושואל הבן איש חי, למה צריך תיקון כזה נורא שבמו ידיו ינקר את עיניו? ומשיב הבן איש חי, בגלל שהעיקר של גן עדן הוא בחינת עיניים ונהנים מזיו השכינה, ולכות לזה צריך עיניים טהורות.

ושואל החפץ חיים סתירה, בגמ' ב"ב נז: מובא, שאם אדם יש לו שתי אפשרויות – ללכת בדרך אחד שיש אפשרות להכשל בראיה, ויש לו דרך אחרת שאין ערוה, אז אם הולך בדרך שיש חשש הסתכלות ושומר עיניו נקרא רשע – "איכא דרכא אחרינא רשע הוא" ולכאורה זה סותר לגמ' בפסחים כה: "שאפשר ולא קא מכוון שרי". מה הפשט "אפשר" – שיש דרך שיש שם ריחות מבית ע"ז, ויש דרך שאין שם כלום. ואם הולך בדרך של ע"ז ולא מכוון – מותר, אע"פ שאפשר ללכת בדרך אחרת – אפי' שאיכא דרכא אחרינא, א"כ, למה רשע הוא? ואומר הח"ח בהלכות לשוה"ר כלל ד', שאמרו חז"ל ברכות סא. אחורי ארי ולא אחורי אשה... פגע באשה בדרך יסתלק לצדדין. כנראה שאיסור הסתכלות הוא כ"כ חמור, שאפי' אפשר ולא קא מכוון – רשע הוא!! שרק לא אפשר ולא קא מכוון מותר, ואומר הבן איש חי – למה ראייה זה כך – מפני שהיא עיקר בחינת גן עדן, ולכן רואים שכל המלחמה בזה וכל השכר בזה. כל התחלת העבודה וההתעלות היא בשמירת העיניים וכל תחילת ההתדרדרות והנפילה – מתחילה שפוגם בהסתכלות העיניים!! ולכן אומר הח"ח, שהחמירו בהסתכלות אפי' בלא אפשר ולא קא מכוון, דהגם שעתה חושב דלא ניחא ליה בהנאה זו, אבל יגרום שיתגבר יצרו עליו בעל כרחו ה' ישמרנו. וזה גם רמזו חז"ל "אין אפוטרופוס לעריות", כי בכל המצוות יש לאדם נקודת הבחירה, כלומר יש לו מדרגות והנהגות שסיגל לעצמו וקנה אותם קנין גמור עד שהיצר הרע לא יכול לו בהם, מה שאין כן בעריות אין לאף אחד שטח כבוש הפנוי מנסיונות היצר ולא משנה באיזה גיל ומצב ה' ישמרנו.

הקשר לבורא עולם ולתורתו – תלוי בעיניים

"מלך ביופיו תחזינה עיניך", אומרים חז"ל (מדרש רבה ויקרא) מי ששומר את עיניו הוא זה שיוכה לראות את השכינה – "מלך ביופיו", "עין בעין יראו בשוב ה' ציון". שכל הקשר שלנו לבורא עולם זה בעיניים – ולכן עכשיו הנסיון לפני הגאולה, שהוא הקשר ששוב לא

יפסק עם בורא עולם, הוא נסיון העיניים, אנו מתפללים "והאר עינינו בתורתך", מה נוגע לעיניים? הרי הם רק אמצעי להעביר את הידיעה לראש? היה צריך להיות כתוב והאר מוחנו או לבנו בתורתך? וכן קשה על הפסוק "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך" ג"כ עיניים, וכן "טהרנו מטומאתנו ולמאור תורתך עינינו גל" – אלא מכל זה רואים שהעיניים זה הקשר הרוחני לבורא עולם. וזה הנסיון של הדור!! בשביל מה הקב"ה עשה את זה? התרוץ הוא: כיון שהזמן קצר והמלאכה מרובה, צריך לגמור את התיקון, צריכים למלא מצברים". הקב"ה נתן היום את הנסיונות האלו בכדי שבמהירות נצליח להוסיף הרבה מאד זכויות. גוואלד, מה שזוכים היום, מי שהולך ושומר את עיניו – בחורים, אברכים, זקנים, קשישים, אי מה שהוא זוכה, "לגילוי שכונה הוא זוכה", אין לשער. וזוכה להקרא בשמים "קדוש" כמאמר חז"ל: (ויק"ר כד, ו) "כל מי שגודר עצמו מן הערוה נקרא קדוש!" וזה תכלית הדברים "עין בעין יראו בשב"י עיון".

בחמורה שבחמורות – חייבים להתרחק ביותר מהגבול

פרעה שהוא היצר הרע טוען את המשפחות תשאיר במצרים, שרק הגברים ילכו לעבוד את ה'. ומשה רבינו אומר: לא! אנחנו צריכים לשמור גם על הנשים והילדים שילכו בלבוש כזה, שלא יעשה ולא יעורר. חרון אף ה'! אוי, כמה באים ואומרים לי שיש להם נסיונות מנשים חרדיות שלא צנועות כראוי, וזה נורא, הרי אשת איש הוא חטא חמור שבחמורות, כשהולכים בצורה כזאת שמושך את העין לזרים ולאחרים, זה נורא. כיסוי ראש כאלו שעושים, ולבוש כזה! זה נורא? כמה חרון אף כתוב על זה "חרב נוקמת נקם ברית". ומבואר שם את כל הצרות שבאות על הדבר הזה, על פגם של קדושה. כל השמירה על כלל ישראל לא הניח לאיש לעשקם – זה תלוי ועומד רק ע"י "מתהלך בקרב מחניך להצילך והיה מחניך קדוש", ורק ע"י שלא יראה בכך ערות דבר.

ועל זה אמר פעם החפץ חיים – שמעתי מהרב קלמנוביץ מאמריקה שאביו ר' אברהם ז"ל אמר ששמע מפיו של הח"ח בינה בכנסיה של אגודת ישראל שם, והיו שם כל גדולי עולם, והיה שם עזרת נשים למעלה, ולא היה וילון גבוה, והיה נידון אם זה מספיק או לא, נמנו וגמרו לשאול את הח"ח שהיה שם, וסיפר ר' אברהם קלמנוביץ שהח"ח ענה כך: מה הצרה הכי גדולה שיכולה להיות על כלל ישראל? והח"ח בעצמו ענה – כשהקב"ה עוזב אותנו. כל זמן שהקב"ה עמנו, "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי". אבל כשהסתרת פניך – "הייתי נבהל". ומתי הקב"ה עוזב, רק בשעה שיראה בכך ערות דבר – אז שב מאחריך. ממילא אומר הח"ח כל הידור ששייך ואפשר לעשות ב"לא יראה" – צריך וחובה לעשות, הכל כדאי. ורואים בח"ח פשט חדש בפסוק, שזה מדרגות מדרגות, כמה שעושה עוד הידור הקב"ה עוד קצת אתנו. פחות קצת הידור – פחות הקב"ה אתנו. עוד פחות הידור, עוד יותר שב מאחריך. והכל הולך לפי מדרגת האדם, בכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה, אתה מוצא קדושה וקרבת אלקים.

על מי עומד העולם היום ומה חובתינו

רואים בחוש שזה נסיון הדור, וזה פחד פחדים מה שהולך היום ברחוב!! על מי עומד העולם היום? על מי? כמה נשארו נקיים שאפשר לומר שעליהם עומד העולם... אוי בושתי וגם נכלמתי להרים אלקי פני אליך, על מי עומד העולם? על מעט מעט... שומרי תורה ומצוות, מעט מאוד בני תורה יקרים, ואם ח"ו אנחנו לא נלחם ביצר במסייג אז מי ישאר? על מי

עומד כבר? רק אנחנו! זהו זה! פה מונח הכל! הקומץ הזה, הוא הלב של כלל ישראל, זה האומה. אם כן, פשוט שצריכים להתחזק, ובזה נשמור את קדושת ישראל עלינו ועל בתינו ועל סביבתנו, כל מה שאפשר למישהו לעשות שיהיה חביב לפניו ית', ורק בדור הזה נהיה כך המצב, נורא נוראות!! וחז"ל אומרים ראית דור שמתרפים עמוד אתה והתחזק - ואתה נוטל שכר כולם, במקום שאין איש השתדל להיות איש. א"כ כמה שפחות לעבור ברחוב רק בסמטאות צדדיות, מה שפחות להמצא במקום שעלול להיכשל בראיה, אם זה בחנות, או ברחוב ראשי - וכפי ההשתדלות והמאמץ שישקיע - כך יזכה יותר לקירבת אלוקים וגילוי שכניתו. ---

והקב"ה עזר, ונתאספנו כאן בהשגחתו ית' וחסדיו, שיעמוד לזכות למי שארגן את זה, ואי אפשר לשער כמה הקב"ה מקשיב ושומע אותנו, "אז נדברו - ויקשב ה'", הוא רוצה לראות חיזוק. כי גלוי לפניו העקבתא דמשיחא בבחינה של עקב, "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים", ההסתר פנים, הלב אבן שיש היום, זה נורא? ואם אעפ"כ עם ישראל מתאגדים, ומחפשים את הבורא עולם, ואלפי שנים לא נוטשים שום דבר, אותה התפילה, אותו השו"ע, אותו הגמ', זה יעורר רחמי שמים מרובים, אנו עם קשי עורף - אף פעם לא מפנים את העורף לקנייה, למרות הצרות, נשארנו מאמינים בני מאמינים. ויאמר ה' לצרותינו די, ונזכה במהרה לגאולה שלימה, ויתגדל שמו ית' לעיני כל חי...

הגאון הגדול רבי שמעון בעדני שליט"א

תשובה ומעשים טובים – כתרס בפני הפורענות

התאספנו להתחזק בדברים הטעונים חיזוק ושיפור, אנחנו חיים בתקופה רבת תהפוכות, אירועים שונים ומשונים מתרחשים בצורה מסחררת, איננו יודעים מה ילד יום, ואלו פורעניות מתחדשות ויורדות לעולם ח"ו, ובתקופה לא שקטה כזו, העצה להנצל היא רק מה שכתוב במשנה באבות: "תשובה ומעשים טובים – כתרס בפני הפורענות", אין תרופה אחרת ואין תחליף אחר! כל בעל שכל רואה איך משמים דופקים חזק על כל השולחנות בכדי שנתעורר, תראו מה נעשה בבתי חולים! מה קורה עם תאונות דרכים! ה' יצילנו, ח"ו לחשוב שזה מקרה, אמונתנו שבכל דבר יד העליונה מכוונת, יש מנהיג לבירה! והוא תופס אותנו כעת בצואר ואומר "בן אדם מה לך נרדם קום קרא בתחנונים", וכמאמר חז"ל (ברכות ה) "אם ראה אדם יסורים באים עליו יפשפש במעשיו" – זוהי חובת השעה – פשפש במעשים!! על כן, כל אחד יש לו להקדיש זמן ולפשפש במעשיו ולהתבונן בעצמו. תחת שבט הביקורת בכל התחומים, אם זה בשמירת השבת על כל דיקדוקיה, שמירת הלשון כהלכתה, והנהגה ישרה בין אדם לחבירו.

המצוה החשובה ביותר שנתנה לאשה

אבל היחודיות של המעמד שנתכנסנו עברו – הוא הצניעות! תורת הצניעות היא הפאר והתפארת של האשה הישראלית, בה ניכר ההוד וההדר של עם ישראל כלפי אומות העולם, מאז ומתמיד היתה צניעותה המופלאה של בת ישראל לסמל שכולם הודו בו. אנו רואים אצל שרה אמנו, בשעה שבאו המלאכים אל אברהם ואמרו לו: איה שרה אשתך? ויאמר: "הנה באהל". אומר שם רש"י: יודעים היו מלאכי השרת שרה אמנו היכן היתה! אלא רצו להגיד כמה צנועה היא, כדי לחבבה על בעלה.

והמתבונן יראה שהמלאכים לא שיבחו את שרה על מעשה ידיה שמכינה אוכל משובח ומיוחד, על שהבית נקי ומסודר, או שניחנה ברוח הקודש.. הם שיבחוה רק בענין הצניעות! משום שאם יש את זה – יש הכל! ואם אין את הצניעות – אין כלום! זהו היופי והתפארת של בת ישראל ולא משהו אחר, וכמאמר חז"ל אין לך חביב מן הצניעות (תנחומא). ועוד אמרו חכמים ברא הקב"ה את האשה מן הצלע – כדי שתהיה צנועה היושבת בביתה (תנחומא וישב ו), ולא נתנו לה תכשיטין אלא שתהיה מתקשטת בהן בתוך ביתה דוקא (תנחומא וישלח ה), וכן כמו שאמר המדרש: (ב"ר יח, ג) בשעה שיצר הקב"ה את האשה, השביע כל אבר ואבר – תהי אשה צנועה! רואים בחז"ל שהצניעות היא התפקיד הראשון במעלה בחשיבותו וחומרתו שנתחייבה בו האשה, כי רק בזה השביע אותה הקב"ה – ולא בשום מצוה אחרת. ולכן בכל הדורות קיבלו על עצמן בנות ישראל עניני צניעות הנקראים "דת יהודית" ואומרת המשנה (בכתובות עב), שאשה העוברת על זה, בעלה מגרשה ומפסידה כתובתה. ומסביר רש"י דת יהודית שנהגו בנות ישראל אע"ג דלא כתיבא, בכדי לא להתדרדר מבחינה רוחנית ולהיכשל ח"ו בחמורות.

זלזול בדברים קטנים יכול לגרום חטאים גדולים

אבל בעוונותינו הרבים נפרץ הענין של דת יהודית, ובאמת הדבר גרם ירידה רוחנית גדולה עד שמגיעים מקרים שתצילנה אוזניו מלשמוע, דברים נוראים מסמרי שערן זה כבר לא קרה רק אצל חילונים או בקצוות אלא בחברה הנקראת חרדית. ואם דבר כזה מתרחש – זה צריך להדליק לכל אחד – נורה אדומה! **אנו לומדים מכאן שהדברים הקטנים של עניני צניעות שמזלזלים בהם אם זה בלבוש, פאה, וכי' – הם כלל וכלל לא דברים קטנים כי בסופו של דבר הם מביאים לדברים גדולים ונוראים. ומשום כך יש להתייחס לכל דבר לא כל כך צנוע אפי' הקטן ביותר – כאל איסור חמור.** החלש יאמר גיבור אני, להתחזק נגד הפירצה הזו בעניני צניעות, ולמרות שאנו מודעים לעובדה שלכנסים כאלו באות דוקא הצנועות והצדיקות המקפידות ומדקדות כפי שראוי לבת ישראל, ואלו שלקויות בזה אינן באות לשמוע. או משום שמתביישות או משום שאינן מעונינות לשמוע, אבל חובתנו להרבות כבוד שמים – להראות כלפי שמיא שאנחנו רוצים להתחזק בזה, וגם מתחזקות בזה רוחם של הצנועות, ומתעודדות ונוהרות שלא ללמוד מהטועים, אלא להיפך להתייחס אליהן כאל טועים, חוטאים ומחטיאים, שועלים קטנים מחבלים כרמים. וכמובן שיש באסיפה כזו נחת רוח בשמים, וכינוס צדיקים טוב להם וטוב לעולם. ועוד יותר: הרי ידועים דברי ר' ישראל סלנטר, שאם יהודי צדיק בולנה נכשל במשהו קטן, אז כתוצאה מכך יהודי אחר בפריו עושה עבירה חמורה ביותר. וכך זה בכל מצוה וכל דבר, שהערבות ההדדית בעם ישראל משפיעה בין לטוב ובין לרע. ולכן, אם אנחנו כאן נתחזק בצניעות, יגרום הדבר שגם הרחוקים בענין הצניעות יתחילו להתחזק, והשי"ת ישפיע שיגדרו הפרצות.

"וידעת כי שלום אהלך – ולא תחטא"

אבל יש עוד ענין שנוגע לכל אב ובעל בביתו שלו, והוא מה שכותב הרמב"ם בהל' סוטה, "כל מי שאינו מקפיד על בניו ובני ביתו, ופוקד דרכיהן תמיד עד שידע שהם שלמים בלא חטא ועוון – הרי זה חוטא! שנאמר "וידעת כי שלום אהלך ופקדת נווך – ולא תחטא". א"כ, כל אחד חייב לבדוק איך הבנים והבנות מתנהגים בחוץ, ואיך אשתו מתלבשת בחוץ. וברור הדבר, כי כל המראות נגעים שמתהלך אצלינו ברחוב, הכל היה אפשר למנוע – אם היו בבית מקפידים על ההלכה הזו של הרמב"ם. והרבה עבודה והשקעה צריך כאן כי עניני צניעות לא נלמדים ולא ידועים, לא לבחורים ולא לאברכים צעירים. המציאות מוכיחה, איך שנפגשים לפעמים זוגות צעירים ברחוב או בבית ומדברים יחד, והשיחה קולחת ביניהם, ואינם מקפידים שהנשים תדברנה בנפרד, והגברים בנפרד, שח"ו לא יוצר מצב שתדבר בחופשיות עם גברים אחרים. והדבר גורם מכשולים רבים, והכל מחוסר ידיעת הלכות אלו כראוי. וגם בנושא הלבוש, צריך היום בדיקה מאוד מדוקדקת. כי בעוונותינו הרבים, אין היום בגד, שלא ימצא בו בשוק גם עם דגמים שהם אסורים, ממש "מכף רגל ועד ראש אין בו מתום פצע וחבורה ומכה טריה". והרבה נשים ובנות קונות ואינן מרגישות באיסורן ולכן חובה על האב לשאול דעת תורה ולברר לעצמו תחילה מה מותר בלא פקוק, ולפי זה יפקח עין על בני ביתו, כי הערפל והביבלוב בענין הלבוש המותר גדול מאד. והסיבה לזה, שההלכה כאן נתנה רק את הכללים, הפרטים נתונים לשיקול הדעת, ותלויים ביראת שמים. על בגד מסיים יכול להיות ויכוח בין שתי נשים, אחת תאמר שהוא צנוע, והשניה תאמר שהוא פרוץ. והמחלוקת נובעת בדרך כלל ממידת היראת שמים של כל אחת, אם אין בה יראת שמים, אז בטענות סרק היא יכולה להיות בקלות – "נבל ברשות התורה". היצר הרע מטעה

אותה בטענה שזה מכוסה! שיער הראש מכוסה! הברכיים מכוסים! הגרביים הדקות מכסותו אבל היא טועה, כי בהלכה יש גם "דת יהודית", ולפי דת יהודית בגד שיכסה מכף רגל ועד ראש, אבל אם הוא מאד בולט נוצץ וחשוב – צריך לקרוע אותו לגזרים! כפי שעשה רב אדא לכרבלתא של אשה בשוק, (ברכות כ) שהיה בגד בולט וצביעוני ומשראה זאת ר' אדא קם ממקומו וקרעו מעליה באמצע השוק. ואותו דבר בענין הפאה, פאות המושכות את העין וגורמות התבלטות כמו שלובשות המודרניות – זהו איסור גמור! ---

בגד הינו או צנוע או פרוץ – אין פרווה

לעיתים אני חושב, שאותה אשה שלא נזהרה בפאה צנועה, כשתבוא לכסא המשפט בבית דין של מעלה – ויכנסו הקטגורים המקטרגים לגזור עליה דין מר וקשה, על שגרמה פריצות בישראל, וסילקה את השכינה ממחנינו רח"ל, והנה היא תראה שמי הם המקטרגים? היא תראה שכל הקטגורים הם דוקא הרבנים שהתירו את הפאה! אותם רבנים שהתירו את הפאה יאמרו לה: את סמכת עלינו – בשביל להכשיל את כל העובר ברחוב באיסורים חמורים הגורמים סילוק שכינה מישראל... ואוי לה לאותה בושה ואוי לה לאותה כלימה שיהיה לאשה הזאת שם. ולכן יש להדגיש את הענין הזה שאפי' בענין הפאה שהיא שנויה במחלוקת הפוסקים, ורובם אוסרים. אולם פשוט וברור שאין אף רב בעולם שהתיר את הפאות הפרוצות של היום, כי מי הוא זה ואי זה הוא שירחיב עוז להתיר פריצות בישראל, אלוקיהם של אלו שונא זימה הוא רח"ל. ומי מעוניין להיות שנוא ומנודה בעיני האלוקים.

ולכן, לפני שניגשות נשים לחנות לבחור איזה בגד או פאה, הן צריכות לחזק מאד את היראת שמים שלהן בידיעת האיסור וחומרתו, כי הן פשוט משחקות באש, ושידעו להן, כי אין בגדים שהם פרווה! בגד הוא או צנוע ושקט: או רועש ופרוץ, אין שטח הפקר. אם הגרביים לא עבות מספיק עד שלא רואים כלום, ואם הבגד היא לפי גיזרה קצת צרה או קצרה אז כבר אי אפשר לקרוא לזה צנוע. ובגד שאי אפשר בפה מלא ולב שלם לומר עליו צנוע – אז הוא פרוץ!! ואם היא תלבש בגד זה ותופיע כך ברחוב – תדע לה שעם כל התמימות שלה – כבר לקח אותה השטן – היצר הרע, להיות אחת מחיילות הרשע שלו ברחוב, והיא תענש בגיהנום על כל אחד ואחד שהסתכל בה בין בשוגג ובין במזיד.

ולא רק הבת תיענש, אלא גם אביה! על זה שלא קיים את דברי הרמב"ם "פוקד דרכיהן תמיד". הרמב"ם בהלכות תשובה, מביא כ"ד דברים המעכבים את התשובה, ובין ה-4 חמורים הוא מונה את הרואה בניו ובנותיו מתנהגים לא כראוי – ולא מעיר להם על זה, וידוע שמהעונשים החמורים שיש לאדם, זה לסגור בפניו דלתי התשובה שהוא עונש חמור וקשה מכל עונש גשמי שבעולם.

הלכות צניעות – ברציחה וחילול שבת

התפקיד המוטל על האב הוא פשוט, להוציא את הנשים והבנות מהשאננות והתמימות, מטבע האשה להתקשט ולהיראות יפה, זהו התענוג שלהן, אבל הן אינן יודעות ולא שמות לב מספיק, עד היכן מותר ומהו הקו האדום, ועובדה, שעמלק וחילות הרשע שלו מנצלים את התמימות הזו, והם יושבים שם בפריו ומשקיעים מליונים בשביל להמציא גיזרות שכל מטרתן רק איך לגרות את היצרים ולהחטיא את הרבים, ואח"כ הבנות התמימות שלנו לובשות את זה, ויוצאות לרחוב, --- ושטן מרקד, ומגיעים לדברים נוראים, כפי ששמענו לאחרונה. ומי אשם בזה? האבא! כי ח"ו נחשוד את הבנות. הן תמימות וקלות דעת, ויש

תחרות בין הבנות מי תתלבש יפה יותר, אבל התפקיד של האב, להכניס למודעות שלהן, שצריך לשאול רב על בגד אם הוא צנוע ב 100% וכשר, או צנוע ב- 99% והוא טרף. למה על שאלות קלות רצים היום לשאול רבנים, ועל עניינים חמורים של גילוי עריות, יהרג ואל יעבור, ואביזריהו, לא הולכים לשאול? אנשים על חששות קטנים של איסור דרבנן בטבילת כלים והגעלה וד' מינים ושביעית - רצים לרבנים ומחכים בתור שעות! וכאן כל אחת נעשית רבנית ופוסקת לעצמה! הרי כל זה הוא מחוסר המודעות - כמה חמור חסרון צניעות! כמה חרון אף יש כאן! עד שלדעתי צריך לרוץ לשאול בהל' צניעות, כמו בהלכות חמורות של רציחה או חילולי שבת. מצינו בגמרא בבבא קמא טז: על "בשמים וזנים", שכל מי שמריחם - בא לידי זימה! ואם יש ריחות בושם שהגמרא מעידה - שהם מביאים לזימה! אז לצאת לרחוב מבושמת עד שמריחים אלה שסביבה - זהו אביזריהו דעריות שיהרג ואל יעבור, שאם יבואו גויים להכריח בת לצאת בלבוש פרוץ ומבושמת לרחוב או יהרגה - תהרג ולא תעבור.

בשמיים לא יקבלו תרוצים! כמו לא התכוונתי, לא ידעתי, משום שזה פסיק רישא ובוזה לא מועיל אינו מתכוון!

יש גמרא במסכת ב"ק (נו). הניחה בחמה ויצאה והזיקה - חייב, אפי' שישמור בשמירה הכי מעולה. מדוע? משום שכל טעדיקי דאית לה, עבדא ונפקא. **אם אשה יוצאת לרחוב או לעבודה - מבושמת, והבגדים לא במאת האחוזים, ופאה לא צנועה, או כל טעדיקי שיש לגברים, עבדו! שה' ישמור, והיא זאת שגרמה להם לחטא, ובוזה עונשה כפול ומכופל.**

שבת קודש הינה שאלה כבירת משקל מאד יש לאסוף את כל הרבנים ולשקול מה לעשות. הרי בשבת קודש יוצאות נשים ובנות לרחובות קריה בבגדי שבת היפים, וברוך ה' העיר ברוכה בבנים ובנות כן ירבו, והרבה מאד מוסדות חינוך לבנים ולבנות יש פה, א"כ, מה עושים? אין לנו כעת רחובות מיוחדים לבנים ומיוחדים לבנות, ולצערנו בינתיים יוצא משוילים אלו ברחובות - חורבנות נוראים, ה' ירחם.

השתדלות ותפילה

אני חוזר ואומר, שלנשים יש מצוות יחודיות כחלה נדה הדלקת הנר, ונדה רומז גם על צניעות בכלל. ולהתחזק במצוות הצניעות זה רק ע"י שני דברים, אחד - שמכירים את ההבדל בין צנוע ללא צנוע, ויש להן להיוועץ עם נשים צדקניות שיחליטו מה צנוע ומה לא, ושנית - לחזק את היראת שמים, לפחד מהחטא! כמו שמסופר על רבי חנינא בן דוסא (ברכות לג), שנשכו ערוד - ומת הערוד, והביאו רחבי"ד לבית המדרש ואמר - ראו שלא הערוד ממית אלא החטא ממית! כל המחלות והתאונות הן סיבה חיצונית, אבל הסיבה האמיתית שהחטא ממית! ואת זה אפשר למנוע.

אמר ר' יוחנן (סוטה כב). למדנו יראת חטא מבתולה. שראה בתולה נופלת על פניה, ואומרת: רבונו של עולם, בראת גן עדן, בראת גיהנום, בראת רשעים ובראת צדיקים, יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם. כאן לומדים חז"ל, יראת חטא מבתולה, שאחרי שעשתה את כל ההשתדלות הגשמית והיתה בטוחה שאת החלק בהשתדלות שלה עשתה כבר, כלומר שהתלבשה בצניעות יתירה. או ביקשה כעת מהקב"ה את החלק שלו - שלא יכשלו בה בני"א. ר' יוחנן לא כתב זאת בגמרא לחינם - זה נכתב בשביל ללמד בנות ישראל ללכת בעיקבותיה של בתולה זאת. אבל מה שייך תפילה זו, אם יוצאות בנות

ונשים חרדיות לרחוב עם נעליים ותגורות מוזהבים הנוצצים בשמש, וגרביים שקופות, או בגד שהוא משתקף כנגד האור, וכל שאר דברים שמחמת השיגרה לא שמים לב – הרי כאן בידיים, הן גורמות שבכל ראייה יעברו הרואים על "ולא תתורו" שהוא לאו דאורייתא, והיא כנגדם תעבור בכל רגע על "לפני עיזור לא תיתן מכוול", אשה שלבושה לא צנוע ותתפלל כך, זה ליצנות, טובלת ושרץ בידה.

אל תטוש תורת אמך

מספרת הגמרא (ע"ז יח) על בתו של ר' חנינא בן תרדיון שנענשה עונש מר ממות על שהלכה פעם ליד כמה מגדולי רומי, ושמעה אותם משבחין את פסיעותיה. שאמרו: מה נאות פסיעותיה של ריבה זו, ומיד החלה מדרקת יותר ויותר בפסיעותיה... היא לא נענשה על שהלכה בכונה במקום שיש גברים ח"ו, ולא נענשה על שהלכה בלבוש לא צנוע, בשתי אלו לא נכשלה ח"ו בתו של תנא קדוש זה. אלא נענשה רק בגלל שייפתה פסיעותיה!! שגם בזה יש להזהר לבת ישראל, וכשחזרה בתשובה אמרה על עצמה את הפסוק: "גדול העצה ורב העליליה אשר עיניך פקוחות על כל אדם על כל צעד של אדם ועל כל תנועה ותזוזה – ועל הכל יביא האלוקים במשפט".

שלמה המלך אומר: "שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך", וקשה הרי האב מלמד תורה ולא האם? אלא שהנהגת האם בבית בצניעות היא היוצרת את הרקע הנפלא לילד ללמוד תורה, התנהגות האם הוא פְּרָאֵי להתקדמות הילד, אם רוצים לראות את חינוך הילד – אפשר להסתכל על – אמו. וכיון שהאשה נותנת את הכח והרקע ללימוד הילד, לבן תורתו שייכת לאם ונקראת על שמה. כמה טוב ומשתלם לאשה להיות צנועה, ממתין לה שכר עצום ונפלא, גם בעוה"ב וגם בעוה"ז, כמו שמאריך הוזהר הקדוש. וראוי להיות כי כמו שאשה נזהרת בהלכות פסח לנקות את הבית בדקדוק עצום ורב, ובכל שאר ענייני הפסח מקפדת על כל קוצו של יוד, על אחת כמה וכמה שיש לה לחפש הידורים וחומרות בענייני צניעות – שהיא ציפור נפשו של עם ישראל, וזהו הכבוד והתפארת האמיתי של בת ישראל. ויהי רצון שע"י התעוררות זו ישלח לנו ה' ית' גואל צדק במהרה בימינו אמן.

הרה"ג הרב מסעוד בן שמעון שליט"א

"מחוץ תשכל חרב" נאמר בשירת האזינו (דברים לב, כה) "מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה גם בחור גם בתולה יונק עם איש שיבה". פירושו: הולכים ברחובות יהודים כשרים ושם – "מחוץ תשכל חרב", "מחדרים" – אלו שנמצאים בתוך הבית – "אימה" – פחד לשמוע כל פעם מהמחלה האיומה רח"ל המשתוללת בבתיים, אנשים עושים בדיקות וכשמגיעה תשובה חשך עולמם כבר חושבים זהו זה נגמר. פחד, נורא ואיום, כמעט בכל בית שומעים רח"ל פחד ומחלות – מחדרים אימה. "גם בחור גם בתולה יונק עם איש שיבה" – כולם נתפסים באסונות במחלות, ללכת לבתי חולים ולראות מה נעשה שם רח"ל.

מה מה עושים להסיר חרון אף

הנביא אומר באיכה (יא, יב) לא אליכם כל עוברי דרך הביטו וראו אם יש מכאוב כמכאובי אשר עולל לי" "כל עוברי דרך" – היום ללכת בדרך גם כבר אי אפשר, אנשים צעירים נקטפים, כמה יתומים נשאר, כל יום צרה מרובה מחברתה. הנביא ירמיה אומר עוד: "כי עלה מות בחלונינו בא בארמנותינו" (ירמיה ט). אומרים המפרשים כשנפטר אדם זקן – נכנס מלאך המוות דרך הפתח כמנהגו של עולם, אבל כשנפטרים אנשים צעירים – אז מלאך המוות נכנס כמו גנב דרך החלון כי זה לא זמנו, זה לא מקומו פה, אי נורא ואיום, "בחלונינו" כגנב שבא דרך החלון. "בא בארמנותינו" – אלו המחלות רח"ל שנמצאים בארמנותינו. אז מה עושים... מה עושים... זו השאלה שכולם שואלים. נלך ונפגין ברחובות? נלך ונצעק ברחובות? זו התכלית, האם זה מה שיעזור לנו ולכלל ישראל? אנו יודעים שזה לא מה שעוזר! צריך לפנות למקור – לקב"ה!! הוא לא נמצא בצמתים של רחובות! אלא בבית המדרש, לא נחש ממית אלא החטא ממית.

קרעו לבבכם ואל בנדיכם

אומרת המשנה (במסכת תענית טז) כשמתענים על הגשמים... סדר תעניות כיצד מוציאים את התיבה לרחובה של עיר ונותנין אפר מקלה על גבי התיבה ובראש הנשיא ובראש אב בית דין וכל אחד ואחד נותן בראשו, הזקן שבהם אומר דברי כיבושין: אחינו לא נאמר בנינו (יונה ב) וירא אלקים את שקם ואת תעניתם, אלא וירא אלקים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה, ובקבלה הוא אומר (יואל ב') "קרעו לבבכם ואל בגדיכם". מה כתוב כאן, הקב"ה לא ראה שק ותענית, בגדים קרועים, צער, יתומים, אלמנות. לא זה! אלא מעשיהם ששבו מדרכם הרעה. ואומרים חז"ל בילקוט – "אס קרעתם לבבכם בתשובה אי אתם קורעים בגדיכם על בניכם ועל בנותיכם" – נורא ואיום, אם נקרע את הלב שלנו – לא נצטרך לקרוע את הבגדים! אנחנו קורעים בגדים. אבות ואמהות קורעים בגדים על ילדיהם שלא כדרך העולם.

מוציאין התיבה – להודיע שהעונות גרמו

שואלת הגמרא (תענית טז) למה יוצאים לרחובה של עיר? למה מוציאים התיבה? הרי המקום תפילה של כלל ישראל הוא בבתי כנסיות ושם זועקים. אלא אמר ר' חייא בר אבא לומר זעקנו בצינעה ולא נענינו נבזה עצמנו בפרהסיא. ואומר רש"י בצינעה בבית הכנסת, ולכאוי קשה למה קוראת הגמרא לבקשת רחמים שעושים ברחובה של עיר – נבזה את עצמינו

בפרהסייה? איזה בזיון יש בזה? אומר לנו הנתיתבות בחיבורו פלגי מים על מגילת איכה. על הפסוק לא אליכם כל עוברי דרך, מביא שם רש"י את הגמ' בסנהדרין מכאן לקובלנא מן התורה "ראו מה עשה לי", "הביטו וראו", להודיע צערו לאחרים. ואומר הנתיתבות דאף שאמרו חז"ל (ברכות לד:) אסור לאדם לפרסם חטאיו שנאמר "אשרי נשוי פשע כסוי חטאה" וכאן באיכה ראינו דעד עתה מקונן הנביא בלשון נסתר כמו "איכה ישבה בדד" – ישבה בלשון נסתר גוף שלישי, וכן "בכה תבכה", "גלתה יהודה", אבל מהפסוק הזה "לא אליכם כל עוברי דרך" הפסוק מתחיל לדבר בלשון נוכח, שכנסת ישראל היא מדברת על עצמה ומתוודה על חטאותם ומפרטים חטאם בפני כל אומות העולם הביטו וראו אם יש מכאוב כמכאובי – האם יש עוד מישוהו שסובל צרות כל כך כמו כלל ישראל ואח"כ מפרשת כנסת ישראל את החטאים "נשקד עול פשעי", ולכאורה קשה איך מפרשים את החטאים הרי נצטוונו להסתירם? והתרוץ כיון שהעונשים היו גדולים כים ויש בזה חילול ה' נורא ואיום שאולי העונש לא מוצדק ולכן בכדי לקדש שם שמים שצדיק הוא ה' ופיהו מריתי – צריך לפרסם החטאים, ואז יראו אומות העולם ויקחו מוסר שעוונותי גרמו לי, שבחורי ובתולותי שלא טעמו טעם חטא הלכו בשבי בגלל חטאי. א"כ אומר הנתיתבות שצריכים לפרסם החטאים כדי שנדע על מה עשה ה' ככה, ולא יהיה חילול ה' נורא ואיום למי ששואל, למה זה? ואיך יתכן צדיק ורע לו? ודוקא שומרי מצוות להם יש יותר את המחלות? וכו'. א"כ זהו הביאור של הגמ' נבזה את עצמנו בפרהסייה – הביזוי הוא פרסום החטאים כדי שנבא ונתקן את עצמנו ולא יהיה חילול ה' וזה אשר עלינו לעשות.

אין להם רופא אחר – רק הם בעצמם

הנביא אומר עוד (באיכה ב, יג) "מה אעידך מה אדמה לך הבת ירושלים מה אשוה לך ואנחמך בתולת בת ציון כי גדול כים שברך מי ירפא לך" פירושו: אין מילים בפה לדמות את הסבל שלך למשהו אחר, מי עוד סובל כך? אין עוד עם כזה בעולם.

"מי ירפא לך" – אומר הנתיתבות שאף אחד לא יכל לרפאות את מכתם. שישראל אין להם רופא אחר בעולם, רק הם מרפאים את עצמם כאשר הם שבים בתשובה, נורא ואיום, אנחנו החולים ואנחנו הרופאים. רק אנחנו נרפא את עצמנו כאשר שבים בתשובה, זו התכלית של ההתכנסות – אנחנו נרפא את עצמנו. כבר הקדמנו את הפסוק "קרעו לבכם ואל בגדיכם" – נקרע את הלבבות שלנו ולא נצטרך לקרוע ח"ו את הבגדים על הבנים והבנות הצעירים שהולכים. ---

צניעות, להעריך מה שבאמת חשוב

קהל קדוש עוד כמה מילים על הצניעות, נבזה את עצמנו בפרהסייה וכל אחד יעשה את חשבון הנפש לעצמו, יש דברים שצועקים עד שכבר א"א להבליג, איפה אנחנו לעומת הדורות הקודמים שלנו, מדברים על צניעות בלבוש, איפה הראש של הבנות נמצא, על מה חושבים, להוציא לשני את העיניים בבגדים, בנות סמינר אומרות – הבגד שלי יותר יפה משלך, ובוה מביישות אחת את חברתה. בזה הן מתגאות – זה העיקר בחיים, ולא מדות, לא קדושה. היכן שמירת העיניים שלנו, קדושת המחשבה.

פגישה ב"לובי" אינה לרוח התורה קשה לדבר, אבל רבותי, נורא ואיום איפה עושים פגישה בשביל שידוכים, ב"לובי" של בית מלון – בושה וחרפה, אני מוכרח לדבר על זה ובכאב נורא, זה חילול ה' איום ונורא הרי אפי' חילוניים באים ומספרים בתמיהה על בני תורה

שנפגשים ב"לובי" במקום משוקץ ומטונף מטומאת ארץ מצרים, זה הצניעות של כלל ישראל? כך רוצים לגדל ילדים? כך רוצים תורה ומצוות? כך יהיה הבית שיבנו אוצר חתם קדוש? "זכו שכנה ביניהם". כאשר כל המחשבות רק תאוות ותאוות מימין ומשמאל. ---

כשיש ערות דבר אין רוח טהרה

הפסוק צועק "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך". מה זה "שב"? שהקב"ה נמצא בקרבנו להצילנו והוא שב וחזור אחורנית ומסתלק, יש סיעתא דשמיא ולפתע הכל נעלם, יש שמתעלים ולפתע יורדים לבור שחת, למה? כי כשיש "ערות דבר" - אז הקב"ה מסתלק ואין סיעתא דשמיא. הבה נחזק עצמנו בשמירת המחשבה, בשמירת העיניים.

ויש בשמירת החושים עניין נוסף חשוב למאוד הפסוק אומר "ולא תתורו אחרי... עיניכם - והייתם קדושים". רצונו לומר: שהתנאי להרגיש - קדושה הוא "ולא תתורו" ואם אנתנו לא מרגישים קדושה בנשמה, רחוקים מרגישים טעם טוב ומתיקות בתורה ותפילה. ושואלים מדוע? הפסוק עונה תשובה - בגלל "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". - שאנו דבוקים בחטא, בעוה"ז, אנו מתהלכים בעולם כתיירים שנהנים לטייל בעוה"ז, כן ראינו לא ראינו, את מי אנו מרמים אם לא את עצמנו. הבה נקרע את הלב ולא נצטרך לקרוע את הבגדים. ובעזרת ה' יתקיים בנו הפסוק "כה אמר ה' צבאות צום הרביעי... וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים".

הרה"ג הרב שלמה זילברשטיין שליט"א

מורי ורבותי, התאספנו לקול מצוות רבני העיר לקיים עצרת התעוררות, ואנחנו מחוייבים בזה, כך התורה רוצה כמו שאומר הרמב"ם בהל' תענית "מצוות עשה מן התורה לזעוק על כל צרה שתבא על הציבור, ודבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבא צרה ויזעקו עליה וידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים – הורע להם – וזהו שיגרום להסיר הצרה מעליהם". א"כ זו הלכה, דין תורה, שאם ח"ו בא צרה עושים התעוררות, ולכן מלבד הצער והאבל היחיד של יתמות וְשכול בבתי ישראל ואובדן נפשות נקיים וקדושים, חוץ מזה יש עניין שכל ישראל ערבים זה לזה, וזו בעיה של כל כלל ישראל שיש קיטרוג גדול, ולכן מחוייבים לעשות פעולות לעורר עצמנו "ואדם נפעל כפי פעולותיו" וזה גורם שהקב"ה ירחם יסיר הצרה מעלינו, וממשיך הרמב"ם שאם לא יזעקו אלא יאמרו דבר זה מנהג העולם אירע לנו – ומקרה הוא. "צירוף מקרים" כמו שנוהגים בלשון העם. ואז לא יזעקו ולא יתעוררו. אומר עליהם הרמב"ם "שזו אכזריות וגורם להם להידבק במעשיהם הרעים ותוסף הצרה צרות אחרות".

חוסר שימת לב – פרושו חוסר יראת שמים

החידושי הרי"ם אומר על פסוק "הצדיק אבד ואין איש שם על לב" פירושו: אם אין איש שם על לב – שאדם לא מעורר לבו אז "הצדיק אבד" זו אבידה גדולה שהצדיק נאבד לנו. האמרי אמת מגור כותב במכתב ושם מפרש את הפסוק (שמות ט, כ) "הירא את דבר ה' מעבדי פרעה הניס את מקנהו... ואשר לא שם את לבו"... ומפרש: שאדם שלא שם על לבו הוא ההיפך מירא את דבר ה' שלא נקרא ירא שמים כלל וכלל. —

חרדתו של החפץ חיים

ידוע בכנסיה הגדולה של אגוד"י לפני 60 שנה עמד החפץ חיים במעמד כל גדולי הדור ואמר דברים חוצבי להבות על הצניעות ובאמצע דבריו צעק בקול "איך לא מתפוצץ לב יהודי מהפחד הגדול מהעונש האיום ונורא של (דברים כג, טו) "ולא יראה בך ערוות דבר ושב מאחרך". אני חושב שהיום אנחנו מתחילים להבין מה הוא העונש של וישב מאחרך"..." ממש פשוטו כמשמעו: כל הקיום של כל העולמות והעולם הזה תלוי בהשגחת ה', ואם ח"ו רגע אחד הקב"ה מסיר השגחתו בגלל פגם צניעות ואז ו"שב מאחרך" – ואנחנו רואים מה קורה פה – אסונות, מחלות, אבלות ובכי רח"ל.

וידוע שהאמרי אמת מגור דרש למחרת שם וחזר על דברי הח"ח במעמדו מילה במילה – בהתרגשות גדולה. ואין אנו רואים שעל זה הקב"ה מקפיד מאד.

לכן צריכים להזהר אפ"י מסטיה קלה של ערוות דבר, לא רק פגישה ב"לובי" של בית מלון ולאורך חוף הים אסורה באיסור חמור, אלא גם בתוככי העיר צריכים להשגיח ולשמור כא"י שלא יפרצו את גרדי הצניעות המקובלות מדור דור. וכמובן שמירת העיניים והמחשבות ושדמעשים יהיו תואמים את דרך התורה, ולא להקל ראש בשיחה הנצרכת עם אשה באיזה חנות וכיצא בזה וכו', וכשנתקן את "ושב מאחרך" ה' ישמור וישגיח עלינו וישרה שכנתו ובפרט בארץ ישראל שעניי ה' אלקיך בה מראשית השנה עד אחרית שנה. –

הרה"ג הרב יהודה יוספי שליט"א

לכו... ונדעה בשל מי הרעה הזאת

הקב"ה אמר ליונה: "לך והינבא על נינוה כי בעוד 40 יום נינוה נהפכת", יונה לא רוצה ללכת – כי פחד שיהיה קטרוג גדול על עם ישראל, שאם ילך ויכריז על נינוה שעוד 40 יום היא נהפכת, והגויים יחזרו בתשובה, והיהודים שצריכים ג"כ לשוב בתשובה חלילה לא יחזרו, אז יהיה קטרוג על עם ישראל, וכיון שהקב"ה לא משרה שכירתו בחו"ל רצה לברוח מהארץ וברח ליפו ומצא אניה ויתן את שכרה והשניה מפליגה, ובאניה הזאת יש אדם אחד הבורח מאת ה' אלוקי ישראל.

והקב"ה מסעיר את הים, רוחות, גלים עזים, וחו"ל גילו לנו שבאניה היו 70 גויים מ-70 עמים. כשהגויים ראו את הסערה הזאת, אמרו "לכו ונפילה גורלות ונדעה בשל מי הרעה הזאת, גויים טמאים הבינו ש-ים סוער זה לא סתם, ואפ"י שאין דבר יותר טבעי מ-ים סוער, גלים ורוחות עזות, אבל גם בזה לימדונו הגויים שזה לא טבעי, הולכים להיטבע, הולכים למות, זה לא סתם. לכן אמרו "ונפילה גורלות ונדעה בשל מי הרעה הזאת", הגורל נפל על יונה והיה להם חבל לזרוק אדם לים, ושאלוהו מה נעשה לך וישתוק הים מעלינו? וענה להם: "שאוני והטילוני אל הים", ואמרו בעלי המוסר מדוע ביקש "שאוני" ולא אמר רק "הטילוני אל הים", ומסבירים שיונה ביקש שאוני" – לאטו שאולי עוד אצליה לעשות תשובה ברגע האחרון, ואח"כ "והטילוני אל הים", וזרקוהו – לים והים שתק.

בתוכנו משתוללת סערה

אחים יקרים! מחר ערב שבת ואף אחד לא עומד להפליג בים ולא באתי לדבר על ים סוער, כי בתוכנו משתוללת סערה בלי ים, אנחנו מדברים על מדינה סוערת, על כבישים סוערים, על בתים סוערים, ואם גויים שואלים, האם אנחנו לא נבא ונשאל "לכו ונפילה גורלות ונדעה בשל מי הרעה הזאת"? כמה צרות בבני ברק! הרי זה נורא ואיום צרות שהציבור לא יודע, מה שבגדול יודעים – לפני שבועיים "שלום לפיד" ואביו, ואתמול לווייה של 2 קדושים, ושלשום אשה צעירה מאד השאירה 6 יתומים והבכור יהיה לו בשבת זו בר מצוה – זה בגדול, אבל כמה אנשים חולים ה' ירחם, ביקרתי אתמול ידד בבית חולים מסויים, וראיתי – אוי כמה חולים, אוי – שלא ניתפס לשטויות, כי אנשים מדברים ואינם יודעים מה מדברים, אנשים מדברים – אז מה יהיה עם הערבים האלה... אז נשחוט אותם... אז מה עם המדיניות הזאת... אבל כל זה לא כלום ביחס למחלות והאסונות ותאונות הדרכים... ה' ישמרנו.

האם הערבים הסכנה שלנו?

מורי ורבותי! הערבים – זאת הבעיה שלנו? האינטיפאדה של הערבים זה אחוז קטן לעומת האינטיפאדה בכבישים. והאינטיפאדה של הערבים זה רק אחוז קטן לעומת האינטיפאדה של סרטן. האם ערבים שייך לתאונות דרכים. האם ערבים שייך משהו לסוף טבת ואין טיפת גשם. אוי כמה רעות, כמה צרות, כמעט בכל בית ממש. והנביא עמוס צווח "אם רעה בעיר וה' לא עשה". בני ברק מלאה עם צרות – יש רעה בעיר וה' לא עשה! הנביא ישעיהו

שואל בסוף פ' מ"ב "מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזים" ולא היתה התשובה אינטיפאדה של ערבים. אלא התשובה היתה: "הלוא ה' זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלך, ולא שמעו בתורתו". וההמשך נורא מאד "וישפוך עליו חימה אפו" – בגלל שחטאנו לכן אלוקים שפך על העם שלו חימה אפו.

וממשיך הפסוק "ועוזו מלחמה ותלהטחו מסביב ולא ידע, ותבער בו ולא ישים על לב. ומסביר במצודת דוד – "ותלהטחו מסביב" – אינו משים על לב כשהצרה ממשמשת לבא. "ותבער בו" – בעת שכבר באה הצרה ובווערת בו – גם לא ישים על לב. רבותי: השטן לא נותן לנו שנשים על הלב ושנחזור בתשובה. הוא מבלבל אותנו בכל מיני שטויות, ערבים... ממשלה... שמאל וכו'... רבותי! צריך לצעוק "הצרה הגיעה" "הצרה הגיעה" – אוי כמה יתומים, כמה אלמנות, כמה מחלות – "ולא ישימו על לב", כל אחד טרוד בתאוות שלו, עם השטויות שלו. אומר רבינו יונה בשערי תשובה – כאשר תמצאנה את האיש צרות ישיב אל ליבו ויאמר: "אין זה כי אם דרכי ומעללי אשר עשו אלה לו, וחטאי עוללו לנפשו וישוב אל ה' וירחמה" – רק זו הדרך.

יסוד האמונה שהכל מה' יתברך

אחים יקרים! נזכיר רק כמה נקודות מה צריך חיווק, אבל קודם כל – הנקודה העיקרית – אנשים אינם מבינים, שאבא מכה אותנו, הוא זה שמחזיק את המקל שנקרא "אינטיפאדה" "תאונות" "סרטן" אבא שלנו שבשמיים לא מרוצה מאיתנו – ורק הוא זה שנותן את המכות, והפסוק מפורש לאי ירידת גשמים הוא "וחרה אף ה' בכס – ועצר את השמים". בא הנביא חבקוק והעמידן על אחת "וצדיק יש באמונתו יחיה" ומי שלא מאמין שהכל מה' אין לו חלק בתורת משה רבינו.

המשגיח ר' יחזקאל היה מביא את הרמב"ן (בסוף פרשת "בא") – "מן הניסים הגדולים המפורסמים (שכל עם ישראל כולו מעיד עליו, כגון שהקב"ה הוריד לנו מן מן השמים ארבעים שנה רצוף, וביום שישי כפליים, ובשבת בכלל לא, ושהוציא לנו מים מהאבן, והבאר שהלכה אֶתנו במדבר, וקריעת ים סוף – שייבש לנו את הים, וכו'). ומן הניסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בניסים הנסתרים שהם יסוד התורה כולה – שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין שכל דברינו ומקרינו כולם ניסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם, אלא רק אם יעשה המצוות יצליחנו שכרו ואם יעבור עליהם יכריתנו עונשו". ולכן – מי שאומר על מחלות, על צרות, ועל מאורעות קשים, – שזה צירוף מקרים, – או אין מה להתרגש כי אני בסדר גמור – ואין לי ממה לחזור בתשובה ולהשתנות, זה כפירה ואין לו חלק בתורת משה, ואז מובן אם יש בראש כפירה ורואים רק את המקל ולא את האוחז בו, מה הפלא שלא מבינים מה מחפשים כאן בעולם הזה ומה הקב"ה דורש מאתנו.

שלא "יכפל" העונש

אומר ר' יונה בשערי תשובה בשער השני אות נ' "ואם לא ישוב מדרכו הרעה ביום רעה, והוכח במכאוב ולא שב עד המוכיחו – אז יגדל עונו – ואז יכפל עונשו, רבותי! "מקבלים מכות" – אז מה עשית עם זה, אז מה עשה כל אחד לפני שבועיים עם השלוחי מצוה אב ובנו שמדת הדין היתה כ"כ מתוחה, אוי מידת הדין כ"כ מתוחה, אבא מלווה את בנו ללמוד תורה ו... – אז מה עשינו עם זה, תספרו לי מה כל אחד השתנה, ורבינו יונה צועק, "אם לא ישוב האיש מדרכו הרעה ביום רעה – והוכח במכאוב – ולא שב עד המוכיחו –

ויכפל עונשו - פי שבע - יוספתי לייסרה אתכם שבע על חטאתיכם, כי אם מלך מייסר את בניו והם לא מבינים בכלל מה הוא רוצה - אז יקשה מוסרו ויכביד עולו מאוד" כדי שאולי עכשו כן יבינו אותו.

אחים יקרים! עכשו זה לא זמנים רגילים - אנחנו לא יודעים מה ילד יום, אז צריכים לחפש כמה דברים מה נראה לתקן ולהשתנות. דברים אלו הם לא שלי אלא דברים שגדולי ישראל אומרים, וחייבים להשתנות. כי אף אדם לא בטוח ביום מחר ואפי' אנשים בריאים וחסונים, הנה עושים בדיקות - ומגיעים תוצאות שיש בגופם מחלות ממאירות ר"ל וחשך עולמם. ---

צניעות מביאה ישועה לכל

ולבסוף רבותי - "צניעות", כמה זה חשוב לנו בפרט בימים קשים אלו!!! משום שהתורה אומרת (בדברים כ"ג ט"ו) "כי ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אויביך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחרריך" אחים יקרים! לכאורה אין ממה לפחד, לא צריכים לדאוג! למה? כי יש הבטחה מפורשת בפסוק "כי ה' אלוקיך נמצא בינינו להצילך - מתאונות, ממחלות, מהפסדים. וכן - לתת אויביך לפניך. אבל רבותי כל זה בתנאי אחד "והיה מחנך קדוש", וממשיך הפסוק "ולא יראה בך ערות דבר" - ותלילה ישוב מאחרריך ואז אוי לנו. כי הרי חז"ל אמרו כל זמן שישראל פרוצים בעריות - שכינה מסתלקת מהם (במד"ד ז' י') וא"כ זה התנאי שמוכרחים לשמור בכל עוז במיוחד היום. ואם נשמור על ה"תנאי" נפטור את כל הבעיות תקף ומיד.

בשכר שמירת העיניים ימלאו משאלותיו

כמה חייבים לשמור את העיניים, הרמב"ם כותב שראיית העיניים הוא עוון גדול... וגורם לגופן של עריות (הלכות תשובה ד,ד) ואומרת הגמ' בברכות סא' "ת"ר המרצה מעות לאשה מידו לידה כדי להסתכל בה, אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה של גיהנום", ועוד כתוב שם בברכות העובר אחרי אשה בנהר, אין לו חלק לעולם הבא! ואומר שם רש"י - מפני איסור הסתכלות. ועוד אומרים חז"ל (נדרים כ) "כל המסתכל בעקיבה של אישה הויין לו בנים בעלי מומין, חגרים, סומים, אלמים, וחרשין..." ועוד אומרים חז"ל "כל הפונה דעתו בנשים סוף בא לידי עבירה ויורש גיהנום, וכל המסיר מחשבתו מעבירה ולא עשאה - אפי' הוא ישראל ראוי הוא לעלות עולה ככהן גדול ע"ג המזבת..." "וכל מי שעושה עצמו עצלן מן העבירה ולא עשאה ושמר עיניו - ניזון מזיו השכינה כמלאכי השרת" (מסכת כלה). ואומר רבינו יונה כל המסתכל בנשים הריהו מומר לדבר אחד - שעונו חמור מאד! ועוד אמרו חז"ל במסכת "כלה": "כל המחמם עצמו לעבירה - חשוב כבהמה, מה בהמה עושה תאוותה ואם עושה דברים הגורמים מיתתה - אינה יודעת, אף הוא כן, ומה בהמה אינה עומדת אלא לשחיטה ואין לה חלק לעולם הבא - אף הוא אין לו חלק לעולם הבא!

ומאיך גיסא אם הולך ברחוב ושומר את עיניו, הקב"ה מכריז עליו לפני כל פמליא של מעלה ראו איזה בריאה בראתי בעולמי, וכתוב בספרים סגולה נפלאה שבאותו רגע שעוצם עיניו וניצל מעבירה זהו עת רצון מיוחד במינו - ודבריו יהיו נשמעים לפני כסא הכבוד וא"כ יכול אז לבקש מהקב"ה להצילו מצרותיו, ואמרו במדרש: כל מי שרואה דבר ערוה ואיננו זן עיניו ממנה - זוכה לקבל פני השכינה (ויק"ד כ"ג י"ג).

מי שורף את העיר?

נשים, חוסו על עצמכן? ומלטו עצמכן מגיהנום, איך הולכות ברחוב נשות אברכים? עם איזה לבוש? קצר, צר, תדעו לכן "הנשים הללו יש להם דין של רודף", "גדול המחטיאו מן ההורגו", "הנשים החצופות הללו שורפות את העיר, רחמנא ליצילן, כי הקב"ה בורח משמירת העיר ואז ניתנת רשות לשטן ולמלאכי חבלה להשחית, כמו שרש"י מביא בתחילת פ' נח (ו.יג) "קץ כל בשר בא לפני" ומביא רש"י חז"ל "כל מקום שאתה מוצא זנות, ועבודת כוכבים, אנדרלמוסיא באה לעולם והורגת טובים ורעים".

אומרים רבותינו הראשונים כמלאכים, אומר רבינו יונה באגרת התשובה נ"ח: "וצריכה האשה שתהא צנועה, ונזהרת שלא יסתכלו בה בני אדם חוץ מבעלה, מפני שהמסתכלים בפניה או בידיה... יורדין לגיהנום והיא ענושה בעונש כל אחד ואחד מהם, מפני שהחטיאה אותם! ולא נהגה צניעות בעצמה ונכשלו בה!"

ואומר ארחות צדיקים "אשה המתקשטת לפני אנשים מכנסת הרהורים בליבם וגדול עונשה מאד! שהרי אמרו "כל שחברו נענש על ידו - אין מכניסים אותו במחיצתו של הקב"ה" (שבת קמט:).

ואלו הנשים החצופות "מחטיאות את הרבים", ועונשן חמור מאד, עד שהמשנה אומרת באבות "כל המחטיא את הרבים" אין מספיקין בידו לעשות תשובה. וכבר חרץ הרמב"ם (הלכות תשובה פ"ג) את דינן של החצופות הללו וכתב: "ואלו שאין להם חלק לעולם הבא, אלא נכרתים ואובדין ונידונים על גודל רשעם וחטאתם לעולם ולעולמי עולמים... - ואחד מהם הוא: ומחטיאי הרבים!!!"

אוי, איזה עונש! הרי כל הנשים הללו חיים בעולם הזה - לחינם!! כל הצער והטורח שלהן, ילך להבל ולריק, בגלל שהן מחטיאות את הרבים. האם הן יודעות איזה חילול ה' נורא יש בזה!

שואלים אותי חילונים, מה אתה מדבר על צניעות, ומה עם הנשים בבני ברק? ואיך מתלבשות בחתונות? איזה פאות? - זו צניעות? ואני עונה להם, שבגיהנם עוד לא כל המקומות תפוסים, יש מספיק מקום גם לחצופות האלו, בשמים לא ישמעו שום תרוצים!! כי ב"אבות" נאמר "אחד שוגג ואחד מזיד בחילול ה' ואין מקיפין בחילול ה' אלא העונש ר"ל - מייד!! (קידושין מ). לכן חייבות נשים להתארגן ולהוכיח נשים אלו וכמובן בצורה יפה, ולהסביר להן שהן שורפות את העיר והן מביאות אסון לדורי דורות ר"ל, על עצמן ועל עם ישראל כולו. ---

ולסיום: יש להקב"ה נחת גדול מההתכנסות הזו, כי זוהי תכלית המכות כדי שנחפשה דרכינו ונחקרה ואז בס"ד ירחמו עלינו משמים, כדברי החפץ חיים על הפסוק "ויריצוהו מן הבור... ויעמוד לפני פרעה", יוסף היה בבית הסוהר המצרי 12 שנה שהם 4380 יום, אי אפשר לתאר את גודל הסבל, בלי הורים, בלי קרובים, בתוך הבור וכל יום כיום אתמול, יום לא נגמר, ויוסף אינו יודע עד מתי, ומה יהיה בסופו, ובנתיים הקב"ה מכין לו את הגאולה, פרעה חולם ואין פותר... ועמד לפני פרעה וכו' ונעשה משנה למלך והכל כהרף עין, ואומר החפץ חיים כך תהיה בעזרת ה' גאולתנו בבחינת "ויריצוהו" מן הבור, וכך מתנבא הנביא חבקוק "כי פתאום יבא האדון אל היכלו" נתכונן ונזכה במהרה בימינו אמן.

הרה"ג הרב אריה שכטר שליט"א - א'

מטרת ההתכנסות, חיוב הנחפשה...

מטרת ההתכנסות היום היא: לקיים את דברי הרמב"ם בריש הלכות תענית, שיש דבר אחד שגורם להסיר את הצרות והוא פשפוש המעשים "נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה" והרמב"ם אומר שאם לא עושים את זה, זו דרך אכזרית, ואם עשרה ימים קודם לקחו מאתנו אב שנסע ללוות את בנו מקרית ארבע לשיבת פונביו, שלוחי מצוה שאינן ניווקין הן בהליכתן והן בחזרתן, אותו ואת בנו, וילכו שניהם יחדיו, ואם בתקופה כ"כ קצרה לקחו מאתנו שוב זוג יראים, שלמים, צדיקים, שמע מינה שלא קיימנו את דברי הרמב"ם, שמע מינה שיכולנו למנוע את הקורבנות ע"י התיחסות רצינית.

ריבוי הצרות רח"ל

צריך לחקור, למה אנחנו לא מפתחים? הרי יום נלקחים עולות תמימות ורק השבוע אחרי ההלויה של שני הקדושים כמה צעירים וגדולים הלכו לבית עולם, אם היה יהודי גדול שבשקט החזיר בתשובה לאלפים הרה"ג ר' חיים דרורי זצ"ל, שנשא על כתפיו את תנועת התשובה "אל המקורות" ו"מורשת האבות" עם זכויות של אלפי יהודים שחזרו בתשובה. ואם הטוען הרבני ר' נחמיה לוי זצ"ל, הכרתי אותו מעט, נפגשתי אתו באקראי ואמר לי קח את כרטיסי הביקור שלי אם אתה יודע מישהו שצריך שיעשו לו לשם מצוה – הנני, והם – השבוע הזה הלכו לבית עולם, ועדיין לא נרגענו מלקיחתה הכמעט פתאומית של הרבנית פנינה בר ששת שהתיחסה אל מחלתה כמתנה וניחמה את כל הסובבים אותה ועסקה במעשי חסד עד הימים האחרונים, ואף הזמינה אולם לבר מצוה של בנה בכורה שחל ביום קומם מהשבועה, אהה: ואברך יקר כמו הרב דוויק ז"ל מרמת אהרון שגם הוא השאיר 6 יתומים, ואיפה יעקב ציולק, ואם כן למה אנחנו באמת לא מזדעזעים???

אין חרדים מיום המיתה

אלא יש בעיה שהגמ' במסכת שבת (ל"א:) משייכת אותה לרשעים, וחס ושלום שיוכלו לומר את זה עלינו, "דרש רבא בר רב עולא מאי דכתיב: "כי אין חרצובות למותם ובריא אולם" אמר הקב"ה לא דיין לרשעים שאינם חרדים ועצבים מיום המיתה", לא מספיק שהם לא מפתחים, "לא דיין שאינם חרדים ועצבים מיום המיתה, אלא שליבם בריא להם כאולם", והביאור הוא, שהם כ"כ בטוחים שלהם זה לא יקרה, "והיינו דאמר רבה מאי דכתיב "זה דרכם כסל למו" יודעים רשעים שדרכם למיתה אבל יש להם חלב על כסלם", הם מדברים על המות, מדברים על המיתה, אבל הם חושבים שלהם זה לא יקרה. מי שביקר בקיטנה של עזר מציון לילדים פגועים ואוטיסטים ובקייטנה לילדים חולי סרטן רח"ל וראה מאות ילדים וילדות "חרדים", ה' ירחם כמה צער ויסורים יש בבתי ישראל שאנשים עוצרים בקרבם ולא מוציאים אותם לרחובות, ואחרים בטוחים שלהם זה לא יקרה!

וכי עביר קב"ה דינא בלא דינא

והנה מצד שני יש כל כך הרבה חסד ומסירות בעם ישראל, כמה גדלות יש לבנות ישראל שבמקום לנוח בשבת יוצאות לטייל עם כאלו ילדים שהזכרנו קודם, וכמה חסד יש בומנים האחרונים, כמה ישיבות של בין הזמנים נפתחים כל בין הזמנים, עוד אחד, ועוד אחד, שמעתי שבכולל אחד, בן של אחד האברכים קיבל סתימת מעיים והמצב היה מאד מסוכן, והגיע טלפון לכולל שהילד במצב מסוכן מפרפר בין חיים למוות. והתיישבו האברכים יחד ודנו במה להתחזק מה יש לתקן, והחליטו לקבל על עצמם לברך ברכת "אשר יצר את האדם בחכמה", בכונה גמורה במשך שנה אחת לרפואת הילד. ואיך שקיבלו קבלה זו בלב שלם, באופן מפתיע חל שינוי והילד יצא ממות לחיים. א"כ יש חסד נפלא בין אחד לשני. כמה מאמצים עושים לרצות את "היושב במרומים" שיאמר די לאסונות והמחלות. ועדיין הוא תובע מאיתנו דם ישירים ותמימים, והקב"ה לא חשיד שהוא יעביר דינא בלא דינא, אז מה הפשט? למה עשה זאת לנו אלוקים?

גודל צער השכינה מצער ישראל

אם היינו יודעים כמה שכוואב לבורא עולם על כל כאב קל שכוואב לנו, הרי דברים ק"ו, – איש היוצא לסקילה, באיזה סוג יהודי מדובר? יהודי שהתרו בו 2 עדים ובשאת נפש עבר על העבירה במזיד, ואם הוא כבר יוצא לסקילה זאת אומרת שגם בית דין כבר ניסו לחפש עליו זכות ולא מצאו ולכן יוצא לסקילה. ועל יהודי כזה, מצטער הקב"ה ואומר "קלני מראשי קלני מזרועי", א"כ ק"ו כמה הקב"ה מצטער על מותם של תמימים, ישרים וצדיקים. וא"כ זה שחדשים לבקרים מענישים את כלל ישראל בצרות שונות ומשונות, של מי הצער יותר גדול? שלנו או של הקב"ה? ואפי' אם נקח יחד את הצער של האלמנה והיתומים ובני המשפחה הקרובים והרחוקים הרי הצער של כולם יחד זה אפס כנגד הצער של בורא עולם – אז למה הוא עושה את זה? למה הקב"ה מכאיב לעצמו?

מתי הזמן להעניש אותנו?

עונה על זה החת"ס, משל למה הדבר דומה לרבי בחדר שיש לו תלמידים טובים והנה התלמידים התרופפו מהלימוד, אמר להם הרבי: תלמידים, אם לא תלמדו טוב, אני אצטוט את עצמי מיד התלמידים התחרטו ואמרו לא!... רבי, לא!... אנו מבטיחים להיות טובים! והנה אחרי זמן שוב הילדים מתרופפים בלימוד, ואומר להם הרבי אם לא תלמדו טוב אני אכאיב לעצמי, והילדים צועקים לא! שהרבי לא יצער את עצמו. לא! אנו מבטיחים, ואחרי זמן שוב התרופפו ואמר להם הרבי, אם לא תלמדו טוב אני אקפוץ מהחלון, הילדים צעקו, הרבי, לא בא בחשבון אנו מבטיחים!!! והנה קם מחוצף אחד ואמר אדרבא "שיקפוץ ויהיה לנו חופש! כשהרבי שמע זאת לקח את המקל והתחיל להרביץ לתלמידים.

אומר החת"ס כשיש ליצנות זה סימן שאין התייחסות והתחשבות ברצון ה', אז הקב"ה מוכרח להכות במקל, אפי' שבזה מכאיב גם לעצמו כביכול, כדי שיתחשבו ברצונותיו, שיהיו רציניים. וזו גמרא מפורשת (בע"ז יח): אמר ר' אלעזר כל המתלוצץ יסורים באים עליו... שנאמר "ועתה אל תתלוצצו פן יחזקו מוסריכם". כלומר, הקב"ה רואה שמתלוצצים, שאין רצינות במצוות, אז מביא "מוסרים" – שזה צרות ויסורים כדי שנקלוט ונתקן עצמנו. א"כ היסורים הם כשיחת מוסר אישית של הקב"ה איתנו, וכך מבאר האדמו"ר מקומרנא ב"היכל הברכה" על מאמר הגמ' היכי דמי יסורים של אהבה? אדם הכניס ידו לכיס להוציא שני

מטבעות והוציא אחד! ולא מובן לכאן אם אפשר להגיע למדרגת יסורים של "אהבה" בכאלו יסורים קלים מי לא מעוניין? אלא מסביר הקומארנר שהקב"ה לא רוצה שיכאב לנו אלא רק רוצה שנתעורר, ואדם שעובד מאהבה יודע שאי אפשר לנקוף אצבע למטה אם לא מכריזים עליו מלמעלה, ואם היה צריך להכניס את היד עוד פעם לכיס סימן שהקב"ה אירגן את זה, למה הקב"ה עשה כך שיצטרך לבצע עוד פעולה נוספת מיותרת? - סימן שיש לקב"ה עליו קפידה ותביעה. וכשמתבונן בזה מיד מחפש בעצמו מה שפגם וחוזר בתשובה. ואז לא צריך יסורים נוספים - זה יסורים של אהבה - קשר ישיר לקב"ה. אבל אם הסימנים הקטנים לא מעוררים אותו אז היסורים הולכים ונעשים יותר חזקים... חזקים... ויותר חזקים... זה הפשט "אל תתלוצצו פן יחזקו מוסריכם" שהמוסרים יתחזקו מיום ליום ושוב, "ליצנות" זה לא רק מושב ליצים ח"ו, ליצנות זה חוסר רצינות וכמו שהזכירו "איש הירא ... שם אל ליבו" שמי שלא שם על לב הוא לא ירא, חוסר שימת לב, חיים עם השיגרה, "מלומדה" - זה ליצנות. והגמ' שם ממשיכה ואומרת "אמר להו רבא לרבנן במטותא מנייכו אל תתלוצצו דלא לייתו עליכו יסורים", כלומר שליצנות מביא יסורים.

מה נגרם רח"ל בעוון נבול פה והתנהגות שחין

ועוד תשובה - לשאלה למה עשה זאת לנו אלוקים? - נמצאת בגמרא במסכת שבת (דף ל"ג) - שם יש תשובה ברורה ודברים ברורים: "בעוון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות", צרות רעות ורבות מתחדשות, "ובחורי ישראל מתיים", אוי בחורי ישראל מתיים בעוון נבלות פה, יתומים ואלמנות צועקים ואינם נענים". --- אומר הגר"א על הפסוק ב"יונה" "כי עלתה רעתם לפני המקטרגים שגולדו מעונותיהם עומדים לפני וצועקים ומקטרגים... להביא מיתה לעולם, ומיד יורדת מידת הדין ופוגעת בצדיקים ובילדים תחילה שמיתתם מכפרת עוונות הדור". הם היו עולות תמימות לכפר על מעללי ועל כל הקיטרוגים שעורר. "אלוקיהם של אלו שונא זימה" - שונא זוהמה! ---

נשים שלא שומרות על הצניעות - רוצות להיראות יפה בפני חברותיהן והורסות בתים, בשביל מה - בשביל הנאה ריגועית, שאולי מישהו יגיד עליה שהיא יותר מיוחדת - היא לא תצא מהגיהנם!! בגללן אנתנו סובלים, האם הן יודעות לעשות חשבון, כמה בחורי ישראל מתו בגללן רוחנית? אנתנו רק יודעים חשבונות שמאות בחורי ישראל ירדו מהפסים.

והקב"ה לא כיסה חטאתם של הנשים והנערות הללו וכתב עליהן הנביא שבגללן נשרף בית המקדש - "יען כי גבהו בנות ציון, ותלכנה נטויות גרון ומסקרות עינים" - שהיו מוציאות עיניים לאחריים ושורפות נשמות! ואותו פשע של בנות ציון שורף גם היום נשמות התועים אחרי עיניהם.

לפני כשלוש עשרה, ארבע עשרה שנים, כשהיתה תנועת התשובה בעיצומה אמרו צדיקים שיש להם הרגשה שיש כאן שתי רכבות, שתיהן נוסעות באותה מהירות, מהירות עצומה, אחת לאושוויץ - לשרוף את הנשמה, ואחת מאושוויץ - ממות לחיים, השאלה מי נוסע ל... ומי נוסע מ... ואין לכם מושג איזו מלחמה יש לנו להוריד נוסעים מהרכבות שנוסעים ל... ולהכניס אותם לרכבות שנוסעים מאושוויץ, והיום יש לנו הרגשה זאת יותר מתמיד. ---

לא עכברא גנב אלא הורא גנב

ישנה הלכה אין שואלים בשלום אשה כלל, וכמה אנשים לא יודעים שלהרים טלפון ולהגיד לאשה מה שלומך? זה או "עם הארץ", או "שייגץ". פשוטו כמשמעו. מאיפה נהיה ההיתר של מדברת עם כל אדם? הרי היא עוברת על דת יהודית, לא עכברא גנב אלא הורא גנב, ואם יכול להיות מצב של בחורי ישראל מתיים, סימן שיש "נבלות פה" ויש בגמרא המשך: "כל המנבל פיו אפילו חותמים עליו גזר דין של שבעים שנים לטובה הופכים עליו לרעה ומעמיקים לו גיהנום. ---

בזוון נבלות עיניים

אוי כמה נשמות צעירים נפלו בגלל התאוות להסתכל במה שאסור להסתכל, לקרא מה שאסור לקרא, והרי כל העובר עבירה בסתר נפרעים ממנו בגלוי - והקב"ה נפרע מאיתנו בגלוי, משום שמלמעלה הכל בסדר אבל יש דברים שעושים בסתר, ובגללם ניפרעים מאיתנו בגלוי, האם אנחנו יודעים איזה סם המוות זה "וידואו" הרי מי שרואה את זה הוא "שחוט"..." "שחיתה"... מי יודע כמה בחורים מבתים טובים נהיו מפירי ברית בגלל - וידואו, היו צריכים לאסור וידואו בכל החתונות, היו צריכים לפסוק שבחתונה שיש וידואו, לא מסדרים קידושין. הרי אפי' אברך שמסתכל פעם אחת בוידואו מלוכלך, הוא גמור, זה ירדוף אותו כל חייו אפי' בתפילת נעילה של יוהכ"פ, וא"כ ק"ו בחור - שישאר מרגע אחד של וידואו "נכה" לכל החיים. ---

ולכן בחורים שרואים בישיבה בחור שיש לו משהו שמחביא בארון, או מתחת המזרון או מעל המזרון, אסור להם לשתוק, מי שמעלים עין עובר על לאו "לא תעמוד על דם רעך", אלא יאמרו לו: את מי אתה רוצה לרצוח? את אבא ואמא שלך, את האחים והאחיות שלך? את מי אתה רוצה לרצוח? צריך לבער את הנגע ולעשות ניקיון - ובערת הרע מקרבך.

הכל מתחיל בבית

למדנו מהרחוב, התחנכנו מהרחוב במקום להתחנך מהתורה, הרחוב מדבר אלינו. ראיתי פעם ברחוב עומדים ילדי "חידר" וסופרים את המכוניות, ואומרים זה "מיצובישי" וזה "פורד", וזה ככה, וזה ככה, ילדים בני שש עד תשע יודעים את כל סוגי המכוניות, האם יודעים להגיד ככה את המשניות והגמרות שבכל מקום, ושיהיה ברור, הכל תלוי בבית, זה מתחיל - כשבבית מחשיבים מכוניות ומותרות ושטויות והבלים, ומי שיש לו הצלחה מדומה בעוה"ז - הוא הנקרא מצליח! אוי, "וסר מרע משתולל", אם כן יש פלא שאח"כ צומח בן סורר ומורה. אם לא עמלים בתורה, והעיקר רק הנאות ומותרות, אז צומחים עקום!

ושידעו ההורים, במצב של היום עתיד הילדים תלוי רק בבית ורק בהורים, אם ילד יתחנך מהרחוב - וגם מהרחוב "החרדי" הוא ח"ו ירד לבאר שחת, משום שהרבה מהתחלואים והליכלוך של הרחוב החילוני משתולל גם פה. בן או בת שאומרים בבית, ככה הולכים ברחוב וככה כל החברים ברחוב, צריך להסביר לו שאדרבא דוקא בגלל זה צריך לעשות הפוך מהרחוב, משום שהרחוב חולה, הרחוב החרדי חולה במחלות החילוניות. מה שהרחוב אוהב - זה מר, ומה שמר לו - הוא המתוק, כמו שכותב הרמב"ם על החולה שמרגיש בדברים המתוקים מר ובמר - מתוק. וכל מי שרוצה להיות "רחובי", ידע נאמנה שגורם

לאותיות רחוב להפוך ל"חבר נוקמת נקם ברית" ה' ישמרנו, ומי שמרשה לעצמו את מה שיש ברחוב הוא יורד "רמה". הרחוב לא בשבילנו לא מתאים לבני תורה, שם מסתובבים עמי הארץ ש"בהפקירא ניחא להו", אבל אנחנו בני תורה, בני מלכים, אנחנו יודעים מהי "רמה" אמיתית - "רמה" של המתחנכים על ברכי התורה בלבד, לא הרחוב יכתיב לנו רמה! לא הרחוב החלוני, ולא הרחוב החרדי! לא העיתונים ולא השטויות!

לכן חשוב מאד להורים שמקטנות ילבישו את הילדים בצורה כוזב, שאלו שלא "בתקן" כלומר שירדו מהפסים, לא ירצו להתחבר איתם, ומצד שני חשוב כל כך הצניעות מהרגע הראשון כי בזה הילדים רואים וחשים שהרחוב לא מתאים להם, שונה מהם, כשילדה שואלת: אמא למה אני לובשת כך וזאת ברחוב אחרת? אמא טובה מחדירה לה בהזדמנות זו - גאווה יהודית! "ייגבה ליבו בדרכי ה'", אנחנו צדיקים, אנחנו עם "רמה", אנחנו משפחה של בני תורה ולא זזים מהש"ע, אבל הם מסכנים, הם בפיגור, כשהיצר הרע שורק להם באיזה "אופנה" או "מודה" - הן רצות אחריו כמו כלבות, רחמנות!

זה מה שצריך היום - גאווה ותדמית של בן תורה אמיתי! - ואת זה רוכש הבן מהוואי החיים בבית, אם ההורים נותנים כבוד והערכה למכונת המהדרת ומותרות - קרמיקה יפה, פוליטיקה ושטויות - זה מה שהילד ירצה, ואם הגשמיות לא תופס מקום והאבא משקיע מאמץ לעמל התורה ונותנים כבוד לקושיא טובה ולברכה בכוונה - אז גם הילד יהיה רחני יותר, ועם שאיפות יותר, וכך הילד גדל ולומד שלהיות בן תורה זה לא אופנת גברים אקסלוסיבית, חליפת "בגיר", ומכנסיים עם 6 פנסים, או עניבה צבעונית וכובע בורסלינו. להיפך בן תורה לא מוציא להורים את הנשמה בשביל בגדים, בן תורה לא משקיע את ה"ראש" בחיצוניות - חבל עליו, את הראש ואת הלב הוא משקיע רק לעמל התורה, בן תורה נבחן אך ורק במהות הפנימית.

הזמן שהולך על עיתון - תתן להקב"ה

כמה אנחנו צריכים "שלוש" בעולם, או אומרים כל יום שלש פעמים בתפילה "שים שלום טובה וברכה" שים שלום - אבל לשלום יש תנאי "אם בחוקתי תלכו - ונתתי שלום", וכולם יודעים את הרש"י, שתהיו עמלים בתורה! ולא 'בפוליטיקה' רח"ל, מאיזה סוג שלא תהיה.

אוי כמה כוחות צעירים אנחנו מפסידים בגלל הפוליטיקה? פגשתי ילד בן עשר שהיה בקי בפוליטיקה בעיון ובקיאיות לא יאומן כי יסופר, אמרתי לו כזה ראש כמו שלך, "רחמנות" - שלא תעזו לקרוא עיתון, את הזמן הזה תיתן מתנה להקב"ה, תלמד עמוד גמ' ליום, דף גמ' ליום, ועד הבר מצוה אתה בקי בחצי ש"ס. יש לך זמן מיותר? במקום עיתון, יש תורה גדולה מאד, את העיתון עשו בשביל אנשים שלא יקראו דברים יותר גרועים, אבל לא בשביל תלמידי ישיבות, ולא בשביל ילדים, אז במפורש לקרוא עיתון זה ביטול תורה! ואולי "דבר ה' בזה". מה זה מעניין אותו כל השטויות? מה מעניין אותו חדשות העולם או חדשות הפנימיות? הרי העולם נצרך לו, צריכים כל שניה שלו, הרי יש כוז שריפה בעולם, תכניס את הראש שלך ללימוד, הרי באמת אתה יכול להיות בקי בש"ס, ובמקום "דלעויל יקרא" - ליעול בישראל, ועיתון זה אפי' לא יקרא זה ירקון רח"ל, זה הבלים ודברים בטלים.

מיהו משים לילות כימים בתורה?

אני חייב לספר משהו בקשר לקריאת עיתונים, היה יהודי חשוב "ראש ישיבה" שנפטר, ונכנס הבן שלו לסטיפלר עם הנוסח של המציבה והוא ביקש את הסטיפלר שהוא יתקן ויוסיף, והבן כתב בנוסח שאביו היה משים לילות כימים בלימוד התורה, שאל אותו הסטיפלר, הרי אי אפשר לכתוב שקרים על מציבות, אז תאמר לי הוא היה עובר כל יום על העיתון, כן או לא, והבן אמר כן! אמר לו הסטיפלר אם כן א"א לכתוב משים לילות כימים - זה לא נכון, תשמיט את זה, אל תכתוב את זה, זה שקר! פשוטו כמשמעו. מודי ורבותי, עוד מעט ושכחנו מה זה עמל התורה.

אמר לי הסטיפלר כשנכנסתי אליו פעם, והוא שכב עם התקפה של "אסטמה" והיה 11:20 בלילה והוא בכה שעוד לא התפלל ערבית" וחשבתי שזו גסיסה ורצתי לרוב ברמן שליט"א והוא אמר שזו רק התקפה, והוא היה בוכה ושאלתי מה קרה? הוא אמר יש לי חובות, ומה יהיה עם החובות, לא קלטתי איזה חובות עד שהסביר, כמה שיעורים לא הספקתי. באמצע התקפת אסטמה, בכה על השיעורים שהפסיד, ואמרתי לו שהרב יכול להשלים מחר, והוא ענה מחר זה יום חדש ושיעורים חדשים ומתי אני יספיק את של היום.

בתקופת מחלתו של הסטיפלר הוא היה מרבה לומר: "אני עובר בטל" "אני עובר בטל", פעם הוא הסביר בדיוק מה זה נקרא עובר בטל, הוא אמר לי: תראה לשאלה הזו צריכים דעת תורה ואני כבר לא לומד כמו שלמדתי פעם, אני זקן, אני נרדם, כבר אין לי כ"כ את עמל התורה כמו שהיה לי לפני... אבל פלוני עוד עמל בתורה, 18 שעות, תיגש אליו, יש לו דעת תורה יותר ממני...זאת אומרת שאם בגיל הזה במקום שמונה עשרה שעות הוא למד שש עשרה, חמש עשרה, הוא חשש בעונה שלו לדעת תורה שלו, ולזה הוא כבר קורא עובר בטל, אז אצלנו בגיל חמש עשרה, עשרים, שהוא הגיל הגורלי של הבחור זה לא רק עובר בטל אלא זה עוד לא התחיל. ---

לא להוריד את השכל לרגליים!

כ"כ הרבה בעיות יש היום - והבעיה הכי גדולה שמאבדים את השכל ואת הביקורתיות. למשל איפה די הישיבות שלנו? מדוע הם לא מוחים בטיפשים שמכניסים את השכל ברגליים! בחתונות כמו קופים ותרנגולים, ממש בושח וכלימה, מאיפה נובעת ההפקרות הזו? הכל נובע ממה שהכניסו לראש ניגונים שיש בהם טומאה!! כמו שכתוב אצל בת פרעה, "אלף מיני זמר הכניסה לו", והיתה מתפארת "כך ראיתי בבית ע"ז פלונית, וזה בבית ע"ז אלמונית". ובת פרעה עשתה בחכמה, היא הכניסה לו טומאה בדלת האחורית, ניגונים של עבודה זרה - עם פסוקים של דוד המלך מהתהילים! וזו גם היום עצת עמלק לטמא את הלבבות, ואז לא פלא שבחורים מדברים: זה "משגע" "מהמם" משום שבאמת זה התוצאה של ניגוני ע"ז - משגע להם את הראש. אם הראש בתורה אז גם הרגלים יחפשו משהו אחר ולא את המוזיקאים שיודעים להרקיד. אני זוכר בצעירותי היו ערבים מהשטחים מסתובבים עם קוף ועושים לו משהו איזה ניגון והוא היה רוקד ומקפץ. - רבות! שלא נוריד את הראש והשכל לרמה של קופיהם של ערביים!! צריך לשמור את העינים ואת עיני השכל שלא יצליחו לסובב לנו אותן, שכל מקבלים רק מעמל ושקידה בתורה כמו שסיפרנו על הסטיפלר. ---

בזכות הצניעות – זוכים לניסים

קבלה בידנו שהגאולה העתידה תהיה כגאולת מצרים, חז"ל רומזים קשר מיוחד בין שתי גאולות אלו (שמור"ר גו) אבל קודם שנזכר לפסוק "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" אומרים חז"ל שיהיו ישראל שקועים במ"ט שערי טומאה כבגלות מצרים. כתוב במדרש: במצרים ישראל היו להוטים אחרי ע"ז, (ויקרא כ"ב,ה) מה היתה הע"ז במצרים? בדיוק כמו היום! סגידה לבהמות! עשו מעשי בהמה! שאפו להדבק בבהמיות! שקועים בתאוות! בזכות מה נגאלו? חז"ל אומרים כמה סיבות: "שלא שינו שמם, לשונם, ולבושם, לא דברו לשה"ר, ולא נמצא מהם אחד פרוץ בערווה" (ויקרא ל"ב,ה \ במד"ר ג,ד \ תנחומא בלק טז).

מספרים חז"ל "שאלו ישראל למשה רבינו: איך אנו נגאלים? הקב"ה אמר לאברהם ועבדו ועינו אותם 400 שנה ועדיין אין בידנו אלא 210 שנים? אמר להם משה הואיל וחפץ בגאולתכם אינו חפץ בחשבונכם ואינו מביט במעשיכם הרעים ושמרת הדין קיטרגה אלו ואלו עובדים ע"ז, אלו ואלו ערלים, אלו ואלו מגדלי בלודית!! (ויקרא כג,ב, \ שיהש"ר ב,ו) והואיל וחפץ בגאולתכם אינו מביט בעובדי ע"ז שבכם אלא מדלג על ההרים... בזכות האימהות". רואים בחז"ל שהיתה חיבה גדולה שחיבב הקב"ה לישראל עד שחפץ לגאול אותם תכף ומיד, ולא הסתכל על מעשי הרשעים שבהם.. ונגלה הקב"ה בכבודו ובעצמו במקום עבודה זרה, במקום הטינופת, במקום טומאה, כדי לגאולך. והכל מחמת רוב החביבות שהיו חביבין עליו ישראל באותה שעה (שמור"ר טו,ו).

נשאלת השאלה ממה היה לקב"ה כ"כ חביבות על ישראל? ואומרים חז"ל אין חביב לקב"ה יותר מן הצניעות (פסי"ר נו) ואין שנוא עליו יותר מן הזימה! וכל הניסים והנפלאות שהיה במצרים – עשרת המכות וגאולת מצרים וקריעת ים סוף, הכל בזכות צניעותם של ישראל ששמרו וגדרו עצמם מן הערוה (במד"ר ט, יב, ועוד). והנה רואים בעוד מקומות שבזכות צניעות זוכים לניסים מעל הטבע, שרה אמנו היתה עקרה – והנה ילדה בגיל 90! בזכות מה? אומר הכלי יקר ע"פ (הגמ' ב"מ פ"ז) בזכות הצניעות הגדולה שהיתה בה, ושרה אמנו תמיד באהל, לא יוצאת לרשות הרבים שלא לצורך גדול, לכן זכתה לבן, כי בזכות צניעות יש ניסים! וכך יוכבד ילדה את משה רבינו, ונקראת "בת לוי", כי נולדו בה סימני נערות אפי שהיתה בת 130, וכל זה בזכות יראת שמים וצניעות שהיתה בה שלא שמעה לפרעה (שמור"ר א,כ, תנחומא ויקהל ד) "זיעש להם בתיים" – בתי כהונה ומלכות.

ואומרים חז"ל כל אשה הצנועה בביתה זוכה ויוצאים ממנה מלכים ונביאים (מגילה י, כל אשה המצנעת עצמה ראוייה שתנשא לכה"ג ולהעמיד בנים כהנים גדולים (תנחומא במדבר ג), ושאלו בחיר ה' ניצל ממות בזכות צניעות שהיתה בו (ברכות סב), כמו כן מצינו "ברות המואביה" שזכתה להיות אם המלכות, וממנה כל שלשלת מלכי בית דוד, ומלך המשיח, ולכל זה זכתה מגודל צניעותה המופלגת שהיתה מתכופפת בצניעות ללקוט שיבולים, ולא הלכה אחרי הבנות והקוצרים שהיו לבוועז... (שבת קיג) והנה זכתה רות לנס מעל הטבע ונתעברה באותו לילה כמבואר בחז"ל. ואם גאולת מצרים היתה בזכות הצניעות של נשים צדקניות, כך צריך להיות בגאולה אחרונה, שנגאל בניסים מעל הטבע בזכות שלא שינו שמם, לשונם לבושם ושמירת הצניעות.

בזכות שלא שינו לשון ולבוש – נגאלו

היום אנחנו נשארנו רק עם הלשון והלבוש, אבל מי שמנסה לחקות גם לבוש וגם לשון או הוא לא רוצה לצאת "מטומאת מצרים" הזו, הוא לא רוצה לצאת מהגלות הזו, משום שהיציאה מהגלות הרביעית זה רק בשכר הזכות שיודעים להיות "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב", אבל אם מתחשבים עם כל הגויים, והילדות שלנו מבית יעקב! משנות לשון ואומרות "היי" "ביי" "מטריף" "משגע"... מאיפה הן לקחו לשונות כאלו? מהרחובות! הן לא רוצות שנצא מהגלות. וכבר חז"ל הקדושים התרו על זה ואמרו בעוון דברים המרגילים לגילוי עריות וליזמה – גלות באה לעולם (שבת ל"ג) ואנדרלמוסיה באה לעולם? (תנחומא). ואין מעשה המרגיל לעריות ויזמה כמו שינוי לבוש... ולשון... אז איך נצא מהגלות – זה טובל ושרץ בידו!

אם לבת היום זה בושה ללכת עם גרביים 40 דנייר שזה בקושי המינימום! אז מה יהיה איתנו! וכי בגלל שכולן הולכות 20 זה סימן שמותר, איפה החינוך... איפה הגבורה לא להתבייש מפני המלעייגים! ראיתי מכתב של הגאון ר' ניסים קרליץ שליט"א שההלכה דורשת מהבת שכל הגוף כולל הרגליים צריך להיות מכוסה, והוא כותב ש- 40 דנייר ברוב המקרים לא שקוף ומכסה, אבל כל אחת מבינה שאם כך אז 20 דנייר בטח לא מכסה! וזה בדיוק כמו שמלה 20 דנייר! וכמו שכל בת יודעת שלצאת לרחוב ולשפוך את הזבל בלי גרביים זה כמו בלי שמלה – כך זה עם גרביים 20 דנייר.

כתוב על ה"סוטה" ו"פרע הכהן את ראש האשה" וכו' לומדים מהפסוק שהכהן קורע לאשה את כיסוי הראש שלה ואת הבגדים, ושואלים למה צריך לעשות את האישה לא צנועה, מה קרה? אלא זה להודיע לכל העולם את המחשבות הרעות שלה, זה מה שאת חיפשת להיות רחובית להחטיא אחרים – זהו המראה שלך שכולם ידעו מי שאת! וא"כ בנות שקורעות ופותחות הבגדים מלמעלה ושוסעות מלמטה – הם סוטה בקלקולה, הם אינן ממתניות לכהן גדול, הם עושות זאת בעצמן! ואפי' שישנן כאלו שלא חושבות את מחשבת הסוטה ח"ו, אבל פשוט הוא שמעצבי האופנה שפותחים מלמעלה ומלמטה או עושים גיורה מהודקת וצרה שהאברים ניכרים, הם כן חושבים את מחשבת הסוטה, הם משקיעים בתוך הבגד את כל היצר הרע שלהם, אז איך בנות שלנו מסוגלות ללבוש את זה! --- אז גם את הלבוש שינו!

א"כ מה נשאר? בזכות מה נגאל? איפה אנחנו! אז תגידו שאני לא צודק, אבל הקב"ה מראה שאני כן צודק, הוא לא בחינם לקח אחד אחרי אחד, הרי זה רק להגיד לנו שיש משהו לתקן, ואם לא את זה יש לתקן – תגידו אתם מה כן?, אבל יש את זה או אין את זה? ובחורים מתים, וצרות באות, בגלל חוסר צניעות או לא!

הרחובות שלנו מלאים בנשים שהולכות לא צנוע. בלונדון יש חנות בגדים ענקית נכנסות לשם נשים חרדיות, ומחפשות איזה בגד. ואז הגויות אומרות להם אולי אתן רוצות כנראה "אופנת בני ברק", והן הולכות ומביאות להן בגדים צרים וצמודים – מה שהרחוביות של בני ברק לובשות... אז איך אנחנו נראים! יש להם מחלקה מיוחדת – "אופנת ב"ב", הבנות שנצמדות לבעל פעור בלבושן הצמוד – הן "הסמל" של בני ברק! יש כבר יצוא לכל הלכלוך הזה!

לא באתי לייסר, באתי לשוחח לחשוב מה יש לעשות, לדעת שאם נשים לא שומרות על הצניעות – ולא דואגים להפסיק זאת "זה בנפשנו", זה בנפשנו ובגופנו ובדמנו. ומאידך, איזה שכר גדול ועצום תקבלנה הנשים והבנות השומרות והמעודדות את הצניעות, וחז"ל אומרים

אין לך "חביב" לפני המקום יותר מן הצניעות (פס"ר מו, א), ואם הן עושות את החביב ביותר לפני ה' אז כמובן יזכו לשכר הגדול ביותר.

המתלוצץ מזונותיו מתמעטים

שלא נטעה – כבר אמרו את זה בהלווייה של האב ובנו, מי שמתרגז על המקל הוא טיפש, את המקל מחזיק הרבש"ע, הוא לא מחזיק אותו סתם, מי שמביץ את הדברים יודע, שהגיע הזמן – להסיר את אלוהי הנכר שבתוכנו. אוי! כמה אנחנו סובלים בגלל ליצנות, הח"ח היה בוכה בדמעות שלישי כשהיה מזכיר את הגמ' "כל המתלוצץ מזונותיו מתמעטין" (ע"ז יח:), ואנחנו רואים זאת בחוש, כמה שפע של פרנסה היה בעולם, כל יהודי שבא להכנסת כלה נתנו לו בשפע. זכינו ל"לכו והתפרנסו זה מזה", והיה שמחה בעולם, ממש רבה אמונתך, והיום במקום רבה אמונתך, הגענו ל"משפטיך תהום רבה". כמה ירדו מנכסיהם, לאן הלך כל השפע – הגמ' מגלה לנו כל המתלוצץ מזונותיו מתמעטין.

הקב"ה דורש להתאמץ

מה הקב"ה רוצה מאתנו היום דוקא? אולי הקב"ה רוצה שנעלה דרגה, אחרי כ"כ הרבה נסים, מלחמת המפרץ וכו' עלינו מכתה א' לכתה ג' ועכשיו תובעים יותר – אולי, אבל איך שלא יהיה הקב"ה דורש מאתנו יותר רצינות, ושגלה את הכוחות הטמונים בנו, שאנו מסוגלים ליותר. וכך אומר השפת אמת "וישמע ראובן ויצילהו מידם" אומרים חז"ל אילו היה יודע ראובן שהתורה תאמר כך, על כתפו היה מביאו, ושואל השפת אמת וכי אפשר לחשוך את ראובן שאם היה מסוגל להביאו על כתפו לא היה עושה את זה, אלא שמע מינה שלכל בן אדם יש כוחות מוצפנים – "דורבות", שצריך להתאמץ קצת להוציאם מן הכח אל הפועל וראובן עשה את המקסימום בכוחות הגלויים, אבל אחרי זה יש גם דורבות, ויתכן שלא התאמץ מספיק להוציא את הכוחות הטמונים בו והקב"ה דורש מן האדם להתאמץ ויתכן והקב"ה רוצה כעת מאתנו את הדורבות.

מהתרבות החרדים – מחרידה את החילונים

בחסידי ה' שהציבור החרדי – נשות ישראל נענו לאתגר ולא התייחסו למה שבטיפת חלב אומרים להם אחרי שלושה ילדים. שלום, ולא להתראות!! גם בבני ברק!! אלא הנשים החרדיות הם – "ותיראנה המילדות את האלוקים ולא עשו כאשר דיברו אליהן שליחי מלך – פרעה "ותחינה את הילדים".

האם אתם יודעים למה אומרים לנשים חרדיות שלא יביאו יותר משלושה ילדים? למה? אני קיבלתי את התשובה במטוס, התישבותי שם ליד אחד שראיתי שהוא הוגה דעות שלהם, אדם מביץ, וניסיתי לדבר על ליבו, ולהתחיל לשוחח קצת בנושא שיביץ מה הולך בעולם וכו', והוא ישב חתום, ולא רוצה לענות לי, ואני כך בנועם מנסה עוד ללטף אותו עם מילה אחת ושתיים, לנסות לחדור לו אל הלב, פתאום הוא מתפרץ ואומר לי עוזב אותי תתביישו לכם, יש לכם שתיים עשרה ילדים ולנו בקושי שנים אתם רוצים לקחת לנו את המדינה! ואתה עוד מדבר? תתביישו לכם, באיזה רשות אתם מביאים שתיים עשרה ילדים, וגזולים לנו את המדינה שלנו. אתם שומעים, הוא ענה את התשובה למה אומרים כך בטיפת חלב, "ותיראנה את האלוקים – ויעש להם בתים" – ואת "הבתים" האלה שלנו החילונים לא יכולים היום לסבול ומעדיפים לתת "קיצבאות ילדים לערבים, העיקר שח"ו לא נתרבה. הם

רואים שהעסק שלהם אבוד. והחשבון הוא פשוט, שיהיה לנו ברור הרי אם לוקח להם שלושים ושלוש שנים להקים דור, כי מתחילים להתחתן בגיל עשרים ושמונה עד שלושים ושלוש, שלש דורות זה מאה שנים, ומה יש להם במקרה הכי טוב, זוג מביא שתיים השתים האלה כל אחד שנים זה ארבע ועם ההורים זה שש, הארבע האלה כל אחד שנים – זה שמונה, שמונה ושש – זה ארבע עשרה בלי ההורים, עם ההורים – שש עשרה. ואצילנו ממוצע של דור זה עשרים וחמש שנה מקסימום. ובמאה שנים זה 4 דורות הדור הראשון מביא עשר, הדור השני מאה ועשר, הדור השלישי אלף מאה ועשר – כן ירבו בסיד וא"כ פשוט שהם מפחדים, אבל כוז רשעות? גם לי גם לא יהיה? שיהיה לערבים?

עצת רשעים לחילון המדינה

וכך אומרים ראשי החילונים, אם ככה אז לא צריך מדינה, מי צריך מדינה, אנחנו צריכים שיהיו חילונים. וכך אמר אותו ראש ממשלה ראשון לשר הפנים של אז לפני שלושים שנה, שעוד עשרים שנה לא ישאר אף יהודי דתי בארץ, זה תהליך חילון של עשרים שנה, משום שאת הצעירים החרדים נהפוך לחילונים רודפי תאוה והנאות, ונמתין עד שהזקנים ימותו ונגמר הסיפור. (והדברים נמצאים מעל דפי עיתון הארץ לפני שלשים שנה). ושר הפנים ענה לו – אני רוצה לחיות אז, והנה עברנו את שניהם, ולא רק זה, אלא שבתאריך המיוחד התחילה התעוררות עצומה של חילונים לחזור בתשובה "ורוק חוטרט באוירא אעיקריה קאי ונצח ישראל לא ישקר ולא יכזב" ו"כי לא תשכח מפי זרעו". לכן החילונים מפעילים את כל כלי התקשורת לקלקל אותנו, ובעיקר בגידוי יצרים כדי לעשות אותנו חילונים, כי הם חטפו פחד, פחד פחדים. מהו הדתיים יהיו הרבה, והם יקחו את כל הכסף ויהיה להם כוחות... ויקימו ישיבות, זה יהיה שר האוצר, זה שר הפנים, ויכריחו אותנו לחבוש כיפות, ואנחנו אנה אנו באים, גמרנו. אי, חייבים לתת את המדינה לערבים.

המדינה כאמצעי להחריב אידישקייט

ואת זה אמר ר' חיים מברסק לפני 100 שנה – שהציונים בתקופת ההשכלה שרצו להקים מדינה, לא בגלל שהם היו מעוניינים במדינה – אלא אומר ר' חיים הם היו מעוניינים להחריב את "האידישקייט", היתה להם מטרה אחת בראש להחריב את הדת – ולזה הם צריכים אמצעי – ולכך הקימו "מדינה", הם רוצים רק ככל הגויים בית ישראל – להתבולל בגויים, וכך עשו בניהם ובנותיהם! וכל המדינה והלאומיות זה רק להרוס את הדת!! שיהיה תחליף לדת. ומאז ר' חיים עברו שנים, ולאט לאט ראו את מטרתם בבירור, ולולי ה' שהיה לנו, כמעט והצליחו במזימתם. וכך הם עשו הם הביאו מאות אלפים יהודים חרדים וחיללו אותם, שואה רוחנית שלא היתה כדוגמתה, יהודים שדקדקו בקלה כבחמורה, טימאו אותם בכח. ואם הם רואים שהמדינה היום היא אמצעי להקמת הדת, משום שהדתיים יקבלו יותר משאבים, אז הם חייבים להחריב את המדינה להחזיר אותה לערבים – ולעשות שלום, ואז יהיו מפגשים עם ערבים, ונישואי תערובת והתבוללות כמו בחוץ לארץ, ויגמרו עם הדת, משום שזה הערך העליון. ---

מי מעכב את הגאולה

הקב"ה קורא היום לחרדים "מי לה' אלי", עד עכשיו חזרו בתשובה "חילוניים" עכשיו התור של "החרדיים", וכך אומר הרב רפאל הכהן מהמבורג וצ"ל רבו של רבינו חיים מוואלוז'ין וצ"ל, שמשיח בא בדור שכולו חייב או כולו זכאי, פרוש: שכולו חייב וכולו זכאי אין הכוונה

על כל הדור, אלא כל יחיד ויחיד יהיה או כולו חייב או כולו זכאי. נמצא מי שמעכב את ביאת המשיח זה לא אלו מה-50% ולמטה, להם אין צורך להמתין שישובו לא מתחשבים בהם, אלא אלו מה-50% ולמעלה - מדוע אינם 100%, והקב"ה מחכה רק לכולו זכאי שלנו - שנהיה נקיים, לכן אומר הקב"ה, **אני פונה לחרדים - תעשו תשובה!!! הגיע הזמן שחרדים יעשו תשובה! לא להיות אכזרים, הגיע הזמן לעשות תשובה.** ---

אני לא רוצה להאריך יותר, יש בגמרא דף שלם (שבת דף קיט): "על מה חרבה ירושלים", לא חרבה - "אלא", וכ"כ הרבה "אלא", ואולי מתכונת הגמ' שבכל אחד מהדברים יש סיבה מספקת לחורבן, ולכן אמרה "אלא" בגלל סיבה זו. וכל אחד יחשוב בכל "אלא" כמה שזה מתאים לו, וישתדל לתקן. אמרתי קודם שאיני כדאי ואני לא יודע אם אני מחזיק בכל מה שאמרתי, הלוואי שזה ישפיע עלי אבל קבל את האמת ממי שאמרה, בין אם הוא כדאי ובין אם אינו כדאי, שליח ציבור יכול להיות ילד בן שלש עשרה, והוא יכול להוציא תשעה גדולי עולם, בקדושה, וברכו, ובהכל. הדברים הם אמת, קבל את האמת ממי שאמרה, יש לנו את כל הנתונים בידי, הכל בידיים שלנו. רק צריך שנתחיל להשתנות, החזו"א לימד אותנו שחושך לא מגרשים במקלות, חושך מגרשים עם "אור", עוד ת"ת, עוד ישיבה, עוד בן תורה, עוד בית יעקב, יהיה הרבה אור, וממילא החושך יברח. אבינו מלכינו תשמור עלינו, תציל את עמך ישראל, כי רחום אתה.

הרה"ג הרב אריה שכטר שליט"א - ב'

אנחנו רואים בזמן האחרון דברים נוראים, לא כ"כ מובנים. עם ישראל כ"כ מתחזקו! כ"כ משתדל! הרבה תורה וחסד נתוספו בשנים האחרונות, ולכן מצד אחד אפשר להחמיא לעצמנו ולטפוח בכתף, ולומר ב"ה ב"ה, אבל מצד שני הקב"ה תובע מאתנו, מכה אותנו מכות לא טבעיות, בואו נעשה חשבון כמה צעירים נקטפו פה בזמן כ"כ קצר, למה? וכי חשוד קודשא בריך הוא "דעביד דינא בלא דינא". ---

"אין שואלים בשלום אשה כלל"

ואם לפחות היו לומדים שו"ע, ויודעים מה אסור ומה מותר ואיך להשמר מהם, אבל הבעיה שלומדים עיתון במקום שו"ע, מקבלים את כל האינפורמציות מהעיתון. - **"אין שואלים בשלום אשה כלל"** זו הלכה מפורשת! להרים טלפון ולומר לאשה "מה שלומך" - זה איסור חמור, וחז"ל אומרים: "כל המרבה שיחה עם האשה גורם רעה לעצמו, וסופו יורש גהינם וק"ו באשת חברו!" **אוי, כמה עוברים על ריבוי שיחה בטלפון? הרי אם אשה משוחחת בטלפון, וחושבת בגלל שלא רואים זה את זו מותר, הרי היא נהפכת למדברת עם כל אדם, ומרבה שיחה, היא עוברת על דת יהודית!** זה מוריד את הגדרים. ומביא לידי קירוב ח"ו, וחז"ל חששו לזה מאד. ואמרו במסכת כלה: "הכריז ר' אלעזר בשלוש מאות שופרות ואמר: כל המקבל כוס מיד כלה ושותהו אין לו חלק לעולם הבא, וק"ו מאשת איש דעלמא וק"ו שאר קריבות כצחוק וכדוגמא... (חיד"א שם). "והמשגר מתנה לאשה שלא מדעת בעלה - חייב מיתה! מפני שהרהורי עריות ויצר הרע רבה עליו ועליה למשוך אחריה להרגילה עליו ועליה" (ובמפרשים שם). ואין לך דבר המרגיל אחד לשני כריבוי שיחה.

וא"כ הרי על דברים מסוג זה אמרו "אין לו חלק לעולם הבא" ורבי עקיבא אומר באבות (ג, י"ג) שחוק וקלות ראש - מרגילין לערוה ואומר שם רש"י ורבינו יונה: שהשחוק ודברי

שיחה בטילה עם קלות ראש ממשיכים את האדם לידי עבירה, ה' ישמרנו. והסיבה לזה: כי בדרך התורה וגם בדרך הטבע אשה שייכת לבעלה, ולא למישהו אחר, וכשמדברת עם כל אדם, היא כבר לא לגמרי של בעלה יש כבר הרבה "ידידים", ומדברים בטלפון בידידות, ואם היא עוד מכניסה את החילונית הביתה ע"י שמשנה "לבוש", ו"צורת היכבוד" - סלנג חילוני! אז מה ישמור אותה שלא תיכשל בחמורה שבחמורות ???

מכתב חשוב מהרה"ג ר' ניסים קרליין

אולי אני אקריא לכם מכתב שכתב לי מורנו הגאון ר' ניסים קרליין שליט"א, "מדרכי היצר להתחיל להדיח את האדם בדברים שהם "כמעט" מותר עד שמביאו למצב מסוכן של חטאים גדולים" (אתם שומעים זה רק "כמעט", חוט השערה של איסור, אבל 99.9% מותר - וזה פיתוי היצר להביאו לחטאים גדולים). וממשיך ר' ניסים, וכמה יש להזהר כשיוציאים למצוא פרנסה, (ע"י הערה בסוף הקונטרס), או ללמוד אומנות, לבדוק הדבר מכל הצדדים, ולא להקל אפי' "במעט", ובחשש רחוק, לדוגמא: יש רוצים ללמד הבנות אומנות הנגינה וכדי להיות מוסמכות שולחים אותם לבתי ספר מיוחדים לזה, ואין ההורים שמים לב, שזה מדרכי היצר, להכשיל הבנות באיסורים חמורים, וח"ו להדיחם מדרך האמת. וכן יש היום חֲדָרִים של "דפוס", יש נשים שעובדות בזה, יש גברים שמביאים להם את הסחורה הביתה וכו', וצריכים לשבת יחד להגיה ולתקן וכו', והבעלים לא מספיק יודעים לשמור על נשותיהם, וק"ו שהן על עצמן לא. אם יש בתורה "דיני יחוד" הם נאמרו אפי' לגדולי עולם, משום שאין אפטרופוס לעריות, ובוזה כולם שווים. הגמ' לא לחינם מביאה לנו סיפורים על גדולי עולם "שכמעט" נכשלו, ללמד אותנו שדיני יחוד זה לכולם. הרמב"ם בהלכה האחרונה של הל' סוטה אומר, "מצות חכמים על בני ישראל לקנאות לנשותיהן... וכל המקנא לאשתו נכנסה בו רוח טהרה... ולא יקנא להטיל עליה אימה, רק באמת לשם שמים לשמור עליה מן החטא", וכמו שאומר בהמשך "בינו לבינה בנחת ובדרך טהרה כדי להדריכה בדרך ישרה ולהסיר המכשול". ומוסיף הרמב"ם ואומר "וכל שאינו מקפיד על אשתו ובניו ובני ביתו ומוהירן ופוקד דרכיהן תמיד עד שידע שהן שלמין מכל חטא ועון הרי זה חוטא".

פוקד דרכיהן תמיד - כיצד?

דברי הרמב"ם זה נורא נוראות, מה זה "פוקד דרכיהן תמיד"? לדוגמא ילדים יוצאים לבייביסיטר כמה מכשולים יש בזה, כמה נפשות הלכות לעם ישראל מה"בייביסיטר"? כל אחד בטוח שהבן שלו 100% והבת שלו 100%, אבל הרמב"ם אומר להם - אין 100% אלא פוקד דרכיהם תמיד. לשמור על הזמן - אין דבר כזה "זמן פנוי" שלא יודעים ההורים היכן ילדיהם, לעקוב ולבדוק מתי הולכים, ומתי באים, וכמובן בנועם. --- רק מי שהילדים שלו לא חשובים לו - "חושך שבטו - שונא בנו" ובן אדם שלא עושה זאת קורא לו הרמב"ם - "חוטא", אבא שלא מסתכל תמיד עם מי הבנים שלו מתחברים ועם מי הבנות שלו מתחברות ולא חוקר ודורש ומברר מה קולטים? וממי קולטים? אז בתקופה כמו שלנו - כשסם המוות מתהלך ברחובות, הוא רוצה, הוא לא אוהב את הילדים שלו הוא שונא אותם, הוא אוהב את עצמו, הוא צריך לדבר עם מישהו איזה ל"שוה"ר, איזה פוליטיקה, ולזה יש פנאי, אבל לראות מה עם הילד שלו אין לו פנאי, אם אנשים היו עסוקים לשמור על הילדים שלהם, לא היה להם זמן ללש"ר והיו פותרים שתי בעיות במכה אחת, אבל אבות ואמהות אלו הם בעלי תאוה, מעניין אותם רק מעצמם, אפשר להשאיר עם הזקן ועם הלבוש ועם הכל, לדבר ל"שוה"ר ורכילות על כולם, ולא לשמור על הילדים, הם עושים בזה

קילקול עולם, דם בניהם ובנותיהם וכל זרעיותם צועקים מן האדמה, הורים אלו מתחייבים בנפשם, וכשיבוא יומו לכסא המשפט ידרשו ממנו את הילדים שלו - "רוצח!" - "חושך שבטו שונא בנו!" ---

הפשע של ריבוי בגדים

ולכן כל אחד חייב ללמוד בעיון את הגמ' (בשבת קיט): לא חרבה ירושלים "אלא", ונשאלת השאלה כוז רשימה ארוכה של סיבות לחורבן ובכל אחת כתוב "אלא מפני" והתשובה: שכל סיבה בנפרד בכוחה להחריב את ירושלים, ולראות כמה זה שייך גם לנו, לדוגמא: אחד הדברים שכתוב שם: "והיה כעס ככהן" שכולם מתלבשים בבגדים יקרים ככהנים, ולא רק עשירים מופלגים, אלא אנשים שאין להם כסף, שחיים בצמצום, שאוספים צדקה לחתן ילדים!!! הם פושעים "בריבוי בגדים". אבל "רגע" מאיפה לוקחים את הכסף, על חשבון מי זה הולך? כמה שעות של תורה יש "בלוקסוס" כמה דפי גמרא מונחים "בריבוי בגדים" אוי כמה ביטול תורה, מפסיקים ללמוד והולכים לעבוד בשביל שיהיה כסף למותרות ולוקסוסו! מי יתן את הדין על כך!!

יש כאן עוד עניין, אנשים ונשים צריכים להתגדר? הרי מי אתה? אם אתה חושב שהבגדים יעשו לך "ערך" - אז יש לך רגש נחיתות!! תחיה עם תוכי, עם "כבוד חכמים ינחלו" עמל התורה עושה את האדם, החזו"א לבש 30 שנה אותו כובע וכל העולם העריך אותו, למה אנשים לא חושבים על הנקודה הזאת? "גדול הדור", לא צריך שְׁמָשִׁים שיכריזו לפניו שהוא גדול הדור, ומאיפה נקח ת"ח אם לא מהצעירים? ונדע שזה בנפשינו, איך יראו הדורות הבאים, זה תלוי בנו.

אסור לקטרנו על ישראל, אבל חובה להוכיחו

אולי מישהו יכול לחשוב אסור לדבר "קיטרוג" - חס ושלום כל יהודי זה "כוכב" מי כעמך ישראל", כך אומר אוה"ח על הפסוק "ככוכבי השמים לרוב" אין לשער מה זה יהודי, ברור שהקב"ה עשה עסק מצוין שלקח אותנו לו לעם כי באמת אין כישראל. אני מכיר אנשים שהיו כופרים, רח"ל וברגע שהכירו את האור של הקב"ה נעשו יראי ה', ת"ח, שרצים אחריו עם "ברען" לא יאומן כי יסופר. אבל זה לא אומר שלא צריך לעשות בדיק בית!

ירמיה אומר "נביאיך חזו לך משאות שוא ומדוחים" כשלא מתעוררים, זה מדוחים, והרמב"ם אומר שזה גורם להם להדבק במעשיהם הרעים. היינו עם ישראל, גם לפני "החורבן", והיינו עם ישראל, גם לפני ה"שואה". ואעפ"כ קיבלנו כוז תוכחה!!! והקב"ה הראה לנו מה יכול לעשות אם לא מתעוררים והיום גם מעוררים אותנו וא"א לא להתיחס, ואם נרגיע את עצמינו באסור לקטרנו זה יגרום לנו להדבק במעשיהם הרעים, ויגרום צרות אחרות כלשון הרמב"ם. כשעושים רשימה של הצרות היום, חושבים שזה "הסתר פנים", אבל באמת זה גילוי שכניה, וכך אומר ר' לייב מאלין זצ"ל: "בצאתי ממצרים, זה גילוי שכניה, ובצאתי מירושלים - בחורבן, זה גילוי שכניה" משום שאנשים הבינו מדוע ה' מכה אותם, ועל מה באה "הסטירה" לכן לא נעשו אפיקורסים מחורבן ביהמ"ק, וגם היום הנסיונות שהקב"ה מנסה אותנו בשנים האחרונות, זה פשוט תחנונים שה' מתחנן לנו, "אני כבר רוצה להביא את הגואל" - נא לזוז. הרצון של בורא עולם הוא שכמה שיותר אנשים יזכו למשיח ולחיי נצח, וזה אומר הרמח"ל שהקיבוץ ההוא (של הזוכים) יהיה "גדול" וכל מי שיש לו זכויות מנסים

להכניס אותו ב"רשימה", ואם לא מגיעים ל-100% של זכויות ע"י התורה חייבים להשלים ע"י יסורים רח"ל.

"האזינה תפלתי" – כשהיא "בלא שפתי מרמה"

ונסיים בדברי בעל הטורים על הפסוק, בשמות, "ואל ישעו בדברי שקר" שיש בכל התורה פעמיים המילה ישעו, פעם אחת כאן, ופעם שניה "ישעו ואין מושיע". וזה בא ללמד דבר גדול, שאותם שאין מכוונים בתפילה בלבם מה שמוציאים בפה, שהם בבחינת "ישעו בדברי שקר"! עליהם נאמר (ישעו ואין מושיע", אבל המכוונים בתפילה מה שמוציאים בפייהם – עליהם נאמר: "אז תקרא וה' יענה, תשוע ויאמר הנני", ועל זה אמר דוד המלך, "האזינה תפילתי בלא שפתי מרמה" – מתי תאזין תפילתי, כשהיא בלא שפתי מרמה, שאינו מכחיש הלב ואומר דבר שאינו מכוון בלבו. נקבל על עצמינו להתחזק, לעשות פנקס לחשבון נפש בכתב, ועם קבלות. כל שבוע "טסט" כמה השתפרתי? כמה השתניתי? כמה אהבת חברים? כמה למדתי? וההתמדה? ופחות קרעים קרעים. הרי אם למכונת שזה עצים ואבנים צריך לעשות מידי פעם "טסט", כדי שלא יהיו תאונות, ואסונות. אז אצל בני אדם שהדבר הכי יקר לנו זה "החיים הנצחיים"! ודאי וודאי שצריך להשקיע את כל הראש בבדיקה עקבית במאזני – בוחן. והקב"ה ברחמיו ירחם על עמו ישראל, ויסיר מעלינו המחלות והצרות, בב"א.

(הוספנו כאן קטעים שדיבר הרה"ג ר' אריה שכטר שליט"א בכנס צניעות גדול שנערך באודיטוריום "אור החיים")

"אופנה חדשה" – כוח השיכנוע של עמלק

בפרשת בשלח למדנו כי מלחמת עמלק עלינו בכל רגע ורגע, "כי יד על כס י-ה מלחמה לה' בעמלק מדור דור", עד הרגע של "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו", ועמלק עומד ומתחכם עלינו בכל דור ודור, פעם הוא מנסה להשמיד אותנו פיזית, ופעם הוא מנסה להשמיד אותנו רוחנית, ובפרט כעת שאנו קרובים ממש לגאולה השלימה במהרה בימינו.

אומר התרגום על מגילת אסתר דבר נורא: אחשורוש מלך צעיר, בשנת 3 למלכו, מבזבז כל כך הרבה כספי מלוכה, ועושה משתה מאה ושמונים יום, את כל אוצרות מדי ופרס הוא מוציא בשביל סעודות אלו, חוד כרפס ותכלת... מישות זהב וכסף... יש במגילה תיאור מלא וברור באיזה צורה ביזבוז כספים מאה ושמונים יום. נשאלת השאלה, למה? מה היתה המטרה? אומר התרגום שכתוב במגילה: אחר הימים האלה עשה המלך משתה לכל העם הנמצאים בשושן... מי זה העם בה' הידיעה? אומר התרגום זה עם ישראל! המטרה של אחשורוש היתה מתחילה להביא את "העם" – עם ישראל למשתה, אבל ידע אחשורוש כי אפילו אם יעשה משתה נפרד לגברים ולנשים, ויתן הכשר הכי טוב, לא יבוא אף אחד! לכן מה עשה אחשורוש, הוא בזבז כספי מלוכה לאין ספור, עשה מודעות והזמנות צבעוניות, ומקומות ישיבה מיוחדים לכל עם ועם, ומאכלים האהובים לכל אחד, והיו רצים שליחים כל היום במרכבות להביא מזמנים, ומכריזים בקולי קולות מתחת לאפס של היהודים בשושן,

כדי שכל יהודי יראה את זה ברחוב ליד הבית, בשביל להכניס את עם ישראל לאופנה החדשה הזו.

מבוקר ועד ערב ראו ושמעו רק "מודה" חדשה של התפרקות חניגאות ומשתאות, ועמלק יודע כי להכניס ל"מודה" את בני ישראל א"א ביום אחד, דרוש לכך מאה ושמונים יום רצופים של בובוזים, אבל בסוף הוא הצליח, ועם ישראל בא למשתה שנעשה עבורו, וגם לזה לא הספיק יום אחדו! אחשוורוש הזמין אותם למשתה שמונה ימים רצוף, בכדי להכניס להם לאט לאט את כל הקרירות של עמלק, וכל זוהמת ארץ מצרים עם הכשר הברזן, דרך כל ההכשרים הטעים אותם מסעודתו של אחשוורוש, וכך מיום ליום התדרדרו יותר ויותר – נהנו מסעודתו של אותו רשע, שמעו תזמורת ומוזיקה רעשנית, בדיחות וקלות ראש, שכחו חורבן ביהמ"ק עד שיצא מה שיצא ג"ע וע"ז... ונגזר עליהם כלייה!

מניין לאחשוורוש שא"א לסחוב את עם ישראל בקלות? אלא כשראה אחשוורוש שלקחו מעם ישראל את ארצם, והגלו אותם ופיזרו אותם במאה עשרים ושבע מדינות, ובכל זאת את דתי המלך אינם עושים – הם שומרים על כל ההנהגות של בית סבא, חינוך טהור וקדוש, והנה הוא שומע אותם מתלחשים שבעוד כמה שנים מסיימים 70 שנות גלות, ואלקים יגאל אותם. אז הבין אחשוורוש שאין דרך אחרת רק להכניס אותם כל היום למודה חדשה וכך ישבור אותם, ויטעים אותם מסעודתו ואין גאולה ואין ישועה.

מחיילותיו של עמלק בעצמו

רבתי: האם אנו לא נמצאים היום באותו מצב?! האם אנו לא רואים מה עמלק אירגן לנו פה, איך דרך הדלת האחורית השקיע את כל רחובות עירנו בהתפרקות ומתירנות, כולם שקועים שם עד הצואר בתענוגי עולם חולף.

ומתוך כך מתחילים גם בבתים שלנו לבוז זמנם והונם על דברים שאין להם ערך, מעליבים את התורה ובמקום להנות בה עוברים על עוון ביטול תורה וחילול ה' "ודבר ה' בזה", ומשקיעים את המח בהבלים של עולם חולף, ועמלק לא מסתפק בביטול תורה הוא ממלא את הרחוב בדברים המקלקלים, מכניס "אופנה" שכולה גילוי עריות, ולאט לאט גם בנות שלנו לובשות כך ונעשות בזה חלק מחיילותיו של עמלק בעצמו.

הבעל יוצא לעבוד – כאשר חסר שמלות!

מתוך חיפוש נוחיות ומותרות קשה מאד ללמד תורה ולהיות בן תורה, כתב לי פעם מורי ורבי הגאון ר' משה יהושע לנדא זצ"ל, עסקנו אז בסוגיית בדיקת חמץ, והוא אמר: "החמץ של הדור הם המותרות! שהם הם הכבלים הקושרים את האדם לאדמה, לבלתי יוכל להתנשא אל על".

פעם לפני הרבה שנים שאל אותי הצדיק הקדוש האדמור מסקווירא זצ"ל, האם אתה רוצה חתנים תלמידי חכמים? אמרתי לו ודאי, מה השאלה! וענה לי: אני מייעץ לך, לא לקנות הרבה שמלות לבת שלך, הבת לי היתה אז בת 9 ושמלה עלתה שני דואר, והמשיך ואמר: אף פעם הבעל לא יוצא לעבוד בגלל שאין לחם בבית! ואינו מאבד את עולם התורה שלו אלא בגלל השמלות!! והמותרות! לכן אם אתה רוצה חתנים בני תורה, תרגיל את הילדות מקטנות בהסתפקות במועט.

לפני שנה יצאו מודעות ברחובות קריה על תצוגת אופנה לנשים באחת האולמות הכשרים למהדרין, עם דוגמניות. כאשר ביררו מיהו המארגן גילו שזהו איש עסקים חילוני... אבל חשבתי איך הוא בא להזויל כספים על דברים שאין לו סיכויים!! בסוף התברר שהוא סקר את השוק, ואת החנויות, הסתובב ברחוב בשבתות, וראה שיש לו מה למכור כאן. אוי לנו מהחילול ה' הזה, לאן הגענו.

"בת מלך" "מכון יהודית" "הצעקה האחרונה"

והנה בתקופה אחת היו על לוח המודעות שלוש סוגי מודעות, מודעה אחת עם כותרת "בת מלך", הייתי בטוח שמודעה זו באה להסביר איך צריכה להיראות "כל כבודה בת מלך פנימה", והנה אני מסתכל ורואה שזו מודעה על איפור פנים, קוסמטיקה, ושאר צרות רבות ורעות.

מודעה שניה באותו לוח היתה עם כותרת "מכון יהודית", הבנתי שזה להסביר מה זה דת יהודית, ושוב אני מתבונן ורואה שזה מכון ל"יופי" לאופנה והרזיה, ושאר דברים אסורים...

נעצרתי ליד לוח המודעות וחשבתי איפה הם הצדיקים בעלי התריסין העומדים בפרץ, לגדור פרצות נוראות הללו – איך יתכן שאנשים בשביל לגרוף הון משחקים כאוות נפשם בציפור נפשנו, איך יתכן דבר כזה שכל צרוע זוב וטמא לנפש שרוצה כסף – ימכור סם המוות לבנותינו התמימות, והן עלולות להתפתות ח"ו, בטוחני שאם היינו חיים היום בתקופה שאפשר לחכמים לגזור גזרות כמו בזמן התנאים, מי יודע כמה עשרות דברים היינו צריכים לגזור...

וכך אני עומד ומהרהר – עד שעניי נתפסו למודעה שלישית באותו לוח המודעות "הצעקה האחרונה!" והנה אני מסתכל מה היא הצעקה האחרונה? ואני מתבונן באותיות הקטנות ורואה "תיקון תריסים", תריסי חלון ומרפסת. ואז חשבתי איזו השגחה היתה להדביק את 3 המודעות יחד! זאת אומרת שאם יש את שתי המודעות הראשונות, שיש כזו התדרדרות, אז ח"ו מידת הדין מתוחה ויש צעקה של מחלות ואסונות, אבל כדי שהצעקה תהיה אחרונה ולא יהיו יותר צעקות, צריך תיקון "תריסים", דהיינו – לשמור על הצניעות.

המקשט גופו הפְּלֶה – שוכח את ה' ברוך הוא

אומר הארחות צדיקים: כל המקשט את גופו כדי להתגאות להראות שהוא מקושט ולבוש יפה, הרי זה שוכח ה' ברוך הוא, ולא יחוש על המצוות, ולא ירדוף אחר מעשים טובים. כי כל כוונתו על עצמו לקשט גופו הכלה, אשר כל ימיו מכאובים ואחריתו רימה ותולעה. והמקשט גופו קרוב הוא לזימה, כי יתראה לפני נשים למצוא חן בעיניהן, ומתוך כך יבוא לידי שחוק וקלות ראש וקלות דעת. וגם אשה המתקשטת בפני אנשים היכולים להסתכל בה, עונשה גדול מאד שנותנת ממשול בפני רבים, ואם אסרו חכמים להסתכל בבגדים צבעוניים של נשים השטוחים בכותל ואינה לובשת אותם (ע"ז כ:) ק"ץ וכ"ש שיש עוון גדול להתקשט ולהתראות בפניהם בכוונה שישתכלו בה. ---

דברי מרן הגאון הגרי"ש אלישיב זצ"ל

כאשר בשנת תשס"ט ארעו הרבה אסונות, באו ביי"ב כסליו רבנים, שליחי הציבור ונכנסו אל הקודש פנימה קמו מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, לדעת מה יעשה ישראל, על מה עשה ה' ככה לארץ הזאת, ומה הרי האף הגדול הזה.

וזהו תמליל השיחה שנערכה שם:

הרב ברוך שפירא: "שאלה אחת שמעסיקה את כולם, היום כלל ישראל בכלל ובפרט אפוף עם צרות בלי סוף, בעיקר המחלה הממארת, זה מפיל חללים, כעת עם פרנסה, פעם אמרו בשם החפץ חיים **שעיקר הבעיה זה צניעות כתוב ושב מאחריך אם הקב"ה לא אתנו יש צרות, האם זה דבר נכון שאפשר להגיד את זה היום?**

מרן הגרי"ש: החפץ חיים אומר זה לא יהיה נכון? אני לא מבין....

הרב ברוך שפירא: קבלתי טלפונים היום מרחובות, יש שם הרבה צרות, הרבה חולים, הם מבקשים לעשות כינוס. קיבלנו גם טלפון מקרית ספר, בכל מקום, אם הציבור יתחזק בזה יהיה חיזוק.

מרן הגרי"ש: "אבל הצרה של הפאות איך אפשר לתקן את זה, זה כבר מושרש עם גדולים וטובים, עם הפאות הזה, ממש פריצות שאין כמוה, ואינני יודע איך אתם יכולים לתקן את זה, זה התחיל מהגדולים, לא סתם ממאן דהו, ראשי ישיבות גדולים וצדיקים כולם נכשלים בזה. ומה אתם יכולים לעשות. ---

אינני יודע איך מתחילים, יש לכם הבעיה הזאת, אז למה לא מטפלים בזה. --- זה פרוץ מאוד! מה זה פרוץ, זה לא סתם מן השוק נכשלים בזה, ממש צדיקים גמורים, מנגד צדקניות גם כן גמורות, גם האשה היא צדקנית, אבל זה איך מתקנים את זה??? לכל הפחות להקטין את זה...."